

S T O

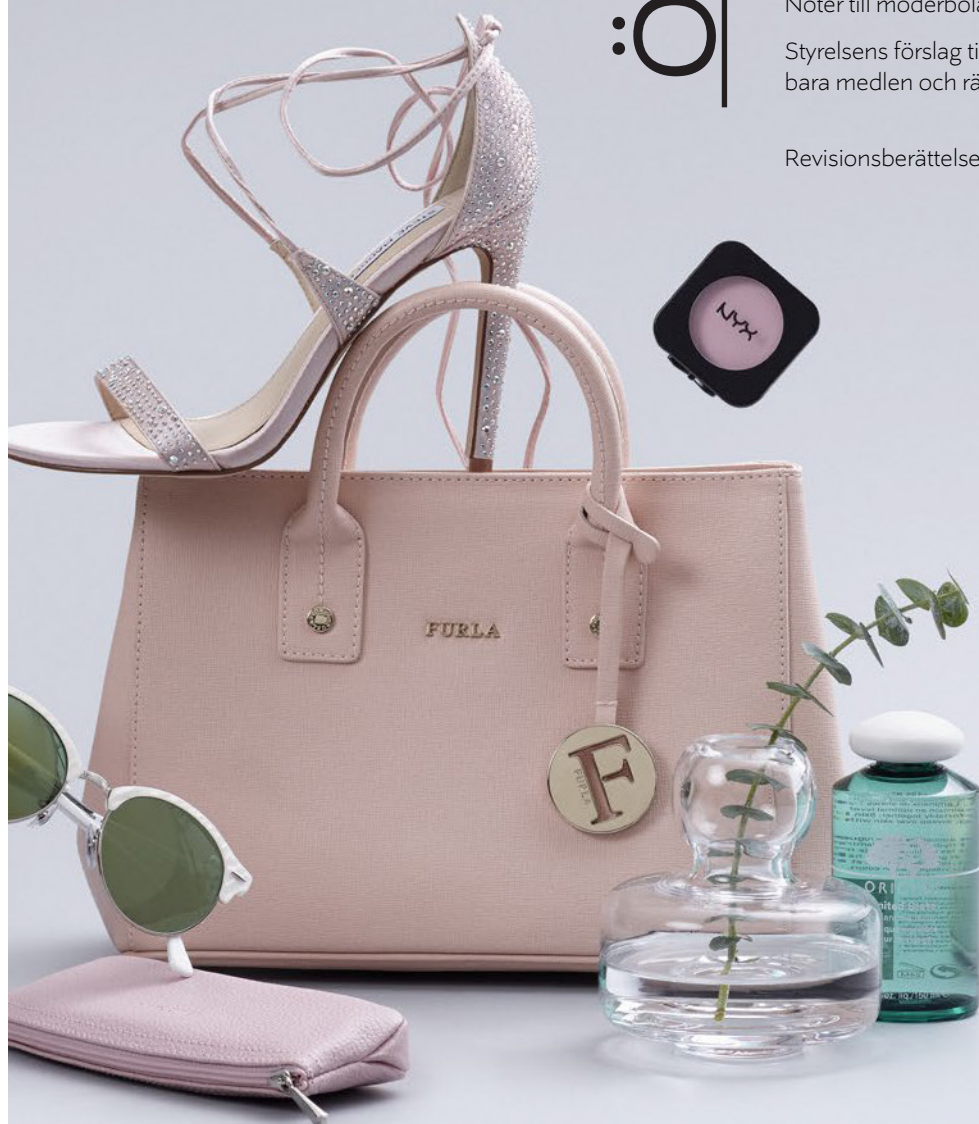
C K M

A N N

EKONOMISK ÖVERSIKT 2016

INNEHÅLL

Styrelsen verksamhetsberättelse	3
Nyckeltal	10
Aktier och aktiekapital	13
KONCERNENS BOKSLUT	
Koncernens resultaträkning	15
Koncernens balansräkning	16
Koncernens kassaflödesanalys	17
Kalkyl över förändringar i koncernens eget kapital	18
Noter till koncernens bokslut	19
MODERBOLAGETS BOKSLUT	
Moderbolagets resultaträkning	67
Moderbolagets balansräkning	68
Moderbolagets kassaflödesanalys	70
Noter till moderbolagets bokslut	71
Styrelsens förslag till disposition av de utdelningsbara medlen och räkenskapsperiodens resultat	81
Revisionsberättelse	82

STYRELSENS VERKSAMHETS- BERÄTTELSE

Stockmannkoncernens omsättning uppgick till 1 303,2 miljoner euro (1 434,8 miljoner euro) år 2016. Omsättningen för kvarvarande produktområden och verksamheter minskade med 4,1 procent. Bruttomarginalen ökade till 53,4 procent (50,6 procent). Den justerade rörelsevinsten uppgick till 20,2 miljoner euro (-28,5 miljoner euro) och den rapporterade rörelsevinsten uppgick till 17,6 miljoner euro (-52,5 miljoner euro). Det rapporterade resultatet per aktie uppgick till -0,33 euro (-1,24 euro). Styrelsen föreslår att ingen dividend utbetalas för resultatet år 2016.

Varuhusverksamheten i Ryssland har klassificerats som avvecklad verksamhet. Kommentarna i styrelsens verksamhetsberättelse hänvisar enbart till de kvarvarande verksamheterna. Hobby Hall, som avyttrades den 31 december 2016, är i resultaträkningen år 2016 inkluderad i Stockmann Retail segment.

STRATEGI

Stockmannkoncernen fokuserar på att utveckla sin detaljhandelsverksamhet och fastighetsverksamhet i sina varuhusfastigheter i Finland och Baltikum samt på utvecklandet och expanderandet av modekedjan Lindex. Enheterna Stockmann Retail och Real Estate har ett nära samarbete, medan Lindex utvecklas som en självständig del av koncernen.

I linje med sin strategi, har Stockmann avstått från flera olönsamma affärsverksamheter och avstått från flera varuområden under år 2016 och minskat sitt varuhusnätverk och detaljhandelsyta. Avyttringen av varuhusverksamheten i Ryssland blev klar i februari och avyttringen av Hobby Hall vid slutet av året. Stockmann överväger att avyttra köpcentret Nevsky Centre i S:t Petersburg, en undersökning om möjligheten pågår.

Stockmann uppdaterar sitt urval som fokuserar på mode, skönhet, mat och produkter för hemmet, förbättrar tjänster och investerar i förnyande av sina varuhuslokaler, för att kunna erbjuda förbättrade kundupplevelser. Ett nytt varuhus i hyrda lokaler i Hagalund, Finland öppnas i mars 2017.

Stockmanns nya nätbutik lanserades under det fjärde kvartalet år 2016. Nätbutiken verkar på en ny plattform och kommer stegvis att få flera nya egenskaper, såsom möjlighet att granska produkternas tillgänglighet i de fysiska varuhusen samt nya avhämtningsställen. En ny Galna Dagar-nätbutik lanserades i oktober 2016 när kampanjen inleddes. Övergången till en mer digital marknadsföring baserad på kunddata och utvecklandet

av digitala tjänster för att stöda den flerkanaliga shoppingen fortsatte under året.

EFFEKTIVERINGSPROGRAMMET

Stockmann inledde i februari 2015 ett effektiviseringsprogram med ett årligt kostnadsinbesparingsmål på 50 miljoner euro. Målet återspeglades i resultatet i slutet av år 2016. Programmets åtgärder inkluderade förnyande av Stockmanns stödfunktioner och minskande av personal, omförhandlande av villkor med leverantörer samt frigörande av butiksytta från Stockmanns egen detaljhandelsverksamhet till externa hyresgäster. Ytterligare kostnadsinbesparingsåtgärder verkställdes under sommaren. Som en följd av detta avslutades ca 300 tjänster inom stödfunktionerna. Med dessa åtgärder kommer ytterligare årliga kostnadsinbesparingar på ca 20 miljoner euro att uppnås år 2017.

Stockmanns nya och högt automatiserade distributionscenter togs i bruk i maj 2016, och verksamheten har stegvis ökat till full kapacitet. Det nya distributionscentret kommer att öka effektiviteten, försnabba leveranstiderna till kunderna och generera årliga kostnadsinbesparingar på ca 5,5 miljoner euro jämfört med år 2014. Största delen av inbesparingarna kommer att uppnås år 2017. Stockmann Retail's logistikostnader ökade år 2016 med ca 2 miljoner euro pga. överlappande hyres- och övriga kostnader.

I november undertecknade Stockmann ett femårigt samarbetsavtal med Tech Mahindra att producera en del av Stockmann ICT:s tjänster. Som en följd av detta, koncentrerade Stockmann underhålls- och utvecklingstjänsterna för sina affärsapplikationer och infrastruktur från över 20 leverantörer från flera länder till en och samma engagerade leverantör. Cirka 30 anställda inom Stockmann ICT övergick den 1 januari 2017 till Tech Mahindra i enlighet med affärsöverlåtelseavtalet. Målet med förändringen är att minska Stockmann ICT:s kostnader med ca 4 miljoner euro från år 2018 framöver. På grund av förändringen, bokförde Stockmann en justering av engångskaraktär på 2,3 miljoner euro i resultatet för fjärde kvartalet år 2016.

HÄNDELSER EFTER RAPPORTPERIODEN

Stockmanns varuhus i Uleåborg stängdes i slutet av januari 2017. Stängningsbeslutet fattades på våren 2015.

OMSÄTTNING OCH RESULTAT INOM DE KVARVARANDE VERKSAMHETERNA

Den allmänna ekonomiska situationen var fortsatt osäker på Stockmanns huvudmarknader under år 2016. I Finland förbättrades konsumenternas förtroende mot slutet av året, och detaljhandelsmarknaden började vända mot en något bättre riktning. Modemarknaden i Finland minskade med 1,7 procent i januari-december (källa: TMA). I Sverige saktade tillväxten på modemarknaden av mot slutet av året och ökade med 0,4

procent i januari–december (källa: Stilindex). Detaljhandelsmarknaden i Baltikum förbättrades, trots att konkurrensen har ökat speciellt i Estland.

Stockmannkoncernens omsättning i januari–december uppgick till 1 303,2 miljoner euro (1 434,8 miljoner euro). Omsättningen för kvarvarande produktområden och verksamheter minskade med 4,1 procent. Modekedjan Seppäläs omsättning ingår i jämförelsesiffran för år 2015 fram till avyttrandet den 1 april 2015.

Omsättningen i Finland uppgick till 631,9 miljoner euro (743,2 miljoner euro). Omsättningen för kvarvarande produktområden och verksamheter minskade med 8,1 procent. Omsättningen i utlandet uppgick till 671,3 miljoner euro (691,6 miljoner euro). Omsättningen för kvarvarande produktområden och verksamheter minskade med 0,5 procent.

Övriga rörelseintäkter uppgick till 1,3 miljoner euro (0,2 miljoner euro) som bestod av aktieförsäljningen av boklogistikbolaget Kirjavälitys och fastighetsbolaget Friisinkeskus i Esbo.

Koncernens bruttovinst i januari–december uppgick till 695,7 miljoner euro (725,6 miljoner euro), och bruttomarginalen var 53,4 procent (50,6 procent). Bruttomarginalen ökade i såväl Stockmann Retail som Lindex.

De justerade rörelsekostnaderna minskade med 65,9 miljoner euro och uppgick till 616,3 miljoner euro (682,2 miljoner euro). Minskningen berodde på kostnadsinbesparingsåtgärder i alla enheter som en del av effektiviseringsprogrammet. Justeringar bokförda i rörelsekostnader var 2,6 miljoner euro (24,0 miljoner euro) och de var huvudsakligen relaterade till beslutet att outsourca en del av Stockmann ICT:s tjänster.

Justerat EBITDA uppgick till 79,4 miljoner euro (43,4 miljoner euro). Avskrivningarna minskade till 59,2 miljoner euro (71,9 miljoner euro) pga. minskade investeringar och omklassificeringen av Nevsky Center som investeringsfastighet.

Den justerade rörelsevinsten för år 2016 ökade och uppgick till 20,2 miljoner euro (-28,5 miljoner euro). Den rapporterade rörelsevinsten var 17,6 miljoner euro (-52,5 miljoner euro). Samtliga affärsenheter förbättrade sina rörelseresultat.

Nettofinansieringskostnaderna i januari–december uppgick till 23,1 miljoner euro (21,2 miljoner euro), inklusive justeringar på 5,0 miljoner euro (3,3 miljoner euro). Valutakursförlusterna uppgick till 1,2 miljoner euro (0,1 miljoner euro).

Resultatet före skatt för år 2016 uppgick till -5,5 miljoner euro (-73,7 miljoner euro).

Inkomstskatter för år 2016 var 12,7 miljoner euro (15,1 miljoner euro) och består av skatter från Lindex och övriga dotterbolag samt en justering på 4,8 miljoner euro pga. en efterbeskattning från de svenska skattemyndigheterna. I fjol inkluderade inkomstskatterna latent skattefordringar hänförliga till förluster samt justeringar pga. efterbeskattningsbeslut.

Resultatet för året uppgick till -18,2 miljoner euro (-88,9 miljoner euro). Nettoresultatet för år 2016, inklusive avvecklade verksamheter, var -3,2 miljoner euro (-175,0 miljoner euro).

Resultatet per aktie i januari–december var -0,33 euro (-1,24 euro), eller -0,12 euro (-2,43 euro) inkluderande avvecklade verksamheter. Eget kapital per aktie uppgick till 14,99 euro (14,53 euro).

OMSÄTTNING OCH RESULTAT PER AFFÄRSENHET

Stockmanns enheter och rapporteringssegment är Stockmann Retail, Real Estate och Lindex. Varuhusverksamheten i Ryssland, som var en del av Stockmann Retail fram till avyttringen den 1 februari 2016, har klassificerats som avvecklad verksamhet. Stockmanns varuhusfastigheter har sedan den 1 januari 2015 värderats enligt deras verkliga värde i enlighet med standarden IAS 16. Köpcentret Nevsky Centre klassificeras sedan den 1 februari 2016 som investeringsfastighet i enlighet med standarden IAS 40, eftersom fastigheten inte längre utnyttjas i koncernens egna verksamheter. Investeringsfastigheter avskrivs inte, men eventuella vinster eller förluster pga. ändringar i verkligt värde identifieras i den periodens vinst eller förlust då de uppkommit.

Lindex

Lindex omsättning för hela året minskade med 2,9 procent och uppgick till 633,2 miljoner euro (652,3 miljoner euro). Enligt jämförbara valutakurser minskade omsättningen med 1,4 procent eller med 0,5 procent i jämförbara butiker. Försäljningen ökade under första halvåret, men minskade efter sommaren pga. mindre kundbesök i butikerna.

Lindex bruttomarginal var 63,8 procent (62,3 procent). Bruttomarginalen ökade främst pga. en omdefinierad behandling i anslutning till lagrens föråldring och påverkades även positivt av ökade priser.

Rörelsekostnaderna minskade med 10,5 miljoner euro pga. stängningen av butiker i Ryssland och lägre kontors- och butikskostnader på övriga marknader.

Lindex rörelsevinst år 2016 var 54,9 miljoner euro (44,6 miljoner euro).

År 2015 inkluderade enheten Fashion Chains även Seppälä, fram till avyttrandet den 1 april 2015. Enhetens omsättning för år 2015 uppgick till 668,4 miljoner euro, inkluderande Seppäläs omsättning på 16,1 miljoner euro. Rörelseresultatet var 30,5 miljoner euro, inkluderande Seppäläs rörelseresultat på -14,0 miljoner euro.

Stockmann Retail

Stockmann Retail's omsättning för hela året uppgick till 635,7 miljoner euro (740,8 miljoner euro). Minskningen berodde främst på avstående från flera förlustbringande

produktområden år 2015. Omsättningen för kvarvarande produktområden och verksamheter minskade med 8,6 procent, delvis pga. förändringar i produktmixen och en minskad detaljhandelsyta.

Omsättningen i Finland uppgick till 548,2 miljoner euro (649,7 miljoner euro), vilket inkluderar Hobby Halls omsättning på 75,1 miljoner euro. Omsättningen för varuhusens kvarvarande produkt- och affärsområden minskade med 9,7 procent. Renoveringsarbeten i flaggskeppsvaruhuset i Helsingfors, byggarbeten i området omkring Hagalundsvaruhuset och färre prisdrivna kampanjer än under år 2015 inverkar negativt på omsättningen. Omsättningen för varuhuset i Uleåborg, som stängdes i januari 2017, minskade mot slutet av året och uppgick till 29,6 miljoner euro år 2016.

Omsättningen i utlandet, som består av två varuhus i Baltikum, uppgick till 87,5 miljoner euro (91,1 miljoner euro) och stod för 13,8 procent (12,3 procent) av enhetens sammanlagda omsättning. Omsättningen för kvarvarande produktområden och verksamheter minskade med 1,8 procent.

Bruttomarginalen uppgick under räkenskapsåret till 40,3 procent (38,1 procent). Bruttomarginalen ökade pga. effektivare inköp, mindre kampanjrabatter samt förändringar i produktområden.

Rörelsekostnaderna minskade år 2016 med 51,8 miljoner euro och uppgick till 291,2 miljoner euro (343,0 miljoner euro). Kostnaderna minskade pga. effektiviseringsprogrammet som minskade personal- och hyreskostnaderna.

Enhetens rörelseresultat uppgick till -49,8 miljoner euro (-72,9 miljoner euro, eller det justerade rörelseresultatet -68,6 miljoner euro), av vilket varuhusverksamheten stod för -44,8 miljoner euro (-67,2 miljoner euro) och Hobby Hall för -5,0 miljoner euro (-5,7 miljoner euro). Hobby Hall avyttrades den 31 december 2016. Affärspriset hade inte någon betydande effekt på Stockmanns resultat.

Real Estate

De fem Stockmannägda fastigheterna har en bruttouthyrningsyta (GLA) på sammanlagt 142 000 kvadratmeter. Fastigheternas utnyttjandegrad var sammanlagt 99,1 procent i slutet av fjärde kvartalet (98,5 procent).

I Stockmanns egna fastigheter utnyttjades 52 procent av bruttouthyrningsytan av Stockmann Retail i slutet av december (67 procent). Nedgången berodde främst på överföringen av varuhuset i Nevsky Centre till en ny ägare den 1 februari 2016. Exklusive Nevsky Centre, utnyttjades 76 procent av Stockmann Retail.

Det verkliga värdet av Stockmanns fastigheter uppgick den 1 januari 2016 till 918,2 miljoner euro. Under året drogs avskrivningen från varuhusfastigheterna av från det verkliga värdet. För Nevsky Centre, som klassificeras som en investeringsfastighet, görs inga avskrivningar. Fastigheterna

omvärderades den 31 december 2016, och deras verkliga värde uppgick till 950,1 miljoner euro. Varuhusfastigheternas värde ökade med 31,9 miljoner euro och uppgick till 769,1 miljoner euro (732,2 miljoner euro) och Nevsky Centres värde bibehölls på 181,0 miljoner euro. Det genomsnittliga vägda kravet på marknadsavkastning som användes vid definieringen av det verkliga värdet var 5,7 procent (6,0 procent).

Real Estates omsättning år 2016 uppgick till 60,1 miljoner euro (59,3 miljoner euro). Den månatliga hyran i medeltal i Stockmanns egna fastigheter var 33,36 euro per kvadratmeter (33,07 euro). Nettorörelseintäkterna från dessa fastigheter var 44,4 miljoner euro (44,9 miljoner euro). Nettoavkastningsgraden var 4,9 procent (5,0 procent).

Rörelsevinsten för det räkenskapsåret uppgick till 21,1 miljoner euro (16,3 miljoner euro), främst pga. lägre avskrivningar vilket berodde på ändrad redovisningsprincip relaterad till Nevsky Centre.

Flera nya butiker och tjänster öppnades i Stockmanns fastigheter under år 2016. Joe & the Juice, AKA Gastrobar och Bar Primero började erbjuda nya mat- och dryckupplevelser i flaggskeppsvaruhuset i Helsingfors. Technopolis öppnade ett co-working arbetsutrymme, Uma Esplanadi, i Bokhuset i Helsingfors. XL Lelut öppnade leksaksaffärer i varuhuset i Riga, Tallinn, Åbo, Tammerfors, Jumbo och Itis. Scandinavian Outdoor och Halti öppnade friluftsbutiker i varuhuset i Tammerfors och Åbo. Westerback öppnade juvelerar- och klockbutiker i Helsingfors centrum, Jumbo, Tammerfors och Itis, medan butikerna i Åbo och Hagalund kommer att öppna under första kvartalet år 2017.

I Tallinn, Estland öppnade varuhusets fullständigt renoverade femte våning i oktober med flera nya tjänsteleverantörer och butiker. I Riga, Lettland öppnade flera partners butiker i varuhusets andra våning i oktober.

FINANSIERING OCH SYSSELSATT KAPITAL

Kontanter och likvida medel uppgick till 20,2 miljoner euro i slutet av år 2016, jämfört med 19,1 miljoner euro året innan. Kassaflödet från rörelsen uppgick till 41,5 miljoner euro (17,2 miljoner euro) för räkenskapsåret.

Nettodriftskapitalet exklusive kontanter och likvida medel uppgick till 8,4 miljoner euro i slutet av år 2016, jämfört med -4,2 miljoner euro året innan. Inventarierna uppgick till 180,7 miljoner euro (170,8 miljoner euro). Ökningen berodde på en högre lagernivå i Index.

Kortfristiga fordringar uppgick till 60,3 miljoner euro (55,5 miljoner euro). Icke-räntebärande skulder uppgick till 232,6 miljoner euro (230,5 miljoner euro).

De räntebärande skulderna uppgick i slutet av året till 761,8 miljoner euro (783,4 miljoner euro), varav 523,3 miljoner euro (534,7 miljoner euro) var långfristiga skulder. Dessutom hade koncernen 295,0 miljoner euro i outnyttjade långfristiga kommitterade lånelimiten och 384,5 miljoner euro i icke-kommitterade, kortfristiga lånelimiten. Merparten av de kortfristiga skulderna har förvärvats på marknaden för företagscertifikat. Stockmann har även ett hybridlån på 84,3 miljoner euro som behandlas som eget kapital. Hybridlånet ackumulerade ränta på 7,4 miljoner euro utbetalades i januari 2017 som en minskning av eget kapital.

Soliditeten i slutet av året var 48,3 procent (46,1 procent), och nettoskuldssättningsgraden var 68,3 procent (71,2 procent).

Avkastningen på sysselsatt kapital för år 2016 var 1,8 procent (-7,6 procent). Koncernens sysselsatta kapital uppgick i slutet av december till 1 845,1 miljoner euro, jämfört med 1 835,1 miljoner euro året innan.

Den ordinarie bolagsstämman beslut år 2016 publicerades i ett börsmeddelande den 15 mars 2016. I enlighet med bolagsstämman beslut utbetalades ingen dividend för räkenskapsåret 2015.

FASTIGHETER

STOCKMANNKONCERNEN	Bruttouthyringsyta, m ² 31.12.2016	Utnyttjandegrad, % 31.12.2016	Utnyttjat av	Utnyttjat av
			Stockmann Retail, % 1.1.2016	Stockmann Retail, % 31.12.2016
Flaggskeppsvaruhuset i Helsingfors	51 000	99,8	80	78
Bokhuset i Helsingfors	9 000	100,0	30	30
Varuhuset i Tallinn	22 000	99,8	85	84
Varuhuset i Riga	15 000	100,0	88	86
Nevsky Centre i S:t Petersburg	46 000	97,6	44	0
Totalt, alla egna fastigheter	142 000	99,1	67	52

INVESTERINGAR

Investeringarna år 2016 uppgick sammanlagt till 44,2 miljoner euro (53,4 miljoner euro). Avskrivningarna var 59,2 miljoner euro (71,9 miljoner euro).

Lindex investeringar år 2016 uppgick sammanlagt till 17,7 miljoner euro (21,9 miljoner euro). Lindex öppnade 13 butiker och stängde 25 butiker under år 2016, inkluderande de resterande butikerna i Ryssland. I slutet av året hade Lindex sammanlagt 475 (487) butiker i 16 länder, av vilka 39 var franchisebutiker i sex länder.

Stockmann Retails investeringar år 2016 var sammanlagt 21,2 miljoner euro (25,8 miljoner euro). Merparten av summan användes till det nya distributionscentret, förnyelser i varuhuset i Helsingfors centrum och Åbo, det nya varuhuset i Hagalund samt den nya näthandelsplattformen för nätbutiken.

Real Estates investeringar för året uppgick till 5,3 miljoner euro (4,8 miljoner euro), som användes till fastighetsunderhåll och renoveringsarbeten för nya hyresgäster huvudsakligen i flaggskeppsvaruhuset i Helsingfors och i Tallinnvaruhuset.

Koncernens övriga investeringar uppgick till 0,1 miljoner euro (1,0 miljoner euro).

BUTIKSNÄTET

STOCKMANNKONCERNEN	Totalt	Nya butiker	Stängda/ sålda butiker	Totalt 31.12.2016
	31.12.2015	under år 2016	under år 2016	
Lindexbutiker	487	13	25	475
varav egna butiker	450	5	19	436
varav franchisebutiker	37	8	6	39
Varuhus*	16		7	9*
Outletbutiker	1			0
Hobby Hall-butiker	1		1	0

* Varuhuset i Uleåborg stängdes den 31 januari 2017.

NYA PROJEKT

Lindex fortsätter att expandera sitt butiksnät med över 15 nya butiker år 2017. Det sammanlagda butikantalet förväntas dock minska jämfört med året innan, eftersom Lindex planerar att stänga vissa förlustbringande butiker. Lindex kommer också under år 2017 att inleda verksamhet på två nya franchisemarknader, Qatar och Tunisien.

Stockmann öppnar ett nytt varuhus i Hagalund i Esbo i mars 2017. Varuhuset finns i hyrda lokaler i ett helt nytt köpcentrum, strax invid den tidigare varuhusfastigheten.

Investeringarna för år 2017 uppskattas vara ca 45–50 miljoner euro. Huvudparten av investeringarna kommer att användas för digital- och butikexpanding av Lindex, öppningen av det nya Hagalundsvaruhuset, övriga Stockmanns fastighets- och butikskonceptförbättringar samt förnyelse av IT och flerkanalssystem. Avskrivningarna för år 2017 uppskattas vara på samma nivå som år 2016, och vara högre än investeringarna.

AKTIER OCH AKTIEKAPITAL

Stockmann har två aktieserier. En A-aktie ger 10 röster och en B-aktie ger en röst. Aktierna har likvärdig rätt till utdelning. Det nominella värdet är 2,00 euro per aktie.

I slutet av året 2016 hade Stockmann 30 530 868 A-aktier och 41 517 815 B-aktier, eller sammanlagt 72 048 683 aktier. Röstetalet för aktierna var 346 826 495.

Aktiekapitalet uppgick år 2016 fortsättningsvis till 144,1 miljoner euro. Marknadsvärdet uppgick till 509,6 miljoner euro (449,4 miljoner euro).

I slutet av år 2016 var kursen på A-aktien 7,09 euro, jämfört med 6,22 euro vid utgången av år 2015, och B-aktiens kurs var 7,06 euro mot 6,25 euro vid utgången av år 2015. Totalt 2,8 miljoner (2,2 miljoner) A-aktier och 12,2 miljoner (14,6 miljoner) B-aktier omsattes under perioden på Nasdaq Helsinki. Detta motsvarar 9,1 procent (7,2 procent) av det genomsnittliga antalet A-aktier och 29,5 procent (35,2 procent) av det genomsnittliga antalet B-aktier.

Bolaget innehar inga egna aktier och styrelsen har inga gällande fullmakter att förvärva aktier i bolaget eller att emittera nya aktier.

Stockmann mottog en anmälan enligt vilken Ömsesidiga arbetspensionsförsäkringsbolaget Varmas andel av röstemängden för Stockmann Oyj Abp:s aktier överskridit gränsen på 5 procent den 24 november 2016.

I slutet av år 2016 hade Stockmann 49 813 aktieägare, jämfört med 52 415 ett år tidigare.

PERSONAL

Koncernens genomsnittliga antal anställda inom den kvarvarande verksamheten uppgick till 9 006 (10 762) år 2016. Minskningen berodde huvudsakligen på personalminskningar inom Stockmann Retail och på avyttringen av Seppälä år 2015. Det genomsnittliga antalet anställda, omräknat till heltidspersonal, var 6 562 (7 643).

I slutet av år 2016 hade koncernen 8 324 anställda (9 734) inom de kvarvarande verksamheterna varav 3 315 (4 455) arbetade i Finland. Personalen som arbetade utanför Finland var 5 009 (5 279), vilket utgjorde 60 procent (54 procent) av alla anställda. Stockmann Retail sysselsatte 3 464 personer (4 471), Real Estate 85 (71) och Lindex 4 427 (4 733), medan 216 personer (325) jobbade inom koncernens gemensamma funktioner i Finland och 132 (134) i inköpskontoren i Asien.

Koncernens lönekostnader inom den kvarvarande verksamheten uppgick år 2016 till 225,8 miljoner euro, jämfört med 251,6 miljoner euro år 2015 och 281,9 miljoner euro år 2014. De sammanlagda kostnaderna för löner och anställningsförmåner uppgick till 290,5 miljoner euro (321,5 miljoner euro), vilket motsvarade 22,3 procent (22,4 procent) av omsättningen.

FÖRÄNDRINGAR I LEDNINGEN

Stockmanns styrelse utnämnde Lauri Veijalainen till Stockmanns verkställande direktör fr.o.m. den 12 september 2016. Han hade verkat som tf. verkställande direktör sedan den 4 april 2016, och före det som ekonomidirektör.

Susanna Otila, direktör för Stockmann Delikatessen utnämndes till medlem av ledningsgruppen fr.o.m. den 13 juni 2016. Tove Westermarck utnämndes till direktör för leveranskedjan från samma datum. Westermarck var tidigare utvecklingsdirektör och medlem av ledningsgruppen.

Maiju Niskanen utnämndes till direktör för varuhusfunktionerna och till medlem av Stockmanns ledningsgrupp fr.o.m. den 1 juli 2016. Mikko Huttunen utnämndes till personaldirektör och medlem av ledningsgruppen fr.o.m. den 15 augusti 2016. Anna Salmi utnämndes till direktör för kundrelationer, marknadsföring och digitala tjänster samt till medlem av ledningsgruppen fr.o.m. den 28 oktober 2016.

Verkställande direktör Per Thelin lämnade bolaget i april 2016, och Jouko Pitkänen, direktör för Stockmann Retail och medlem av ledningsgruppen, lämnade bolaget i juni 2016.

CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY

Engagemang för ansvarsfull verksamhet utgör en viktig del av Stockmanns värderingar och den dagliga verksamheten. Stockmann har förbundit sig till FN:s Global Compact och dess principer. Bolagets uppförandekod definierar sätt att arbeta för alla anställda och chefer utan undantag. Inom leveranskedjan för Lindex och Stockmanns egna varumärken måste tillverkarna följa uppförandekoden för leverantörer (Supplier Code of Conduct), som bygger på Business Social Compliance Initiatives (BSCI) uppförandekod. CSR strategin definierar Stockmanns prioriteringar och mål för ansvarsarbetet. Dessa mål har fastställts för att stödja koncernens strategi och affärsverksamhet genom ökad kundfokusering och förbättrad effektivitet.

Ytterligare information om Stockmanns CSR-aktiviteter och resultat publiceras i CSR-rapporten, vilken rapporteras i enlighet med Global Reporting Initiative (GRI). Rapporten har publicerats på bolagets hemsida stockmanngroup.com.

RISKFAKTORER

Stockmann utsätts för risker som hänförs till affärsklimatet, risker förknippade med bolagets egen verksamhet, samt finansiella risker.

Den allmänna ekonomiska situationen påverkar konsumenternas köpbeteende och köpkraft på koncernens samtliga marknadsområden. Kundernas köpbeteende influeras även av digitalisering, ökad konkurrens och förändrade inköpstrender. Snabba och oväntade rörelser på marknaderna kan påverka beteendet, både hos finansiella aktörer och hos konsumenterna. Osäkerheter relaterade till konsumenternas köpbeteende och köpkraft beräknas vara de huvudsakliga risker som kan påverka Stockmann under år 2017.

Verksamhetsomgivningen kan även inverka på Stockmanns hyresgästers affärsverksamhet och som en konsekvens av detta ha en negativ inverkan på hyresintäkterna och uthytningsgraden i Stockmanns fastigheter. Dessa kan, speciellt om de är relaterade till de största hyresgästerna i fastigheterna, ha en inverkan på fastigheternas verkliga värde.

Mode står för över två tredjedelar av koncernens omsättning. Karakteristiskt för modebranschen är produkternas korta livslängd och trendberoende, säsongbetonad försäljning och känslighet för avvikande väderförhållanden. En ansvarsfull hantering av leveranskedjan är viktig för koncernens varumärken i syfte att upprätthålla kundernas förtroende för Stockmann. Koncernen hanterar dessa faktorer som en del av verksamhetens dagliga ledning.

Koncernens verksamheter baseras på flexibel logistik och effektiva varuflöden. Förseningar och störningar i varu- och informationsflöden såväl som osäkerhet relaterad till logistikpartners kan ha en negativ effekt på verksamheten. Alla

ansträngningar görs för att hantera de operativa riskerna genom att utveckla lämpliga reservsystem och alternativa verksamhetssätt, samt genom att försöka minimera störningar i informationssystemen. Operativa risker täcks också genom försäkringar.

Koncernens omsättning, resultat och balansräkning påverkas av förändringar i valutakurserna mellan koncernens rapporteringsvaluta, dvs. euron, och den svenska kronan, den norska kronan, den amerikanska dollarn, den ryska rubeln och vissa andra valutor. Valutakursfluktuationer kan ha en betydande inverkan på koncernens affärsverksamheter. Finansiella risker, främst risker härrörande från räntefluktuationer pga. koncernens höga skuldsättningsgrad kan ha en inverkan på finansiella kostnader och den finansiella positionen. Räntefluktuationer kan också påverka kravet på avkastningen relaterad till de fastigheter som ägs av koncernen, och därmed det verkliga värdet av dessa tillgångar. Finansiella risker hanteras i enlighet med den riskpolicy som bekräftats av styrelsen.

UTSIKTER FÖR ÅR 2017

Inom Stockmannkoncernens största verksamhetsland, Finland, har ekonomin långsamt börjat återhämta sig. BNP och detaljhandelsmarknaden förväntas öka något år 2017. Konsumenternas köpkraft förväntas dock inte öka, och köpbeteendet förändras pga. digitalisering och ökande konkurrens.

Ekonomin i Sverige bibehölls stabil under år 2016 och BNP-tillväxten för år 2017 uppskattas fortsättningsvis vara på en högre nivå än i Finland. Den stabila tillväxten inom modemarknaden stagnerade under år 2016, och utsikterna förväntas bibehållas på samma nivå år 2017.

I Baltikum förväntas BNP-tillväxten fortsätta. Utsikterna för dessa länder förväntas vara bättre än för Stockmannkoncernens övriga marknadsområden.

Den ryska ekonomin förväntas återhämta sig stegvis, men de ryska konsumenternas köpkraft fortsätter vara på låg nivå.

Stockmann fortsätter sin helhetsomfattande vändning genom att förbättra koncernens konkurrenskraft och lönsamhet på lång sikt. Effektiviseringsprogrammet, som introducerades år 2015 och fortsatte år 2016, kommer att bli fullt synligt i rörelsekostnaderna för år 2017. Förbättringar i rörelseresultatet år 2017 uppskattas huvudsakligen komma från enheten Stockmann Retail, som fortfarande är förlustbringande, medan Lindex och Real Estate förväntas fortsätta sina stabila prestationer.

Investeringarna för år 2017 uppskattas bli ca 45–50 miljoner euro, vilket är mindre än de uppskattade avskrivningarna för året.

Stockmann uppskattar att koncernens omsättning år 2017 kommer att minska pga. förändringar i butiksnätverket och produktmixen. Den justerade rörelsevinsten förväntas bli bättre jämfört med år 2016. På grund av normal säsongfluktuation, kommer rörelseresultatet för första kvartalet att vara negativt.

CORPORATE GOVERNANCE STATEMENT

Stockmann har publicerat en separat utredning om förvaltnings- och styrningssystemet (Corporate Governance Statement) för år 2016 i enlighet med rekommendationen i Finsk kod för bolagsstyrning.

Helsingfors den 14 februari 2017

STOCKMANN Oyj Abp

Styrelsen

Nyckeltal

		2016	2015	2014	2013	2012
Omsättning *)	milj. euro	1 303,2	1 434,8	1 605,5	2 037,1	2 116,4
Förändring från föregående år *)	%	-9,2	-10,6		-3,7	5,5
Rörelseresultat *)	milj. euro	17,6	-52,5	-77,2	54,4	87,3
Förändring från föregående år *)	%	-133,4	-31,9		-37,7	24,6
Andel av omsättningen *)	%	1,3	-3,7	-4,8	2,7	4,1
Justeringar i rörelseresultatet	milj. euro	2,6	24,0	39,3		
Justerat rörelseresultat (EBIT)	milj. euro	20,2	-28,5	-37,8		
Resultat före skatter *)	milj. euro	-5,5	-73,7	-77,2	26,8	54,9
Förändring från föregående år *)	%	-92,5	-4,4		-51,2	54,0
Andel av omsättningen *)	%	-0,4	-5,1	-4,8	1,3	2,6
Räkenskapsperiodens resultat	milj. euro	-3,2	-175,0	-99,8	48,4	53,6
Aktiekapital	milj. euro	144,1	144,1	144,1	144,1	144,1
A aktie	milj. euro	61,1	61,2	61,2	61,3	61,3
B aktie	milj. euro	83,0	82,9	82,9	82,8	82,8
Dividender **)	milj. euro				28,8	43,2
Avkastning på eget kapital	%	-0,3	-19,4	-12,1	5,4	6,1
Avkastning på investerat kapital	%	1,8	-7,6	-4,9	3,4	5,1
Investerat kapital	milj. euro	1 858,3	1 740,4	1 657,9	1 725,8	1 737,1
Kapitalomsättningshastighet		0,7	0,9	1,1	1,2	1,2
Lagrets omsättningshastighet		3,4	4,8	4,1	3,7	3,8
Soliditet	%	48,3	46,1	39,3	43,8	42,8
Nettoskuldsättningsgrad	%	68,3	72,1	105,4	87,3	90,9
Investeringar i anläggningstillgångar	milj. euro	44,2	53,4	53,8	56,9	60,3
Andel av omsättningen *)	%	3,4	3,7	3,4	2,8	2,8
Räntebärande fordringar	milj. euro	5,1	10,7	5,2	43,2	43,8
Räntebärande främmande kapital	milj. euro	761,8	783,4	833,9	814,8	848,5
Räntebärande nettoskuld	milj. euro	736,4	753,6	799,4	737,8	768,6
Balansomslutning	milj. euro	2 241,2	2 273,9	1 936,5	2 044,6	2 087,1
Personalkostnader *)	milj. euro	290,5	321,5	356,3	397,8	405,1
Andel av omsättningen *)	%	22,3	22,4	22,2	19,5	19,1
Personal i medeltal *)	pers	9 006	10 763	12 157	14 963	15 603
Omsättning/person *)	tusen euro	144,7	133,3	132,1	136,1	135,6
Rörelseresultat/person *)	tusen euro	2,0	-4,9	-6,3	3,6	5,6
Personalkostnader/person *)	tusen euro	32,3	29,9	29,3	26,6	26,0

*) Åren 2016, 2015 och 2014 innehåller enbart den kvarvarande verksamheten.

*) Styrelsen föreslår för bolagsstämman att ingen dividend utdelas.

Uppgifter per aktie

		2016	2015	2014	2013	2012
Resultat/aktie, kvarvarande verksamheter	euro	-0,33	-1,24	-1,34	0,67	0,74
Resultat/aktie, avvecklade verksamheter	euro	0,21	-1,20	-0,04		
Resultat per aktie, före och efter utspädning	euro	-0,12	-2,43	-1,39	0,67	0,74
Eget kapital/aktie	euro	14,99	14,53	10,55	12,42	12,40
Dividend/aktie*	euro				0,40	0,60
Dividend/resultat*	%				59,5	80,6
Kassaflöde från rörelsen/aktie, emissionsjusterad	euro	0,58	0,24	0,41	1,74	1,72
Effektiv dividendavkastning*	%					
A aktie					3,6	4,3
B aktie					3,6	4,4
Aktiernas P/E-tal						
A aktie		-60,4	-2,6	-4,6	16,5	18,9
B aktie		-60,2	-2,6	-4,6	16,4	18,3
Slutkurs 31.12.	euro					
A aktie		7,09	6,22	6,42	11,06	14,08
B aktie		7,06	6,25	6,36	11,04	13,60
Räkenskapsperiodens högsta kurs	euro					
A aktie		7,55	8,00	12,40	15,20	19,50
B aktie		7,31	8,41	12,58	14,92	18,68
Räkenskapsperiodens lägsta kurs	euro					
A aktie		5,26	5,94	6,20	11,00	13,40
B aktie		5,06	5,98	6,21	10,75	12,12
Räkenskapsperiodens medelkurs	euro					
A aktie		5,97	6,86	9,76	12,51	15,57
B aktie		6,33	7,10	10,00	12,50	15,19
Aktieomsättning	1 000 st.					
A aktie		2 791	2 188	933	447	436
B aktie		12 231	14 615	17 625	14 564	11 308
Aktieomsättning	%					
A aktie		9,1	7,2	3,0	1,5	1,4
B aktie		29,5	35,2	42,5	35,1	27,3
Aktiestockens marknadsvärde 31.12.	milj. euro	509,6	449,4	460,1	796,0	994,6
Antal aktier 31.12.	1 000 st.	72 049	72 049	72 049	72 049	72 049
A aktie		30 531	30 553	30 596	30 596	30 628
B aktie		41 518	41 495	41 453	41 453	41 421
Emissionsjusterat antal aktier, vägt medeltal**	1 000 st.	72 049	72 049	72 049	72 049	71 945
A aktie		30 533	30 590	30 596	30 601	30 628
B aktie		41 515	41 459	41 453	41 448	41 318
Emissionsjusterat antal aktier, utspätt vägt medeltal	1 000 st.	72 049	72 049	72 049	72 049	71 945
Antal aktieägare 31.12.	st.	49 813	52 415	55 343	59 475	59 283

*) Styrelsen föreslår för bolagsstämman att ingen dividend utdelas.

Beräkningsgrunderna för nyckeltalen

Justerat rörelseresultat	=	rörelseresultat -- justeringar
Resultat före skatter	=	rörelseresultat + finansiella intäkter -- finansiella kostnader
Avkastning på eget kapital, %	= 100 x	$\frac{\text{räkenskapsperiodens resultat}}{\text{eget kapital} + \text{innehav utan bestämmande inflytande (genomsnittligt under året)}}$
Avkastning på investerat kapital, %	= 100 x	$\frac{\text{Resultat före skatter} + \text{ränte- och övriga finansiella kostnader}}{\text{investerat kapital}}$
Investerat kapital	=	balansomslutning -- latent skatteskuld samt övriga räntefria skulder (genomsnittligt under året)
Kapitalomsättningshastighet	=	$\frac{\text{omsättning}}{\text{balansomslutning -- latent skatteskuld samt övriga räntefria skulder (genomsnittligt under året)}}$
Lagrets omsättningshastighet		$\frac{365}{\text{lagrets omloppstid}}$
Soliditet, %	= 100 x	$\frac{\text{eget kapital} + \text{innehav utan bestämmande inflytande}}{\text{balansomslutning -- erhållna förskott}}$
Nettoskulsättningsgrad, %	= 100 x	$\frac{\text{räntebärande främmande kapital -- likvida medel och räntebärande fordringar}}{\text{eget kapital sammanlagt}}$
Räntebärande nettoskuld	=	räntebärande främmande kapital -- likvida medel och räntebärande fordringar
Beräkningsgrunderna för uppgifter per aktie		
Resultat/aktie	=	$\frac{\text{resultat hänförlig till moderbolagets aktieägare -- skattjusterad ränta från hybridlån}}{\text{emissionsjusterat antal aktier i genomsnitt 1)}$
Eget kapital/aktie	=	$\frac{\text{eget kapital -- fond för egna aktier}}{\text{antal aktier på bokslutsdagen 1)}$
Dividend/aktie	=	dividend/aktie
Dividend/resultat, %	= 100 x	$\frac{\text{dividend/aktie}}{\text{resultat/aktie, emissionsjusterad}}$
Kassaflöde/aktie	=	$\frac{\text{nettokassaflöde från rörelsen}}{\text{emissionsjusterat antal aktier i genomsnitt 1)}$
Effektiv dividendavkastning, %	= 100 x	$\frac{\text{dividend per aktie}}{\text{emissionsjusterad börskurs 31.12}}$
Aktiernas P/E -tal	=	$\frac{\text{emissionsjusterad börskurs 31.12}}{\text{resultat/aktie, emissionsjusterad}}$
Slutkurs 31.12	=	kursen för bolagets aktier på bokslutsdagen
Räkenskapsperiodens högsta kurs	=	räkenskapsperiodens högsta kurs för bolagets aktier
Räkenskapsperiodens lägsta kurs	=	räkenskapsperiodens lägsta kurs för bolagets aktier
Räkenskapsperiodens medelkurs,	=	aktiernas euomässiga omsättning dividerat med de omsatta aktiernas medelantal under räkenskapsperioden
Aktieomsättning	=	aktiernas omsättning korrigerad med effekten av aktieemission
Aktiestockens marknadsvärde 31.12	=	antal aktier multiplicerat med börskursen för respektive aktieslag

1) Utan de av bolaget ägda egna aktier

Aktier och aktiekapital

Aktiekapitalet i Stockmann Oyj Abp fördelar sig i A- och B-aktier. En aktie i serie A medför tio röster medan en aktie i serie B ger en röst. Det nominella värdet för aktierna i de båda serierna är 2,00 euro och aktierna har rätt till samma utdelning.

Bolagets aktier är införda i värdeandelssystemet och de är föremål för handel på Nasdaq Helsingfors börs. Handelskoden för A-aktien är STCAS och för B-aktien STCBV. Bolaget hade 31.12.2016 totalt 49 813 registrerade aktieägare (52 415 aktieägare 31.12.2015).

Marknadsvärdet för bolagets aktiestock uppgick 31.12.2016 till 509,6 miljoner euro (449,4 miljoner euro 31.12.2015).

Optionsprogram

Stockmann har ett gällande optionsprogram till nyckelpersoner 2010 riktat till nyckelpersoner inom Stockmannkoncernen. Ytterligare information i not 21.

Egna aktier

Bolaget ägde inga egna aktier 31.12.2016, och styrelsen har inga gällande fullmakter att förvärva egna aktier.

Kursutvecklingen för aktier

	Avslutskurs 31.12.2016 euro	Avslutskurs 31.12.2015 euro	Förändr. %
Serie A	7,09	6,22	14,0
Serie B	7,06	6,25	13,0

Omsättningen av aktier 2016 på Helsingfors Börs

	St.	% av aktie- mängden	Euro	Medelpris euro
Serie A	2 791 327	9,1	16 680 095	5,97
Serie B	12 230 717	29,5	77 236 681	6,33
Totalt	15 022 044		93 916 776	

Aktiekapitalet 31.12.2016

Serie A	30 530 868	st à 2 euro =	61 061 736	euro
Serie B	41 517 815	st à 2 euro =	83 035 630	euro
Totalt	72 048 683		144 097 366	euro

Aktiemängder 31.12.2016

	Stycke	Aktieägare %	Andel av aktierna %	Andel av rösterna %
1-100	32 660	65,5	1,7	0,6
101-1000	14 296	28,7	6,7	4,7
1001-10000	2 628	5,3	9,0	5,9
10001-100000	188	0,4	7,2	3,6
100001-1000000	27	0,1	11,8	12,5
1000001-	14	0,0	63,6	72,7
Totalt	49 813	100,0	100,0	100,0

Ägargrupper 31.12.2016

	Stycke	Aktieägare %	Andel av aktierna %	Andel av rösterna %
Privatpersoner	48 486	97,3	23,2	20,8
Företag	807	1,6	20,3	20,1
Stiftelser och föreningar	316	0,6	45,5	56,1
Förvaltarregistrerade (inkl. utländska ägare)	170	0,4	7,5	2,2
Finansierings- och försäkringsbolag	34	0,1	3,5	0,8
Oregistrerade aktier		0,0	0,0	0,0
Totalt	49 813	100,0	100,0	100,0

De största aktieägarna 31.12.2016

	Andel av aktierna %	Andel av rösterna %
1 HTT STC Holding Oy Ab	11,7	10,7
2 Föreningen Konstsamfundet-gruppen	9,4	15,1
3 Ömsesidiga arbetspensionsförsäkringsbolaget Varma	8,5	5,1
4 Svenska Litteratursällskapet i Finland r.f.	7,6	15,7
5 Niemistö Kari	5,8	9,4
6 Stiftelsen för Åbo Akademi	4,2	6,7
7 Etolabolagen	4,2	6,1
8 Ömsesidiga Pensionsförsäkringsbolaget Ilmarinen	2,4	1,0
9 Samfundet Folkhälsan i Svenska Finland r.f.	2,2	2,7
10 Jenny ja Antti Wihurin rahasto	1,9	2,1
11 Statens Pensionsfond	1,6	0,3
12 Inez och Julius Polins Fond	1,5	0,8
13 Wilhelm och Else Stockmanns Stiftelse	1,1	2,2
14 Ömsesidiga arbetspensionsförsäkringsbolaget Etera	0,9	0,2
15 Helene och Walter Grönqvists Stiftelse	0,7	1,5
16 William Thurings Stiftelse	0,5	0,7
17 Stiftelsen Brita Maria Renlunds minne	0,4	0,8
18 Placeringsfond Danske Invest Suomi Yhteisöosake	0,4	0,1
19 Placeringsfond OP-Finland Värde	0,4	0,1
20 Placeringsfond Nordea Pro Finland	0,3	0,1
Övriga	34,3	18,6
Totalt	100,0	100,0

Koncernens resultaträkning

Milj. euro	Not	1.1–31.12.2016	1.1–31.12.2015
Kvarvarande verksamhet			
OMSÄTTNING	2,4	1 303,2	1 434,8
Övriga rörelseintäkter	5	1,3	0,2
Användning av material och förnödenheter	6	-608,8	-709,3
Kostnader för löner och anställningsförmåner	7,31	-290,5	-321,5
Avskrivningar och nedskrivningar	2,8,13,14	-59,2	-71,9
Övriga rörelsekostnader	9	-328,4	-384,8
Kostnader sammanlagt		-1 286,9	-1 487,5
RÖRELSEVINST/-FÖRLUST	2	17,6	-52,5
Finansiella intäkter	10	0,8	0,9
Finansiella kostnader	10	-23,9	-22,1
Finansiella intäkter och kostnader sammanlagt		-23,1	-21,2
VINST/FÖRLUST FÖRE SKATTER		-5,5	-73,7
Inkomstskatter	11	-12,7	-15,1
RÅKENSKAPSPERIODENS VINST/FÖRLUST, KVARVARANDE VERKSAMHETER		-18,2	-88,9
Vinst/förlust från avvecklade verksamheter	3	15,0	-86,1
RÅKENSKAPSPERIODENS VINST/FÖRLUST		-3,2	-175,0
Räkenskapsperiodens vinst/förlust hänförligt till:			
Moderbolagets ägare		-3,2	-175,0
Innehav utan bestämmande inflytande			-0,0
Resultat per aktie, euro:	12		
Från kvarvarande verksamheter (före och efter utspädning)		-0,33	-1,24
Från avvecklade verksamheter (före och efter utspädning)		0,21	-1,20
Från årets resultat (före och efter utspädning)		-0,12	-2,43

Koncernens totalresultaträkning

Milj. euro	Not	1.1–31.12.2016	1.1–31.12.2015
RÅKENSKAPSPERIODENS VINST/FÖRLUST		-3,2	-175,0
Övriga poster i totalresultaträkningen:			
Poster som inte omklassificeras i resultaträkningen			
Vinster/förluster på omvärderingen av en förmånsbestämd nettoskuld, före skatter			0,0
Vinster/förluster på omvärderingen av en förmånsbestämd nettoskuld, skatteinverkan			0,0
Vinster/förluster på omvärderingen av en förmånsbestämd nettoskuld, minskad med skatt			0,0
Omvärderingsdifferenser (IAS 16), före skatter		48,3	473,0
Omvärderingsdifferenser (IAS 16), skatteinverkan		-9,7	-94,5
Omvärderingsdifferenser (IAS 16), minskad med skatt		38,6	378,5
Poster som senare kan omklassificeras i resultaträkningen			
Omräkningsdifferenser av utländska enheter, före skatter		-2,9	1,5
Omräkningsdifferenser av utländska enheter, skatteinverkan			0,1
Omräkningsdifferenser av utländska enheter, minskad med skatt	11,21	-2,9	1,6
Säkring av kassaflöde, före skatter		1,1	-3,6
Säkring av kassaflöde, skatteinverkan		-0,2	0,8
Säkring av kassaflöde, minskad med skatt	11,21	0,8	-2,8
Periodens övriga totalresultat, netto		36,6	377,2
PERIODENS TOTALRESULTAT SAMMANLAGT		33,4	202,2
Periodens totalresultat sammanlagt hänförligt till:			
Moderbolagets ägare, kvarvarande verksamheter		18,3	288,4
Moderbolagets ägare, avvecklade verksamheter		15,0	-86,1
Innehav utan bestämmande inflytande			-0,0

Koncernens balansräkning

Milj. euro	Not	31.12.2016	31.12.2015
TILLGÅNGAR			
LÅNGFRISTIGA TILLGÅNGAR			
Immateriella tillgångar			
Goodwill		735,6	764,7
Varumärket		95,2	98,9
Immateriella rättigheter		45,3	48,7
Övriga immateriella tillgångar		3,2	3,7
Förskott och pågående nyanläggningar		3,7	1,9
Immateriella tillgångar sammanlagt	13	883,1	917,9
Materiella anläggningstillgångar			
Mark- och vattenområden		114,3	140,4
Byggnader och anläggningar		654,8	777,8
Maskiner och inventarier		81,0	63,2
Ändrings- och ombyggnadskostnader för hyrda lokalteter		6,1	5,5
Förskott och pågående nyanläggningar		8,7	29,3
Materiella anläggningstillgångar sammanlagt	14	864,9	1 016,2
Förvaltningsfastigheter	15	181,0	
Långfristiga fordringar	26,29	7,2	9,7
Placeringar som kan säljas	17	5,5	5,4
Latenta skattefordringar	25	38,3	45,2
LÅNGFRISTIGA TILLGÅNGAR SAMMANLAGT		1 980,0	1 994,5
KORTFRISTIGA TILLGÅNGAR			
Omsättningstillgångar	18	180,7	170,8
Kortfristiga fordringar			
Räntebärande fordringar		1,6	1,6
Inkomstskattefordringar		0,0	0,2
Räntefria fordringar		58,7	53,8
Kortfristiga fordringar sammanlagt	19	60,3	55,5
Likvida medel	20	20,2	19,1
KORTFRISTIGA TILLGÅNGAR SAMMANLAGT		261,2	245,4
TILLGÅNGAR SOM INNEHAS FÖR FÖRSÄLJNING	2,3		34,0
TILLGÅNGAR SAMMANLAGT		2 241,2	2 273,9
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
EGET KAPITAL			
Aktiekapital		144,1	144,1
Överkursfond		186,1	186,1
Omvärderingsfond		398,3	368,9
Fonden för investerat fritt eget kapital		250,4	250,4
Övriga fonder		45,4	44,6
Omräkningsdifferenser		-7,2	-4,3
Balanserade vinstmedel		-21,1	-27,1
Hybridlån		84,3	84,3
Eget kapital hänförligt till moderbolagets ägare	21	1 080,3	1 046,9
EGET KAPITAL SAMMANLAGT		1 080,3	1 046,9
LÅNGFRISTIGA SKULDER			
Latenta skatteskulder	25	163,6	163,9
Långfristiga räntebärande finansieringsskulder	22	525,3	534,7
Långfristiga räntefria skulder och avsättningar	24,26,29	3,1	4,8
LÅNGFRISTIGA SKULDER SAMMANLAGT		691,9	703,4
KORTFRISTIGA SKULDER			
Kortfristiga räntebärande finansiering skulder	23	236,5	248,7
Kortfristiga räntefria skulder			
Leverantörskulder och övriga kortfristiga skulder	23,29	203,3	207,5
Inkomstskatteskulder	23	24,9	20,5
Kortfristiga avsättningar	24	4,4	2,5
Kortfristiga räntefria skulder sammanlagt		232,6	230,5
KORTFRISTIGA SKULDER SAMMANLAGT		469,0	479,2
SKULDER HÄNFÖRIGA TILL TILLGÅNGAR SOM INNEHAS FÖR FÖRSÄLJNING	3		44,4
SKULDER SAMMANLAGT		1 161,0	1 227,0
EGET KAPITAL OCH SKULDER SAMMANLAGT		2 241,2	2 273,9

Innehåller kvarvarande och avvecklade verksamheter

Koncernens kassaflödesanalys

Milj. euro	Not	1.1–31.12.2016	1.1–31.12.2015
KASSAFLÖDE FRÅN RÖRELSEN			
Räkenskapsperiodens vinst/förlust		-3,2	-175,0
Justeringar:			
Avskrivningar och nedskrivningar		59,2	89,1
Försäljningsvinster (-) och -förluster (+) från försäljning av bestående aktiva		-1,1	1,1
Räntekostnader och övriga finansiella kostnader		23,9	27,0
Ränteintäkter		-0,8	-1,1
Inkomstskatter		12,7	15,1
Övriga justeringar		0,7	-24,1
Förändringar av rörelsekapital:			
Ökning (-) / minskning (+) av omsättningstillgångar		-2,8	73,0
Ökning (-) / minskning (+) av kortfristiga försäljningsfordringar och övriga fordringar		-4,1	47,0
Ökning (+) / minskning (-) av leverantörsskulder och övriga kortfristiga skulder		-15,5	-11,2
Betalda räntor		-16,6	-17,8
Erhållna räntor från rörelsen		0,8	0,8
Övriga finansiella poster från rörelsen		-1,4	-1,5
Betalda skatter från rörelsen		-10,3	-5,1
Nettokassaflöde från rörelsen		41,5	17,2
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGAR			
Investeringar i materiella och immateriella tillgångar		-40,2	-53,9
Överlåtelseintäkter från materiella och immateriella tillgångar		7,0	0,9
Investeringar i dotterbolag minskad med likvida medel vid anskaffningstidpunkten			-0,3
Beviljade lån			-7,0
Erhållna dividender från investeringar		0,1	0,1
Nettokassaflöde från investeringar		-33,2	-60,3
KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERING			
Erhållen likvid från emitterat hybridlån			84,3
Upptagning av kortfristiga lån		230,5	218,0
Återbetalning av kortfristiga lån		-217,9	-207,4
Upptagning av långfristiga lån		105,7	51,2
Återbetalning av långfristiga lån		-127,1	-112,9
Återbetalning av skulder för finansiell leasing		-0,2	-0,6
Nettokassaflöde från finansiering		-8,9	32,7
NETTOFÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL			
Likvida medel vid periodens ingång		19,1	29,3
Checkkonto med kreditlimit		-4,1	-4,1
Likvida medel vid periodens ingång		15,0	25,3
Nettoförändring av likvida medel		-0,5	-10,4
Inverkan av kursdifferenser		0,0	0,2
Likvida medel vid periodens utgång		20,2	19,1
Checkkonto med kreditlimit		-5,7	-4,1
Likvida medel vid periodens utgång	20	14,5	15,0

Innehåller kvarvarande och awecklade verksamheter

Kalkyl över förändringar i koncernens eget kapital

Milj. euro	Aktiekapital	Överkursfond	Omvärderingsfond	Fonden för säkringsinstrument	Fonden för inbetalt fritt kapital	Övriga fonder	Omräkningsdifferenser	Akkumulerade vinstmedel	Hybridlån	Totalt	Innehav utan bestämmande inflytande	Totalt
EGET KAPITAL 1.1.2015	144,1	186,1		3,4	250,4	43,9	-5,9	138,3		760,4	0,0	760,4
Räkenskapsperiodens vinst/förlust								-175,0		-175,0	-0,0	-175,0
Vinster/förluster på omvärderingen av en förmånsbestämd nettoskuld								0,0		0,0		0,0
Omvärderingsdifferenser (IAS 16)			378,5							378,5		378,5
Omräkningsdifferenser av utländska enheter 2)							1,6			1,6		1,6
Säkring av kassaflöde, minskad med skatt 2)				-2,8						-2,8		-2,8
Periodens totalresultat sammanlagt, netto			378,5	-2,8			1,6	-175,1		202,2		202,2
Upptagning av hybridlån									85,0	85,0		85,0
Hybridlån kostnader									-0,7	-0,7		-0,7
Övriga förändringar 1)			-9,6					9,6		0,0		0,0
Transaktioner med aktieägare, sammanlagt			-9,6					9,6	84,3	84,3		84,3
EGET KAPITAL 31.12.2015	144,1	186,1	368,9	0,6	250,4	43,9	-4,3	-27,1	84,3	1 046,9		1 046,9

Milj. euro	Aktiekapital	Överkursfond	Omvärderingsfond	Fonden för säkringsinstrument	Fonden för inbetalt fritt kapital	Övriga fonder	Omräkningsdifferenser	Akkumulerade vinstmedel	Hybridlån	Totalt	Innehav utan bestämmande inflytande	Totalt
EGET KAPITAL 1.1.2016	144,1	186,1	368,9	0,6	250,4	43,9	-4,3	-27,1	84,3	1 046,9		1 046,9
Räkenskapsperiodens vinst/förlust								-3,2		-3,2		-3,2
Omvärderingsdifferenser (IAS 16)			38,6							38,6		38,6
Omräkningsdifferenser av utländska enheter 2)							-2,9			-2,9		-2,9
Säkring av kassaflöde, minskad med skatt 2)				0,8						0,8		0,8
Periodens totalresultat sammanlagt, netto			38,6	0,8			-2,9	-3,2		33,4		33,4
Övriga förändringar 1)			-9,2					9,2		0,0		0,0
Transaktioner med aktieägare, sammanlagt			-9,2					9,2		0,0		0,0
EGET KAPITAL 31.12.2016	144,1	186,1	398,3	1,5	250,4	43,9	-7,2	-21,1	84,3	1 080,3		1 080,3

1) En årlig transaktion av differensen mellan avskrivningar baserade på byggnaders omvärderingsvärde och avskrivningar baserade på byggnaders ursprungliga anskaffningsvärde.

2) Noter 11,21

Innehåller kvarvarande och avvecklade verksamheter

Noter till koncernens bokslut

1. Principer för uppgörande av koncernbokslut

Basuppgifter om bolaget

Koncernens moderbolag är det finländska publika aktiebolaget Stockmann Oyj Abp, vars hemort är Helsingfors. Koncernens huvudbransch är detaljhandel. Moderbolagets aktier är listade på Helsingfors börs (Nasdaq Helsingfors). En kopia av koncernbokslutet kan fås på Internet på adressen www.stockmangroup.com eller från moderbolaget.

Allmänt

Stockmanns koncernbokslut har upprättats i enlighet med de internationella redovisningsstandarderna (IFRS). Vid uppgörandet av koncernbokslutet har de IAS- och IFRS-standarder samt IFRIC- och SIC-tolkningar som gällde den 31 december 2016 tillämpats. Med internationella redovisningsstandarder avses I den finska bokföringslagen, samt i bestämmelser som ges med stöd av bokföringslagen, standarder som har antagits för tillämpning inom EU i enlighet med det förfarande som stadgas i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 samt tolkningar av dessa. Noterna till koncernbokslutet är även förenliga med kraven i den finska bokförings- och samfundslagstiftning som kompletterar IFRS-bestämmelserna. Bokslutsinformationen bygger på de ursprungliga anskaffningsutgifterna, om inget annat anges i principerna för uppgörandet. Bokslutet anges i miljoner euro.

Koncernen tillämpar följande nya och reviderade standarder och tolkningar från och med den 1 januari 2016:

Årliga förbättringar av IFRS-standarderna, ändringssamlingar 2012–2014 som ska tillämpas under räkenskapsperioder som börjar 1.1.2016 eller senare. Genom Annual Improvements-proceduren sammanställs små och mindre brådskande ändringar av standarderna till en helhet och implementeras en gång per år. Ändringarna berör fyra standarder. Ändringarnas inverkan varierar från standard till standard, men de är inte betydande.

Ändringar i IAS 1 Utformning av finansiella rapporter – projekt för information som ska presenteras i bokslutet, som ska tillämpas under räkenskapsperioder som börjar 1.1.2016 eller senare. Ändringarna klargör riktlinjerna i IAS 1

gällande väsentlighet, sammanslagning av poster i resultaträkningen och balansräkningen, presentation av mellanrubriker samt bokslutets struktur och principerna för uppgörande av bokslut. Standardändringarna har inte påverkat hur koncernbokslutet presenteras.

Ändringar i IFRS 11 Samarbetsarrangemang – Acquisitions of Interests in Joint Operations som ska tillämpas på räkenskapsperioder som börjar 1.1.2016 eller senare. Ändringarna förutsätter att redovisningsprinciperna för fusioner av affärsverksamheter tillämpas vid anskaffning av gemensamma verksamheter när det handlar om affärsverksamhet. Ändringarna har inte haft någon inverkan på koncernbokslutet.

Principer för uppgörande av bokslut som förutsätter ledningens bedömning och viktiga osäkerhetsfaktorer avseende gjorda uppskattningar

Då ett koncernbokslut utarbetas i enlighet med internationella redovisningsstandarder är det nödvändigt att göra bedömningar och antaganden angående framtiden. Det verkliga utfallet kan avvika från bedömningarna och antagandena. De bedömningar och antaganden som bokslutet innehåller bygger på ledningens bästa uppfattning vid tidpunkten för bokslutet. Dessa bedömningar och antaganden påverkar värdena på tillgångarna och skulderna i balansräkningen, de redovisade eventuella förpliktelseerna och räkenskapsperiodens intäkter och kostnader. Vidare måste överväganden göras vid tillämpningen av redovisningsprinciperna för upprättandet av bokslutet.

De viktigaste delområdena där ledningen har använt omdöme då principerna för upprättande har tillämpats anknyter till fastställandet av avskrivningstider och klassificeringen av tillgångsposter som funktioner som innehåller försäljning eller funktioner som ska läggas ned, samt när hybridlån har klassificerats som eget kapital och när samarbetsarrangemang har klassificerats som gemensamma funktioner.

Ledningen har under redovisningsperioden använt omdöme vid ändring av verksamhetsvalutan för koncernens fastighetsverksamhet i Ryssland från euro till rubel. Ändringen genomfördes från och med 1.2.2016, då försäljningen av varuhusverksamhetens i Ryssland skedde. Inverkan av ändringen av verksamhetsvaluta behandlades icke-retroaktivt, dvs. samtliga poster omvandlades från euro till rubel i enlighet med kursen på dagen då verksamhetsvalutan ändras. Icke-monetära poster som uppstår på detta sätt behandlas som belopp som baseras på deras ursprungliga anskaffningsutgift. Ändringen har inte haft någon inverkan på koncernens eget kapital.

Dessutom har omdöme använts vid omklassificering av en fastighet i eget bruk till en förvaltningsfastighet. Efter att avyttringen av detaljhandelsverksamheten i Ryssland genomfördes har fastigheten för köpcentret Nevsky Centre i S:t Petersburg inte längre använts för koncernens egen detaljhandelsverksamhet eller administrativa verksamhet utan koncernen innehar fastigheten för att generera hyresintäkter och en värdeökning av egendomen. På grund av detta har koncernen 1.2.2016 klassificerat fastigheten för köpcentret Nevsky Centre som en placeringsfastighet enligt IAS 40. Placeringsfastigheten redovisas till verkligt värde i balansräkningen.

Placeringsfastighetens verkliga värde är det pris till vilket fastigheten skulle kunna överlåtas mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och som har ett intresse av att transaktionen genomförs. Inga avskrivningar beräknas på fastigheten, men vinsten eller förlusten på grund av ändringar i det verkliga värdet redovisas i resultaträkningen under perioden då de uppstår.

De viktigaste antagandena för framtiden och sådana viktiga osäkerhetsfaktorer som gäller uppskattningar på rapporteringsperiodens slutdatum, som ger upphov till de största riskerna för att bokföringsvärdena på koncernens tillgångar och skulder förändras väsentligt under följande räkenskapsperiod, gäller fastigheternas verkliga värde, omsättningstillgångar och avsättningar samt nedskrivning av goodwill och varumärket Lindex. Närmare utredningar om dessa ges i not 13, 14, 18 och 24.

Konsolideringsprinciper

Koncernbokslutet inkluderar moderbolaget, Stockmann Oyj Abp, och alla dotterbolag i vilka moderbolaget antingen direkt eller indirekt innehar mer än 50 procent av det röstetal som aktierna medför eller i vilka moderbolaget annars har bestämmanderätt. Bestämmande inflytande uppstår när koncernen genom att vara delaktig i ett samfund exponeras för föränderliga intäkter i samfundet eller är berättigade till dess föränderliga intäkter och kan påverka dessa intäkter genom att utöva bestämmande inflytande i samfundet.

Koncernens inbördes aktieinnehav har eliminerats genom förvärvsmetoden. Metoden innebär att anskaffningsutgiften och det förvärvade bolagets alla identifierbara tillgångar och skulder värderas till det verkliga värdet vid anskaffningstidpunkten. Goodwill bokförs till det belopp med vilket anskaffningsutgiften, andelen av det förvärvade bolaget som ägs av aktieägare utan bestämmanderätt och den andel som ägts tidigare sammantaget överstiger det verkliga värdet av den förvärvade nettoförmögenheten. Koncernens interna affärstransaktioner, fordringar, skulder och oraliserade täckningsbidrag samt den interna vinstfördelningen elimineras i koncernbokslutet. Räkenskapsperiodens vinst eller förlust samt räkenskapsperiodens totalresultat delas ut till moderbolagets ägare och ägare som saknar

bestämmanderätt. Andelen som tillhör ägare som saknar bestämmanderätt redovisas som en egen post i koncernens eget kapital. Förvärvade dotterbolag konsolideras till koncernbokslutet från och med den tidpunkt då koncernen har fått bestämmanderätt, och avyttrade dotterbolag fram till den tidpunkt då bestämmanderätten upphör. För moderbolaget behandlas de ändringar i ägarandelen i dotterbolaget, vilka inte leder till förlorad bestämmanderätt, som affärsverksamhet som anknyter till eget kapital.

Gemensamma arrangemang, där Stockmann och en annan part utgående från avtal eller bolagsordningen har rättigheter gällande tillgångar och skyldigheter gällande skulder ska behandlas som gemensamma funktioner. Andelar i de fastighetsbolag som uppfyller kriterierna för gemensamma funktioner i koncernbolagen har upptagits som gemensamma funktioner i koncernbokslutet. Koncernbokslutet innefattar Stockmanns andel av de gemensamma funktionernas tillgångar, skulder och andra poster i totalresultatet samt av intäkter och kostnader från och med det datum då den gemensamma bestämmanderätten uppstod till det datum då den upphör. Stockmannkoncernen äger inga samföretag eller intresseföretag.

Segmentrapportering

Stockmann koncernens rapportsegmenter är Fashion Chains (Lindex) som bedriver modehandel, Stockmann Retail, som bedriver varuhushandel och segmentet Real Estate, vars mål är att effektivisera lokalanvändningen i de fastigheter som koncernen äger. Verksamheter som tjänar hela koncernen hör till ej allokerade poster.

Den segmentinformation som koncernen presenterar bygger på ledningens interna rapportering, där principerna för bedömning av tillgångar och skulder är förenliga med IFRS-reglerna. Den högsta operativa beslutsfattaren som regelbundet granskar verksamhetsresultatet för verksamhetssegmenten är koncernens verkställande direktör.

Poster i utländsk valuta

Koncernbokslutet presenteras i euro, som är funktionell valuta och rapporteringsvaluta för koncernens moderbolag.

Affärstransaktioner i utländsk valuta redovisas i respektive företags funktionella valuta till transaktionsdagens kurs. Fordringar och skulder räknas om till bokslutsdagens kurs vid tidpunkten för bokslutet. De kursdifferenser som har uppstått vid omräkningen redovisas genom resultaträkningen.

De utländska koncernbolagens resultaträkningar och övriga totalresultat har omräknats till euro enligt medelkursen för räkenskapsperioden och balansräkningarna enligt kursen på bokslutsdagen. Kursdifferensen, som beror på omräkningen av posterna i räkenskapsperiodens resultat och totalresultatet i resultaträkningen enligt medelkursen och omräkningen av balansposterna enligt kursen på bokslutsdagen, har upptagits som en egen post i totalresultatet. Den goodwill som uppstår genom förvärv av en utländsk enhet och de justeringar av de verkliga värdena på bokföringsvärdena för den utländska enhetens tillgångar och skulder som görs i samband med förvärvet av enheten, har behandlats som de utländska enheternas tillgångar och skulder och räknats om till euro enligt kurserna på bokslutsdagen. Då ett utländskt dotterbolag eller ett gemensamt arrangemang avyttras helt eller delvis, upptas den ackumulerade omräkningsdifferensen i resultaträkningen som en del av försäljningsvinsten eller -förlusten.

Enligt den lättnad som standarden IFRS 1 tillåter, har de kumulativa omräkningsdifferenser som har ackumulerats före datumet för övergången till IFRS upptagits i de balanserade vinstmedlen.

Principer för intäktsföring och omsättning

Intäkterna från försäljningen av varor upptas när de väsentliga risker och förmåner som gäller ägandet av varorna har överförts på köparen. Huvuddelen av koncernens intäkter består av detaljförsäljning av varor där antingen kontanter eller kreditkort används som betalningsmedel. Intäkterna bokförs vid tidpunkten för försäljningen av varan.

Man förbereder sig för returneringarna inom distansförsäljningen genom att i bokföringen göra en empiriskt definierad returneringsperiodisering med vilken försäljningen justeras. Den ränta som ingår i distanshandelns engångskrediter är en del av försäljningspriset och redovisas under omsättningen.

De intäkter som hänför sig till samarbetet med stamkunder bokförs som omsättning. Värdet av oanvända bonuspoäng som kunder insamlat bokförs som kortfristiga räntefria skulder till kunder till verkligt värde genom att minska försäljningen med motsvarande summa. Skulden upptas på samma räkenskapsperiod som försäljningen till vilken den hänför sig. När kunder använder intjänade poäng som betalningsmedel i butiker, bokförs det verkliga värdet av de använda poängen som försäljning och som en minskning av kortfristiga skulder. Om bonuspoängen inte används senast den dag de går ut, bokförs det verkliga värdet av de oanvända poängen som försäljning och som en minskning av kortfristiga skulder.

Hysesintäkter från hyresavtal av förvaltningsfastigheter eller andra fastigheter som klassificerats som övriga hyresavtal

upptas som omsättning i resultaträkningen i jämna rater under hyrestiden.

Intäkterna från en tjänst bokförs när tjänsten har utförts.

Då omsättningen beräknas dras indirekta skatter och beviljade rabatter samt en kostnad som motsvarar det verkliga värdet på de optioner som har beviljats stamkunder av från försäljningen.

Övriga rörelseintäkter

Under övriga rörelseintäkter redovisas bl.a. vinsten från omvärdering av förvaltningsfastigheter, realisationsvinster för anläggningstillgångar och intäkter från överlåtelser av affärsverksamhet.

Övriga rörelsekostnader

De övriga rörelsekostnaderna inkluderar förlusten från omvärdering av förvaltningsfastigheter, realisationsförluster för anläggningstillgångar samt andra kostnader än de som hänför sig till den ordinarie försäljningen av prestationer. Ränteintäkter från räntebärande försäljningsfordringar redovisas som avdrag från de övriga rörelsekostnaderna.

Anställningsförmåner

Pensionsförpliktelser

Pensionsarrangemangen klassificeras som förmånsbestämda och avgiftsbestämda arrangemang. I Stockmannkoncernens verksamhetsländer är de lagstadgade och frivilliga pensionssystemen avgiftsbestämda.

Vid avgiftsbestämda pensionsarrangemang betalas pensionsavgifterna till ett pensionsförsäkringsbolag. Inbetalningarna till de avgiftsbestämda arrangemangen redovisas som kostnader i resultaträkningen för den räkenskapsperiod till vilken de hänför sig.

Förmånsbestämda pensionsarrangemang grundar sig på aktuella beräkningar. Den pensionsutgift som grundar sig på arbetsprestationen under perioden och nettoräntan på det förmånsbestämda arrangemangets nettoskuld redovisas under kostnader av anställningsförmåner i resultaträkningen. Nettoskulden för det förmånsbestämda pensionsarrangemanget bokförs i balansräkningen. Under räkenskapsperioden 2016 i koncernen fanns inga förmånsbestämda pensionsarrangemangen.

Andra långfristiga anställningsförmåner

Stockmannkoncernen använder ett belöningssystem för tjänsteår, som har naturen av en långfristig anställningsförmån. Då de tjänsteår som avtalats i systemet uppfyllts har den anställde rätt till extra avlönad semester. För långfristiga anställningsförmåner redovisas

det nuvarande värdet av förpliktelsen som orsakas av arrangemanget som en skuld i balansräkningen. Poster som föränleds av att dessa omdefinieras redovisas i resultaträkningen.

Förmåner som är bundna till det egna kapitalet och aktierelaterade ersättningar

De aktieoptioner som har beviljats koncernens nyckelpersoner värderas till det verkliga värdet vid tidpunkten för beviljandet och upptas som kostnader i resultaträkningen i jämna rater under den period då rättigheten uppstod. En kostnad som motsvarar det verkliga värdet på de optioner som har beviljats nyckelpersoner upptas under personalkostnader med lika stora motposter i det egna kapitalet. Det verkliga värdet på de beviljade optionerna fastställs med hjälp av Black-Scholesmodellen, som beaktar de marknadsvillkor som påverkar prissättningen av optionen vid tidpunkten för beviljandet. Vid tidpunkten för beviljandet av optionerna uppskattas dessutom antalet optioner som slutgiltigt förverkligas och giltighetstiden för dessa. Det belopp som har upptagits som kostnad korrigeras senare så att det motsvarar antalet aktieoptioner som slutgiltigt har beviljats.

När optionsrätter utnyttjas, bokförs betalningarna för sådana aktieteckningar, korrigerade med eventuella transaktionskostnader i enlighet med villkoren för arrangemanget i aktiekapitalet och fonden för investerat fritt eget kapital.

Inkomstskatter

Skatteutgifterna i resultaträkningen består av skatter som bygger på de beskattningsbara inkomsterna under perioden och latent skatter. De skatter som bygger på de beskattningsbara inkomsterna under perioden beräknas enligt den gällande skattesatsen i vart och ett av koncernbolagets verksamhetsländer. Skatten justeras med eventuella skatter som hänför sig till tidigare perioder. Inkomstskatterna redovisas i resultaträkningen, om inte den transaktion som gav upphov till skatterna redovisas direkt under eget kapital eller andra poster i totalresultatet, vilket medför att även skatteeffekten redovisas under eget kapital eller andra poster i totalresultatet.

De latent skatterna beräknas på temporära skillnader mellan bokföringsvärdet och det skattemässiga värdet. De största temporära skillnaderna uppstår mellan bokföringsvärdet och det skattemässiga värdet på de förvaltningsfastigheterna, materiella anläggningstillgångarna, de oanvända skattemässiga förlusterna, justeringarna som har gjorts baserat på tillgångarnas och skuldernas verkliga värde vid sammanslagning av affärsverksamheter, justeringarna som har gjorts på grund av tillgångarnas och skuldernas verkliga värde vid sammanslagning av affärsverksamheter samt värderingen av derivatavtal till verkligt värde. Den uppskjutna skatteskulden på skillnaderna mellan

bokföringsvärdet och det skattemässiga värdet på förvaltningsfastigheten beskriver skatteeffekten av ett belopp motsvarande bokföringsvärdet som inflyter från försäljningen av förvaltningsfastigheten.

Latent skatt bokförs inte för den temporära skillnad som har uppkommit vid nedskrivning av goodwill om denna inte är avdragbar i beskattningen. De latent skatterna har beräknats utifrån de skattesatser som har stadgats eller som i praktiken har godkänts senast vid bokslutsdagen.

De latent skatteskulderna redovisas till fullt belopp, förutom för vinsten i dotterbolaget i Estland, eftersom koncernen kan bestämma tidpunkten för upplösning av den tillfälliga differensen och denna differens kommer inte att upplösas i den förutsebara framtiden. De latent skattefordringarna redovisas till det belopp som det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas mot framtida beskattningsbar inkomst.

Koncernen avdrar latent skattefordringar och skatteskulder från varandra i det fall att koncernen har en lagligt verkställig rätt att kvitta latent skattefordringar och skatteskulder som baseras på beskattningsbar inkomst sinsemellan och de latent skatteskulderna och skattefordringarna hänför sig till inkomstskatter som debiterats av samma skattetagare från antingen samma skattskyldiga eller andra skattskyldiga vilka har för avsikt att kvitta periodens skattefordringar och skatteskulder som baseras på beskattningsbar inkomst sinsemellan eller realisera fordringarna och betala skulderna samtidigt.

Avsättningar

En avsättning bokförs när koncernen som följd av en tidigare händelse har en juridisk eller faktisk förpliktelse, det är sannolikt att betalningsförpliktelsen kommer att realiseras och storleken på förpliktelsen kan uppskattas på ett tillförlitligt sätt.

Goodwill och övriga immateriella tillgångar

Koncerngoodwill består av differensen mellan anskaffningsutgiften och de förvärvade, till det verkliga värdet värderade och identifierbara nettotillgångarna. På goodwill och varumärket Lindex görs inga avskrivningar. Varumärket anses ha en obegränsad ekonomisk livslängd på grund av dess välkändhet. Koncerngoodwill består av differensen mellan anskaffningsutgiften och de förvärvade, till det verkliga värdet värderade och identifierbara nettotillgångarna. Till de övriga immateriella tillgångarna hör kundrelationer som har anskaffats till verkligt värde i samband med sammanslagning av affärsverksamheter samt upphovsrätter och programvaror som värderas till den ursprungliga anskaffningsutgiften. Övriga immateriella tillgångar avskrivs linjärt under den uppskattade ekonomiska livslängden.

Avskrivningstider för immateriella tillgångar:	
kundrelationer	5 år
programvaror	5–10 år
övriga immateriella rättigheter	5 år

Utgifter som hänför sig till de immateriella tillgångarna och som förverkligas senare aktiveras endast i det fall att de ökar de ekonomiska fördelarna med tillgången. I övriga fall bokförs utgifterna i resultaträkningen då de uppstår.

Materiella anläggningstillgångar

Markområden, byggnader samt maskiner och inventarier utgör merparten av de materiella anläggningstillgångarna. De uppskrivningar som ingår i markområden och byggnader har ingått i bokföringsvärdet enligt de tidigare bokslutsnormerna och har betraktats som en del av anskaffningsutgiften enligt IFRS. De materiella anläggningstillgångarna inkluderar också ändrings- och ombyggnadsutgifter för hyrda lokaler, vilket bl.a. omfattar färdigställande av inredningen i affärslokaler.

De materiella anläggningstillgångarna har i balansräkningen värderats till den ursprungliga anskaffningsutgiften, från vilken de ackumulerade avskrivningarna samt eventuella nedskrivningar har dragits av. Anskaffningsutgiften för egenhändigt tillverkade tillgångar inkluderar materialet och det direkta arbetet. Om en materiell anläggningstillgång består av flera delar med olika ekonomiska livslängder behandlas delarna som separata tillgångar. Senare utgifter som hänför sig till tillgången aktiveras då de ökar de framtida ekonomiska fördelarna. Övriga utgifter, såsom normala service- och reparationsåtgärder, kostnadsförs i resultaträkningen när de uppstår.

Markområden och byggnader i eget bruk som har upptagits i balansräkningen i enlighet med standard IAS 16 har värderats till omvärderingsvärde i enlighet med IAS 16 paragraf 31. Markområden och byggnader har upptagits i balansräkningen till omvärderingsvärde som är det verkliga värdet på omvärderingsdagen förminskat med de ackumulerade avskrivningarna samt nedskrivningarna. Avskrivningarna under perioden från omvärderingsvärden av byggnader redovisas i resultaträkningen. Omvärderingen genomförs regelbundet så att bokföringsvärdet för markområden och byggnader inte avviker väsentligt från det verkliga värdet på rapportperiodens slutdatum. Om bokföringsvärdet för markområden eller byggnader ökar till följd av omvärderingen, ska ökningen redovisas under andra poster i totalresultatet och den inflytna ökningen i omvärderingsfonden för eget kapital. Om ökningen dock upphäver en minskning som orsakas av en omvärdering som tidigare har redovisats i resultaträkningen, ska även ökningen redovisas i resultaträkningen. Om tillgångens bokföringsvärde minskar till följd av omvärderingen,

redovisas minskningen i resultaträkningen. Minskningen upptas dock i övriga poster i totalresultatet upp till beloppet av omvärderingsfonden. Årligen överförs från omvärderingsfonden till eget kapital differensen mellan avskrivningar på byggnaders omvärderingsvärden och avskrivningar på byggnaders ursprungliga anskaffningsutgifter.

Avskrivningarna på materiella anläggningstillgångar görs linjärt i enlighet med tillgångens ekonomiska livslängd. Markområden avskrivs inte.

Avskrivningstider för materiella anläggningstillgångar:

byggnader och anläggningar	20–50 år
ändrings- och ombyggnadsutgifter	
för hyreslokaler	5–20 år
maskiner och inventarier	4–10 år
datorutrustning och	
lätta butiksinventarier	3–5 år

Förvaltningsfastigheter

När koncernen innehar ett markområde eller en byggnad för att skaffa hyresintäkten eller en värdeökning på egendomen snarare än för att använda den i sin egen detaljhandels- eller administrativa verksamhet, klassificeras fastigheten som en förvaltningsfastighet enligt IAS 40.

Förvaltningsfastigheter värderas ursprungligen till anskaffningsutgift. Anskaffningsutgiften för en förvärdad förvaltningsfastighet inkluderar köpesumman samt utgifter som direkt förorsakas av anskaffningen. Anskaffningsutgiften för en förvaltningsfastighet som byggts själv är den upplupna anskaffningsutgiften den dag då bygg- eller renoveringsarbetet slutförs. Fram till dagen för färdigställande tillämpas standarden IAS 16 på förvaltningsfastigheten, och efter dagen för färdigställande tillämpas standarden IAS 40.

Stockmannkoncernen tillämpar modellen för verkligt värde på sina förvaltningsfastigheter. Förvaltningsfastighetens verkliga värde är det pris till vilket fastigheten skulle kunna överlåtas mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och som har ett intresse av att transaktionen genomförs. Förvaltningsfastighetens verkliga värde beskriver marknadsförhållandena på rapporteringsperiodens slutdatum utan avdrag för eventuella transaktionskostnader som skulle uppkomma vid försäljning eller annan överlåtelse.

Bestämningen av förvaltningsfastigheternas verkliga värde utförs av yrkesmässigt kompetenta och av varandra oberoende utvärderare utanför koncernen på alla marknadsområden per fastighet. Omvärdering av fastigheter till verkligt värde baseras på vid varje

värderingstidpunkt gällande marknadsstandarder, vilka har fastställts av The International Valuation Standard Committee.

Inga avskrivningar redovisas för fastigheten, utan vinsten eller förlusten på grund av ändringar i det verkliga värdet redovisas i resultaträkningen under perioden då de uppstår.

När en fastighet i koncernens eget bruk blir en förvaltningsfastighet som redovisas till verkligt värde i balansräkningen, tillämpas standarden IAS 16 fram till den dag då användningsändamålet ändras. Skillnaden mellan fastighetens bokföringsvärde och verkliga värde vid denna tidpunkt upptas under övriga poster i totalresultatet. Avskrivningar och eventuella nedskrivningar redovisas för fastigheten fram till den dag då fastigheten i koncernens eget bruk blir en förvaltningsfastighet som redovisas till verkligt värde i balansräkningen.

Efter att avyttringen av detaljhandelsverksamheten i Ryssland genomfördes har fastigheten för köpcentret Nevsky Centre i S:t Petersburg inte längre använts för koncernens egen detaljhandelsverksamhet eller administrativa verksamhet, utan koncernen innehar fastigheten för att skaffa hyresintäkter och en värdeökning av egendomen. På grund av detta har koncernen 1.2.2016 klassificerat fastigheten för köpcentret Nevsky Centre som en förvaltningsfastighet enligt IAS 40.

Utgifter för främmande kapital

Om det är nödvändigt att lägga ner en anmärkningsvärt lång tid på att färdigställa en tillgångspost för det användningsändamål den är avsedd för efter anskaffandet, byggandet eller tillverkningen av denna, utgör de utgifter för främmande kapital som direkt härrör från tillgångsposten en del av anskaffningsutgiften för denna. De övriga utgifterna för främmande kapital bokförs som kostnader.

Nedskrivningar

Bokföringsvärdena för tillgångsposter prövas regelbundet för att man ska kunna upptäcka eventuella indikationer på att de behöver skrivas ned. Om dylika indikationer observeras, fastställs de kassaflöden som kan ackumuleras från tillgångsposten. Goodwillen och varumärket har allokerats till enheter som genererar kassaflöden och testas årligen i händelse av att de behöver skrivas ned. En nedskrivningsförlust uppstår om balansvärdet för tillgångsposten eller den enhet som genererar kassaflöden överskrider det belopp som förväntas flyta in från tillgångsposten. Nedskrivningsförlusten redovisas i resultaträkningen.

En nedskrivningsförlust för en enhet som genererar kassaflöden allokeras i första hand till den goodwill som har allokerats till den enhet som genererar kassaflödet och i andra hand till att proportionellt minska enhetens övriga tillgångsposter.

Det genererade kassaflödet för immateriella och materiella tillgångar fastställs så att det består av antingen det verkliga värdet minskat med de kostnader som försäljningen av tillgången ger upphov till eller ett högre bruksvärde. Vid beräkning av bruksvärdet diskonteras de uppskattade framtida kassaflödena till sitt nuvärde utifrån sådana diskonteringsräntor som beskriver de genomsnittliga kapitalkostnaderna före skatt för den kassagenererande enheten i fråga.

En nedskrivningsförlust som hänför sig till materiella anläggningstillgångar och övriga immateriella tillgångar återförs, med undantag av goodwill, om det har skett en förändring i de uppskattningar som används vid bestämningen av de kassaflöden som förväntas inflyta från tillgångsposten. Nedskrivningsförlusten återförs till högst det belopp som skulle ha fastställts som redovisningsvärde för tillgångsposten om ingen nedskrivningsförlust hade bokförts för denna tidigare år.

Hyresavtal

I enlighet med standarden IAS 17 Leasingavtal har hyresavtal där koncernen övertar en väsentlig andel av de risker och förmåner som är karakteristiska för ägande av tillgången klassificerats som avtal om finansiell leasing. Egendom som har hyrts genom ett avtal om finansiell leasing upptas under materiella eller immateriella anläggningstillgångar efter att de ackumulerade avskrivningarna har dragits av, medan de förpliktelser som härrör från avtalet upptas under räntebärande skulder. De hyror som härrör från ett avtal om finansiell leasing fördelas på räntekostnader och amortering av skuld.

Ett avtal om finansiell leasing i enlighet med standarden IAS 17 tas upp i balansräkningen och värderas till ett belopp som är lika stort som det verkliga värdet på tillgången vid den tidpunkt då avtalet ingicks eller till ett lägre nuvärde på minimihyror. Från tillgångar som har skaffats genom ett avtal om finansiell leasing görs planerliga avskrivningar, och eventuella nedskrivningar bokförs. Avskrivningarna görs i enlighet med avskrivningstiderna för koncernens anläggningstillgångar eller under en kortare hyresperiod.

Ett hyresavtal i vilket hyresvärden tar på sig de risker och förmåner som förknippas med ägande behandlas som övriga hyresavtal. Hyror som har tagits emot eller betalats på basis av övriga hyresavtal tas upp under intäkter eller kostnader i resultaträkningen.

Omsättningstillgångar

Omsättningstillgångarna har värderats till anskaffningsutgiften eller ett lägre nettoförsäljningsvärde. Nettoförsäljningsvärdet är det uppskattade försäljningspris som fås för omsättningstillgångarna i den normala affärsverksamheten, från vilket de uppskattade kostnaderna för färdigställandet samt de uppskattade nödvändiga utgifterna för att genomföra en försäljning har dragits av.

Omsättningstillgångarnas omloppstid och en eventuell minskning av nettorealiseringsvärdet under anskaffningsutgift bedöms regelbundet och vid behov redovisas en nedskrivning av omsättningstillgångarna. Lindex redovisar en inkuransavsättning, som är en procentandel av anskaffningspriset för varorna i butikerna. Ingen inkuransavsättning redovisas separat från Lindex centrallager, eftersom alla varor levereras från centrallagret till butikerna. Retail redovisar en inkuransavsättning, som är en procentandel av anskaffningspriset för varor med lång omloppstid i centrallagret och varuhusen.

Värdet på omsättningstillgångarna har bestämts med hjälp av förfarandet med vägt medelpris och inkluderar samtliga direkta kostnader för anskaffningen. Värdet på omsättningstillgångarna inkluderar inte utgifter från främmande kapital.

Anläggningstillgångar som innehas för försäljning och avvecklad verksamhet

Långfristiga egendomsposter som innehas för försäljning och egendomsposter som hör till verksamhet som har avvecklats värderas i enlighet med standarden IFRS 5 till bokföringsvärdet eller det lägre verkliga värdet med avdrag för de kostnader som uppskattas uppstå som en följd av avyttringen av tillgången. När en egendomspost har klassificerats som en långfristig egendomspost som innehas för försäljning eller som tillhörig en avyttringsgrupp, görs inga avskrivningar från posten. En långfristig egendomspost som enligt klassifikationen innehas för försäljning eller tillhör en avyttringsgrupp upptas som en egen post i balansräkningen. Även de skulder som hänför sig till en avyttringsgrupp tas upp som en egen post i balansräkningen.

Avvecklad verksamhet är en del av koncernen som har avvecklats eller som klassificeras att vara till salu och som uppfyller klassificeringskraven för avvecklad verksamhet i IFRS 5. Resultatet för avvecklade verksamheter presenteras som en skild post i koncernens totalresultat.

Finansiella instrument

De finansiella instrumenten har i enlighet med IAS 39 klassificerats i följande kategorier: lån och övriga fordringar, finansiella tillgångar och skulder som har

värderats till det verkliga värdet i resultaträkningen, finansiella tillgångar som kan säljas och övriga skulder.

Lån och övriga fordringar utgör tillgångar som inte är derivat, och de betalningar som hänför sig till dessa är fasta eller fastställbara och noteras inte på en fungerande marknad. Värderingsgrunden för dessa består av det periodiserade anskaffningsvärdet. Beroende på karaktären ingår de i balansräkningen under antingen kort- eller långfristiga tillgångar. Ett lån eller en fordran är långfristig om den förfaller efter mer än 12 månader. Försäljningsfordringar upptas i balansräkningen till det verkliga värdet från första början. Beloppet av de osäkra fordringarna uppskattas på basis av tidigare återvinningar. Skillnaden mellan det ursprungliga värdet på respektive fordringsstock och det diskonterade återvinningsvärdet kostnadsförs som en värdeminskning i resultaträkningen.

I kategorin finansiella tillgångar som har värderats till det verkliga värdet i resultaträkningen klassificeras alla investeringar med undantag av aktier som klassificeras under finansiella tillgångar som kan säljas. Posterna i denna grupp värderas till sitt verkliga värde utifrån marknadspriserna på bokslutsdagen, de diskonterade kassaflödena eller andra lämpliga värderingsmodeller. Förändringar i det verkliga värdet redovisas i resultaträkningen.

De finansiella tillgångar som kan säljas utgör tillgångar som inte är derivat och som uttryckligen har klassificerats i denna kategori eller som inte har klassificerats i någon annan kategori. De ingår i långfristiga tillgångar, såvida avsikten inte är att behålla dem i mindre än 12 månader från bokslutsdagen, då de i stället inkluderas i kortfristiga tillgångar. I denna kategori ingår koncernens aktieplaceringar, som värderas till det verkliga värdet. Det verkliga värdet på offentligt noterade aktier är marknadspriset på bokslutsdagen. Förändringar i det verkliga värdet bokförs på övriga poster i totalresultatet och redovisas i fonden för verkligt värde under eget kapital. Förändringarna i det verkliga värdet överförs från det egna kapitalet till resultaträkningen när investeringen realiserar eller när investeringens värde har minskat så att en nedskrivningsförlust måste redovisas. Onoterade aktier redovisas till anskaffningspriset, om deras verkliga värden inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt. Om det förekommer en väsentlig eller utdragen nedgång i en aktieplaceringar verkliga värde redovisas en nedskrivningsförlust.

Förvärv och avyttringar av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen, det vill säga den dag då bolaget förbinder sig att förvärva eller avyttra tillgången. En post som hör till de finansiella tillgångarna avlägsnas från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiserar, förfaller eller bolaget förlorar bestämmanderätten över tillgången.

Räntebärande skulder klassificeras som övriga skulder och redovisas initialt i bokföringen till det verkliga värdet utifrån det erhållna beloppet. Transaktionskostnaderna inkluderas i de räntebärande skuldernas ursprungliga bokföringsvärde. Senare värderas de räntebärande skulderna till upplupet anskaffningsvärde enligt effektivräntemetoden. Långfristiga skulder förfaller efter mer än 12 månader, medan kortfristiga skulder har en maturitet som är kortare än 12 månader.

Derivatkontrakt har klassificerats under finansiella tillgångar eller skulder som redovisas till sitt verkliga värde via resultaträkningen. Förändringar i derivatkontraktens verkliga värde redovisas i resultaträkningen, med undantag av derivat för vilka kassaflödessäkring tillämpas. Derivaten uppfyller de regler för säkringsredovisning som har fastställts i IAS 39.

Det verkliga värdet på ränteswapkontrakt fastställs på basis av nuvärdet av de framtida kassaflödena med hjälp av marknadspriserna på bokslutsdagen. Förändringar i ränteswapkontraktens verkliga värde redovisas under finansiella poster i resultaträkningen. Vid tidpunkten för bokslutet hade koncernen inga utestående ränteswapavtal.

Det verkliga värdet på valutaterminerna och valutaswapavtalen beräknas utifrån marknadspriserna vid tidpunkten för bokslutet. Valutoptionernas verkliga värde beräknas med hjälp av Black & Scholes-modellen. Valutaderivatens värdeförändringar redovisas under finansiella poster i resultaträkningen, med undantag av de derivat på vilka den kassaflödessäkring som har fastställts i IAS 39 tillämpas.

Säkringsredovisning tillämpas på de valutaderivat som används för att säkra de förväntade försäljningarna och inköpen i valuta och som uppfyller de villkor som har fastställts för säkringsredovisning i IAS 39. Det säkrade kassaflödet måste vara mycket sannolikt och ska i sista hand ha resultatpåverkan. Förändringar i det verkliga värdet på derivatinstrument som har gjorts i syfte att säkra kassaflöden bokförs under övriga poster i totalresultatet och redovisas i fonden för verkligt värde under eget kapital, medan en eventuell ineffektiv del redovisas i resultaträkningen. Förändringar i det verkliga värdet som har ackumulerats i eget kapital redovisas i resultaträkningen under korrigeringsposterna för försäljning eller inköp under samma period som de förväntade transaktioner som är föremål för säkringsredovisning redovisas i resultaträkningen. Om det säkrade kassaflödet inte längre förväntas realiseras, överförs den anknutna förändring av det verkliga värdet som har ackumulerats från säkringsinstrumentet till eget kapital till resultaträkningen.

Säkringsredovisning tillämpas på sådana lån i valuta som säkrar de nettoinvesteringar i valuta som har gjorts i

utländska enheter. Förändringar i det verkliga värdet på säkringsinstrumentet bokförs under övriga poster i totalresultatet och redovisas bland omräkningsdifferenserna under eget kapital. De vinster eller förluster för säkring av nettoinvesteringarna som har tagits upp under omräkningsdifferenser överförs till resultaträkningen då nettoinvesteringen avyttras i sin helhet eller delvis.

Säkringsförhållandet mellan den säkrade posten och säkringsinstrumentet dokumenteras då säkringen inleds. Dokumentationen inkluderar uppgifter om säkringsinstrumentet och den post som säkras, karaktären av den risk som säkras, målsättningen med riskhanteringen och effektivitetskalkyler. Säkringsförhållandet ska vara effektivt, och effektiviteten granskas både i förväg och i efterskott. Effektiviteten testas vid varje bokslutstidpunkt.

Likvida medel

De likvida medlen består av kontanta medel, kortfristiga bankdepositioner och andra kortfristiga placeringar med hög likviditet och en maturitet på högst tre månader från anskaffningstidpunkten. Det verkliga värdet på de likvida medlen antas motsvara bokföringsvärdet på grund av den korta maturiteten.

Ett checkkonto med kredit, som bör betalas på anmodan och som är en del av koncernens kassastyrning, har redovisats som en del av de likvida medlen i kassaflödesanalysen.

Masskuldebrevslån på egetkapitalvillkor (hybridlån)

Ett masskuldebrevslån på egetkapitalvillkor är ett hybridlån som redovisas i koncernbokslutet som eget kapital. Hybridlån har sämre företrädesrätt än koncernens andra skuldförbindelser. Dess företrädesrätt är dock bättre än andra poster som redovisas som eget kapital. Hybridlånets räntor betalas om koncernen delar ut dividend. Om ingen dividend utdelas, beslutar koncernen separat om eventuell räntebetaling. Obetalda räntor kumuleras. Innehavarna av hybridlån har inga av de rättigheter, bestämmande inflytande eller rösträtt på bolagsstämma som hör till aktieägare.

Egna aktier

Om Stockmann Oyj Abp eller något av dess dotterbolag förvärvar bolagets egna aktier, minskas det egna kapitalet med ett belopp som motsvarar det erlagda vederlaget inklusive transaktionsutgifterna, från vilka skatten har dragits av. Om de förvärvade aktierna säljs eller överläts som vederlag, upptas den erhållna prestationen under eget kapital.

Utdelning

Styrelsens förslag om dividendutdelning har inte redovisats i bokslutet. Dividendutdelningen bokförs på basis av bolagsstämans beslut.

Tillämpning av nya eller reviderade IFRS-standarder

Koncernen börjar tillämpa respektive standard, standardändring och tolkning från och med det datum då den träder i kraft eller, om datumet för ikraftträdandet är ett annat än den första dagen i räkenskapsperioden, från och med början av den räkenskapsperiod som följer på datumet för ikraftträdandet. IASB har publicerat följande nya eller omarbetade standarder och tolkningar som koncernen tillsvidare inte har tillämpat.

IFRS 15 Försäljningsintäkter från kundavtal som ska tillämpas under räkenskapsperioder som börjar 1.1.2018 eller senare. Den nya standarden ersätter de nuvarande standarderna IAS 18 och IAS 11 och tillhörande tolkningar. IFRS 15 innehåller en anvisning i fem steg om till vilket belopp och när försäljningsintäkterna ska redovisas. Enligt den nya standarden bokförs försäljningen när det bestämmande inflytandet övergår antingen över tid eller vid en viss tidpunkt. Standarden ökar även antalet noter som ska presenteras.

Koncernen har under räkenskapsperioden 2016 bedömt den nya standardens inverkan på koncernbokslutet. Huvuddelen av koncernens försäljningsintäkter består av detaljförsäljning av varor där antingen kontanter eller kreditkort används som betalningsmedel och där försäljningsintäkterna redovisas när vara säljs och bestämmanderätten övergår till köparen. Inom koncernen pågår en analys av den nya standardens verkningar på olika redovisningsrutinerna för stamkundprogram och kampanjer. Den nya standarden kan ha en inverkan på hur försäljningen insätts tidsmässigt, om flera betalningsförpliktelser eller föränderliga vederlagsbelopp är förknippade med försäljningen, men koncernen bedömer att den nya standarden inte kommer att ha en betydande inverkan på beräkningsprinciperna. Den nuvarande empiriskt definierade returneringsperiodiseringen för att justera försäljningen och anskaffningspriset anses motsvara redovisningsprincipen i den nya standarden.

Stockmannkoncernen kommer att tillämpa den nya standarden från och med 1.1.2018. Koncernen kommer enligt en preliminär plan att välja ett övergångsalternativ enligt influten inverkan enligt IFRS 15 C3 b), enligt vilken övergångens inverkan på eget kapital kommer att redovisas som en justering av vinstmedel i den ingående balansen 1.1.2018. Jämförelseåret justeras inte, utan den nya standarden kommer att tillämpas på avtal vilka inte helt har genomförts när tillämpningen av IFRS 15 börjar.

Ändringar i IFRS 15 Försäljningsintäkter från kundavtal – Clarifications to IFRS 15 Revenue from Contracts with Customers, som ska tillämpas under räkenskapsperioder som börjar 1.1.2018 eller senare. Förklaringarna inkluderas i den ovan beskrivna konsekvensbedömningen av IFRS 15. Bestämmelsen har inte godkänts för tillämpning inom EU 31.12.2016.

IFRS 9 Finansiella instrument och ändringar i den som ska tillämpas under räkenskapsperioder som börjar 1.1.2018 eller senare. IFRS 9 ersätter den nuvarande standarden IAS 39. Den nya standarden inkluderar nya instruktioner för redovisning och värdering av finansiella instrument. Detta omfattar även en ny modell för den bokföringsmässiga behandlingen av väntade kreditförluster som tillämpas för att fastställa nedskrivningar av finansiella tillgångar. De allmänna anvisningarna om säkringsredovisning har även setts över. Bestämmelserna i IAS 39 om upptagande och borttagande av finansiella instrument i balansräkningen har bevarats. Standarden har inte någon väsentlig inverkan på koncernbokslutet.

IFRS 16 Hyresavtal som ska tillämpas under räkenskapsperioder som börjar 1.1.2019 eller senare. Den nya standarden ersätter standarden IAS 17 och tillhörande tolkningar. IFRS 16-standardens förutsätter att hyresvärden upptar hyresavtalen i balansräkningen som en hyresbetalningsförpliktelse samt tillhörande tillgångspost. Upptagandet i balansräkningen påminner mycket om hur finansiell leasing enligt IAS 17 behandlas i bokföringen. Det finns två lättnader till upptagning i balansräkningen. Dessa gäller kortfristiga hyresavtal på högst 12 månader samt nyttigheter med ett värde på högst 5 000 USD. Hyresvärdarnas bokföringsmässiga behandling kommer till stora delar att bevaras i enlighet med nuvarande IAS 17. En bedömning av standardens inverkan har påbörjats inom koncernen. När hyresavtalen upptas i koncernens balansräkning, ökar koncernens tillgångar och skulder betydligt. Bestämmelsen har inte godkänts för tillämpning inom EU 31.12.2016.

Ändring i IAS 7 Kassaflödeskalkyler – Disclosure Initiative som ska tillämpas på räkenskapsperioder som börjar 1.1.2017 eller senare. Genom ändringarna eftersträvas att de som använder bokslutet ska kunna bedöma ändringar i kassaflödespåverkade och icke-kassaflödespåverkade skulder som uppstår i finansieringsverksamheten. Standardändringen påverkar noterna till koncernbokslutet. Bestämmelsen har inte godkänts för tillämpning inom EU 31.12.2016.

Ändring i IAS 12 Inkomstskatter – Recognition of Deferred Tax Assets for Unrealised Losses som ska tillämpas på räkenskapsperioder som börjar 1.1.2017 eller senare. Ändringarna tydliggör att existensen av en avdragbar temporär skillnad enbart beror på en jämförelse mellan

tillgången och dess beskattningsvärde, och påverkas inte av eventuella kommande ändringar i tillgångens bokföringsvärde eller i sättet hur ett belopp som motsvarar bokföringsvärdet inflyter i framtiden. Standardändringen har inte någon inverkan på koncernbokslutet. Bestämmelsen har inte godkänts för tillämpning inom EU 31.12.2016.

Ändringar i IFRS 2 Aktierelaterade ersättningar – Clarification and Measurement of Sharebased Payment Transactions som ska tillämpas på räkenskapsperioder som börjar 1.1.2018 eller senare. Ändringarna tydliggör den bokföringsmässiga behandlingen av vissa typer av arrangemang. De gäller tre delområden: värdering av betalningar som görs med kontanter, aktierelaterade ersättningar med avdrag för källskatt samt ändring av aktierelaterade ersättningar som betalas kontant till ersättningar som betalas med eget kapital. Standardändringen har inte någon inverkan på koncernbokslutet. Bestämmelsen har inte godkänts för tillämpning inom EU 31.12.2016.

Tolkning IFRIC 22 Foreign Currency Transactions and Advance Consideration som ska tillämpas under räkenskapsperioder som börjar 1.1.2018 eller senare. När en förskottsbetalning i utländsk valuta – relaterad till en tillgång, kostnad eller intäkt – betalas eller tas emot, tar IAS 21 Effekterna av ändrade valutakurser inte ställning till hur dagen då denna post ändras ska fastställas. Tolkningen klargör att dagen för förverkligande är den dag då sammanslutningen ursprungligen bokför en förskottsbetalning eller preliminär intäkt för förskottsbetalningen. När en affärstransaktion består av flera olika förskottsbetalningar, bestäms dagen för förverkligande separat för respektive betalning. Standardändringen har inte någon inverkan på koncernbokslutet. Bestämmelsen har inte godkänts för tillämpning inom EU 31.12.2016.

Ändringar i IAS 40 Förvaltningsfastigheter - Transfers of Investment Property som ska tillämpas under räkenskapsperioder som börjar 1.1.2018 eller senare. Ändringarna klargör att ändrade avsikter hos ledningen inte ensamma tyder på att användningsändamålet för förvaltningsfastigheten har ändrats. Exempel som tyder på en ändring av användningsändamålet har i standarden också ändrats så att de även hänvisar till en fastighet som håller på att byggas liksom även till färdiga fastigheter. Standardändringen har inte någon inverkan på koncernbokslutet. Bestämmelsen har inte godkänts för tillämpning inom EU 31.12.2016.

Årliga förbättringar av IFRS-standarderna, ändringssamlingar 2014–2016 som för IFRS 12 ska tillämpas under räkenskapsperioder som börjar 1.1.2017 eller senare, för IFRS 1 och IAS 28 under räkenskapsperioder som börjar 1.1.2018 eller senare. Genom Annual Improvements-proceduren sammanställs

små och mindre brådskande ändringar av standarderna till en helhet och implementeras en gång per år. Ändringarna gäller tre standarder. Ändringarnas inverkan varierar från standard till standard, men de är inte betydande. Bestämmelsen har inte godkänts för tillämpning inom EU 31.12.2016.

2. Segmentuppgifter

Verksamhetssegment

Organisations- och rapporteringsstrukturen förnyades med början 1.1.2015. Tidigare rapporterades Stockmann Retail och Real Estate som en affärsenhet, Varuhusgruppen, och de segment som koncernen rapporterade var Varuhusgruppen och Modekedjor. Från och med början av räkenskapsperioden år 2015 har de segment som Stockmannkoncernen rapporterar varit Fashion Chains, Stockmann Retail och Real Estate. Segmenten utgör koncernens affärsenheter, vilka styrs och bevakas som separata enheter som säljer olika produkter och tjänster. Den segmentinformationen som koncernen presenterar bygger på ledningens interna rapportering, där ledningens bedömning av segmentens resultat baseras på uppföljningen av segmentens rörelsevinst och där principerna för bedömning av tillgångar och skulder är förenliga med IFRS-reglerna.

Fashion Chains

Modekedjan Lindex har sammanlagt 475 butiker i 16 länder. Lindex affärsidé är att erbjuda inspirerande prisvärt mode. Butikskedjan har flera koncept inom damkläder, underkläder, barnkläder och kosmetik. Fashion Chains-segmentet innehöll modekedjan Seppälä fram till 1.4.2015.

Stockmann Retail

Stockmanns nio varuhus i tre länder och Stockmanns nätbutik i Finland erbjuder ett exceptionellt omfattande och högklassigt varusortiment, ett bra förhållande mellan pris och kvalitet samt professionell och framstående kundservice i en internationell och högklassig shoppingmiljö. Distanshandeln i Hobby Hall är en del av Stockmann Retail. Sju varuhus i Ryssland har klassificerats som avvecklade verksamheter. Avyttringen av varuhusverksamheten i Ryssland blev klar i februari och avyttringen av Hobby Hall vid slutet av året.

Real Estate

Affärsenheten Real Estate består av koncernens fastighetsinnehav i Helsingfors, S:t Petersburg, Tallinn och Riga. Fastigheterna används av Stockmannvaruhus och utomstående hyresgäster.

Uppgifter om geografiska segment

Förutom i Finland bedriver koncernen verksamhet inom två geografiska segment: Sverige och Norge och Baltikum, Ryssland och andra länder.

Rörelsesegmenten, milj. euro

Omsättning	2016	2015
Fashion Chains	633,2	668,4
Stockmann Retail	635,7	740,8
Real Estate	60,1	59,3
Segmenten sammanlagt	1 329,0	1 468,5
Ofördelat	0,0	0,3
Elimineringar	-25,8	-34,0
Koncernen sammanlagt	1 303,2	1 434,8
Rörelsevinst	2016	2015
Fashion Chains	54,9	30,5
Stockmann Retail	-49,8	-72,9
Real Estate	21,1	16,3
Segmenten sammanlagt	26,2	-26,1
Ofördelat	-8,6	-26,4
Koncernen sammanlagt	17,6	-52,5
Avstämning till posten vinst/förlust före skatter:		
Finansiella intäkter	0,8	0,9
Finansiella kostnader	-23,9	-22,1
Vinst/förlust före skatter, koncernen sammanlagt	-5,5	-73,7
Avskrivningar	2016	2015
Fashion Chains	19,9	22,3
Stockmann Retail	14,7	17,8
Real Estate	21,6	27,4
Segmenten sammanlagt	56,2	67,5
Ofördelat	3,0	4,4
Koncernen sammanlagt	59,2	71,9
Investeringar, brutto	2016	2015
Fashion Chains	17,7	21,9
Stockmann Retail	21,2	25,8
Real Estate	5,3	4,8
Segmenten sammanlagt	44,1	52,5
Ofördelat	0,1	1,0
Koncernen sammanlagt	44,2	53,4
Tillgångar	2016	2015
Fashion Chains	1 008,9	1 038,4
Stockmann Retail	217,2	209,6
Real Estate	947,9	917,3
Segmenten sammanlagt	2 174,0	2 165,3
Ofördelat	67,2	74,6
Tillgångar som innehas för försäljning		34,0
Koncernen sammanlagt	2 241,2	2 273,9

Uppgifter om marknadsområden, milj. euro

Omsättning	2016	2015
Finland	631,9	743,2
Sverige* och Norge	503,4	512,6
Baltikum, Ryssland och andra länder	167,9	179,0
Koncernen sammanlagt	1 303,2	1 434,8
Finland, %	48,5	51,8
Utlandet, %	51,5	48,2
Rörelsevinst	2016	2015
Finland	-49,9	-102,9
Sverige och Norge	59,5	55,4
Baltikum, Ryssland och andra länder	7,9	-5,0
Koncernen sammanlagt	17,6	-52,5
Långfristiga tillgångar	2016	2015
Finland	801,0	771,4
Sverige och Norge	843,6	878,6
Baltikum, Ryssland och andra länder	297,2	299,9
Koncernen sammanlagt	1 941,7	1 949,9
Finland, %	41,3	39,6
Utlandet, %	58,7	60,4

* inkluderat försäljningen av varor och tjänster till franchising-partnerna i Mellaneuropa och Mellanöstern

3. Tillgångar som innehas för försäljning och avvecklade verksamheter

Stockmann sålde 1.2.2016 varuhusverksamheten i Ryssland till företaget Reviva Holdings Limited. Varuhusverksamheten i Ryssland har klassificerats som en avvecklade verksamhet i bokslutet för räkenskapsperioden som avslutades 31.12.2016 och i jämförelseåret 2015. Avvecklade verksamheterna presenteras i

resultaträkningen separat från de verksamheter som fortsätter.

Stockmann sålde Hobby Halls affärsverksamhet till SGN Group den 31 december 2016. Affärspriset hade inte någon betydande effekt på Stockmanns resultat.

Tillgångsposterna och skulderna som hänför sig till varuhusverksamheten i Ryssland och Hobby Hall har klassificerats som tillgångsposter som innehas för försäljning i balansräkning av jämförelseåret 2015.

Tillgångar som innehas för försäljning och avvecklade verksamheter	2016	2015
Milj. euro		
Avecklade verksamheter		
Årets resultat från avvecklade verksamheter		
Intäkter	13,2	177,4
Kostnader	12,8	186,4
Resultat före och efter skatt	0,4	-9,0
Koncernens interna avgifter och hyresintäkter har eliminerats och ingår således inte i intäkter och kostnader.		
Resultat som hänför sig till försäljningen av Retail Ryssland efter skatt	14,6	-77,2
Årets resultat från avvecklade verksamheter	15,0	-86,1
Kassaflöde från den avvecklade verksamheter		
Kassaflöde från den löpande verksamheten	0,0	-11,7
Kassaflöde från investeringsverksamheten	6,0	1,1
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		8,3
Kassaflöde totalt	6,0	-2,3
Avecklade verksamheter, tillgångar och skulder klassificerade som innehav för försäljning		
Kortfristiga fordringar		13,3
Kortfristiga skulder		23,4
Nettotillgångar		-10,1
Övriga tillgångar och skulder klassificerade som innehav för försäljning		
Immateriella tillgångar och materiella anläggningstillgångar		0,6
Omsättningstillgångar		10,9
Kortfristiga fordringar		8,5
Likvida medel		0,7
Kortfristiga skulder		21,0
Nettotillgångar		-0,3

4. Omsättning

Milj. euro	2016	2015
Varuförsäljning	1 241,6	1 385,7
Hyses- och serviceintäkter	61,5	49,0
Totalt	1 303,2	1 434,8
Varav		
Hysesintäkter och serviceavgifter från förvaltningsfastighet	19,5	

5. Övriga rörelseintäkter

Milj. euro	2016	2015
Realisationsvinster för bestående aktiva	1,3	0,2
Totalt	1,3	0,2

6. Affärsverksamhetens försäljningsbidrag

Milj. euro	2016	2015
Omsättning	1 303,2	1 434,8
Användning av material och förnödenheter	608,7	709,4
Försäljningsbidrag	694,4	725,4
Försäljningsbidrag, procent av omsättningen	53.3%	50.6%

7. Kostnader för löner och anställningsförmåner

Milj. euro	2016	2015
Löner	225,8	251,6
Pensionkostnader, avgiftsbestämda arrangemang	25,0	30,3
Övriga lönebikostnader	39,7	39,6
Kostnader för optionsförmåner		0,0
Totalt	290,5	321,5

I de flesta utländska dotterbolagen ingår pensionskostnaderna för avgiftsbestämda pensionsarrangemang i övriga lönebikostnader. Uppgifterna om ledningens anställningsförmåner presenteras i noterna till bokslutet nr 31, Transaktioner med den närmaste kretsen.

8. Avskrivningar och nedskrivningar

Milj. euro	2016	2015
Immateriella rättigheter	11,3	11,3
Byggnader och anläggningar	22,3	26,7
Förvaltningsfastigheter	-0,8	
Maskiner och inventarier	25,2	28,2
Ändrings- och ombyggnadskostnader för hyrda lokaliteter	1,2	5,7
Avskrivningar totalt	59,2	71,9

9. Övriga rörelsekostnader

Milj. euro	2016	2015
Kostnader för affärsställen	195,1	209,1
Marknadsföringskostnader	53,6	59,0
Varuhanteringskostnader	14,5	16,7
Kreditförluster	0,3	1,5
Frivilliga lönebikostnader	4,6	4,6
Direkta underhållskostnader för förvaltningsfastighet	2,3	
Förlust från förändring i verkligt värde på förvaltningsfastighet	0,3	
Övriga kostnader	57,5	93,9
Totalt	328,4	384,8

Revisorernas arvoden

Milj. euro	2016	2015
Revision	0,4	0,5
Intyg och utlåtanden	0,1	0,1
Skatterådgivning	0,3	0,5
Övriga tjänster	0,1	0,2
Totalt	0,9	1,3

10. Finansiella intäkter och kostnader

Finansiella intäkter

Milj. euro	2016	2015
Dividendintäkter från placeringar som kan säljas	0,1	0,1
Ränteutgifter från bankdepositioner, övriga placeringar och valutaderivat	0,7	0,6
Värdeförändring på finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde via resultaträkningen		0,2
Totalt	0,8	0,9

Finansiella kostnader

Milj. euro	2016	2015
Räntekostnader av finansiella skulder som värderas till periodiserad anskaffningsutgift	-17,5	-19,0
Nedskrivning av lån och fordringar	-5,0	0,0
Värdeförändring för finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde via resultaträkningen	-0,2	
Andra finansiella kostnader		-2,9
Valutakursdifferenser	-1,2	-0,1
Totalt	-23,9	-22,1

Finansiella intäkter och kostnader totalt

Milj. euro	2016	2015
Finansiella intäkter och kostnader totalt	-23,1	-21,2

11. Inkomstskatter

Milj. euro	2016	2015
Inkomstskatter för räkenskapsperioden	-10,1	-8,2
Inkomstskatter för föregående räkenskapsperioder	-4,8	-19,3
Förändring av latent skatteskulder/-fordringar	2,2	12,3
Totalt	-12,7	-15,1

Avstämning av resultaträkningens skattekostnad och skatterna beräknade enligt koncernens skattesats i hemlandet 20 %

Milj. euro	2016	2015
Vinst före skatt	-5,5	-73,7
Inkomstskatter enligt gällande skattesats	0,8	14,7
Inkomstskatter för föregående räkenskapsperioder	-4,8	-19,3
Skattefria inkomster	0,8	0,5
Effekt av avvikande skattesatser för utländska dotterbolag	-0,4	0,7
Ej avdragsgilla kostnader	-4,6	-11,6
Icke bokförda latent skattefordran av förluster i beskattningen	-4,5	0,0
Effekt av förändring i skattesats på latent skatteskulder/fordningar		
Avskrivning av latent skattefordringar redovisat under föregående räkenskapsperioder		-0,3
Skatter i resultaträkningen	-12,7	-15,1

Stockmann Oyj Abp har erhållit ett korrigeringsbeslut från skattemyndigheterna i Finland och Sverige, enligt vilket koncernbolagen förpliktigas att betala 21,3 miljoner euro i tilläggsskatt och förhöjd skatt och därtill 1,0 miljoner euro hörande räntor. Stockmann anser att korrigeringsbesluten är ogrundade och har överklagat besluten. Tilläggsskatten bokförs i sin helhet med resultatpåverkan i bokslutet för år 2015 och 2016.

12. Resultat per aktie

Resultatet per aktie beräknas genom att dividera räkenskapsperiodens resultat hänförlig till moderbolagets aktieägare minskat med skatt justerat räntan av hybrid lån med de utestående aktiernas vägda medeltal under räkenskapsperioden. Utestående aktier inkluderar inte egna aktier som innehas av koncernen. Resultat per aktie efter utspädning beräknas genom att dividera räkenskapsperiodens vinst hänförlig till aktieägarna i moderbolaget med det vägda medeltalet för det utspädda antalet utestående aktier under räkenskapsperioden. Aktieoptionerna har en utspädande verkan då aktieoptionernas teckningspris är lägre än gängse värde. Aktiens gängse värde baserar sig på aktiernas pris i medeltal under perioden

eur	2016	2015
Räkenskapsperiodens vinst/förlust	-3 196 896	-175 013 006
hänförligt till moderbolagets aktieägare under året		
Den upplupna räntan av hybridlån	-6 841 700	-269 980
Skatteeffekt	1 368 340	53 996
Nettoeffekt	-5 473 360	-215 984
	-8 670 256	-175 228 990
Emissionsjusterat antal utestående aktier, vägt medeltal / 1000 st	72 048 683	72 048 683
Resultat per aktie, räknat på resultat hänförligt till moderbolagets aktieägare under året		
Från kvarvarande verksamheter (före och efter utspädning)	-0,33	-1,24
Från avvecklade verksamheter (före och efter utspädning)	0,21	-1,20
Från årets resultat (före och efter utspädning)	-0,12	-2,43

13. Immateriella tillgångar

Goodwill

Milj. euro	2016	2015
Anskaffningsutgift 1.1.	764,7	748,1
Omräkningsdifferens +/-	-29,1	16,6
Anskaffningsutgift 31.12.	735,6	764,7
Bokföringsvärde 1.1.	764,7	748,1
Bokföringsvärde 31.12.	735,6	764,7

Varumärken

Milj. euro	2016	2015
Anskaffningsutgift 1.1.	99,3	97,1
Omräkningsdifferens +/-	-3,8	2,2
Anskaffningsutgift 31.12.	95,5	99,3
Ackumulerade avskrivningar 1.1.	-0,3	-0,3
Omräkningsdifferens +/-	0,0	0,0
Ackumulerade avskrivningar 31.12.	-0,3	-0,3
Bokföringsvärde 1.1.	98,9	96,8
Bokföringsvärde 31.12.	95,2	98,9

Nedskrivningsprövning

De segment som Stockmannkoncernen ska rapportera enligt IFRS 8, Lindex modekedjan och Stockmann Retail för varuhus och nätbutik affären, är enheter som genererar kassaflöde och vars kassaflöden i stor utsträckning är oberoende av de kassaflöden som ackumuleras av andra tillgångsposter eller grupper av tillgångsposter. För nedskrivningsprövningen av goodwillen har det allokerats 710,6 miljoner euro till Lindex och 25 miljoner euro till Stockmann Retail.

Lindex varumärket, 95,2 miljoner euro, har allokerats i sin helhet till Lindex segmenten. Varumärket Lindex anses ha en obegränsad ekonomisk verkningstid på grund av att det berörda varumärket är välkänt. Varumärket Lindex har existerat över 60 år, och koncernen kommer även i fortsättningen att använda det berörda varumärket både på den nuvarande marknaden samt när Lindex sortiment och affärsverksamhetsmodell introduceras på nya marknader.

Vid nedskrivningsprövningen bygger prognoserna om kassaflöde för Lindex och Stockmann Retail på prognoserna om de separata marknadsområdena. Dessa prognoser har godkänts av ledningen och omfattar de kommande fem åren och inverkar också på terminalperioden. I de långsiktiga prognoserna som uppdaterats under den gångna räkenskapsperioden har det beaktats att det allmänna konjunkturläget har förändrats jämfört med året innan. Kassaflödena efter den

prognosperiod som godkänts av ledningen har kunnat extrapoleras genom att använda en jämn tillväxtfaktor på 1,7 procent vid kassaflödesberäkningarna för Lindex och på 1,5 procent vid kassaflödeberäkningarna för Stockmann Retail.

Centrala variabler som använts vid beräkning av nyttjandevärdet:

1. Volymökningen, som bygger på en uppskattning av försäljningsutvecklingen i de befintliga varuhusen och affärerna.
2. Diskonteringsräntan, som har fastställts med hjälp av en genomsnittlig vägd kapitalkostnad, vilken baserar på den optimala finansieringsstrukturen eller på den genomsnittliga finansieringsstrukturen av kontrollföretagen. Denna kapitalkostnad beskriver totalkostnaden för eget kapital och främmande kapital. Följande komponenter ingår i diskonteringsräntan:
 - den marknadsspecifika riskfria räntan
 - marknadsriskpremien
 - ett betavärde som är specifikt för varje näringsgren och som bedöms beskriva marknadens syn på riskpremien per enhet

- kostnaden av främmande kapital
- soliditetsgraden, som motsvarar den optimala finansieringsstrukturen i enlighet med koncernens målkapitalstruktur

Diskonteringsräntan har fastställts utan avdrag för skatter. Diskonteringsräntan för Lindex baserar sig på marknadsräntan och landsrisken i Sverige och Finland. För Lindex har diskonteringsräntan 8,1 procent tillämpats (år 2015 6,5 %). Diskonteringsräntan för Stockmann Retail grundar sig på marknadsräntan och landsrisken i Finland. För Stockmann Retail har diskonteringsräntan 8,0 procent tillämpats (år 2015 6,7 %).

På grund av utmanande konkurrens- och allmänna ekonomiska situationen som påverkar konsumenternas köpbeteende och köpkraft och höjningen av diskonteringsräntan på 2016 kan en ändring i någon av de tillämpade variablerna leda till en situation där

återvinningsvärdet för både Stockmann Retail och Lindex underskrider bokföringsvärdet, vilket skulle leda till att en nedskrivning skulle bokas.

Vid upprättandet av känslighetsanalyser för Lindex och Stockmann Retail har ett downside-scenario tillämpats. I dessa scenarier minskades försäljningsökningen jämfört med ledningens uppskattning eller så höjdes räntesatsen. Om försäljningen för Lindex skulle öka med 12 procent mindre än beräknat under prognosperioden som inverkar också på terminalperiodens värde, eller om diskonteringsräntan skulle höjas med 1,2 procentenhet, skulle bokföringsvärdet för enhetens långfristiga tillgångar och driftskapitalet sammanlagt vara större än återvinningsvärdet. Om försäljningen för Stockmann Retail skulle öka med 10 procent mindre än beräknat under prognosperioden som inverkar också på terminalperiodens värde, eller om diskonteringsräntan skulle höjas med 1,1 procentenhet, skulle bokföringsvärdet för enhetens långfristiga tillgångar och driftskapitalet sammanlagt vara större än återvinningsvärdet. Utifrån nedskrivningsprövningarna finns det inte något behov av att bokföra nedskrivningar.

Immateriella rättigheter

Milj. euro	2016	2015
Anskaffningsutgift 1.1.	89,2	95,7
Omräkningsdifferens +/-	-1,0	0,5
Ökningar 1.1.-31.12.	3,7	3,6
Minskningar 1.1.-31.12.	-10,5	-11,4
Överföringar mellan posterna 1.1.-31.12.	4,3	2,3
Överföringar till tillgångar som innehas för försäljning		-1,4
Anskaffningsutgift 31.12.	85,8	89,2
Ackumulerade avskrivningar 1.1.	-40,5	-35,6
Omräkningsdifferens +/-	0,2	-0,4
Avskrivningar på minskningar	10,7	11,0
Ackumulerade avskrivningar på överföringar till tillgångar som innehas för försäljning		1,6
Räkenskapsperiodens avskrivning	-10,8	-17,1
Ackumulerade avskrivningar 31.12.	-40,5	-40,5
Bokföringsvärde 1.1.	48,7	60,0
Bokföringsvärde 31.12.	45,3	48,7

Övriga immateriella tillgångar

Milj. euro	2016	2015
Anskaffningsutgift 1.1.	8,7	8,3
Omräkningsdifferens +/-	-0,3	0,2
Ökningar 1.1.-31.12.		0,2
Minskningar 1.1.-31.12.	-0,2	
Anskaffningsutgift 31.12.	8,3	8,7
Ackumulerade avskrivningar 1.1.	-7,5	-7,2
Omräkningsdifferens +/-	0,2	-0,1
Avskrivningar på minskningar	0,1	1,6
Räkenskapsperiodens avskrivning	-0,2	-1,8
Ackumulerade avskrivningar 31.12.	-7,3	-7,5
Bokföringsvärde 1.1.	1,2	1,1
Bokföringsvärde 31.12.	1,0	1,2

Övriga immateriella tillgångar, finansiell leasing

Milj. euro	2016	2015
Anskaffningsutgift 1.1.	3,2	3,2
Anskaffningsutgift 31.12.	3,2	3,2
Ackumulerade avskrivningar 1.1.	-0,7	-0,4
Omräkningsdifferens +/-		0,0
Avskrivningar på minskningar		0,0
Räkenskapsperiodens avskrivning	-0,3	-0,3
Ackumulerade avskrivningar 31.12.	-1,0	-0,7
Bokföringsvärde 1.1.	2,5	2,8
Bokföringsvärde 31.12.	2,2	2,5

Förskott och pågående nyanläggningar

Milj. euro	2016	2015
Anskaffningsutgift 1.1.	1,9	3,3
Ökningar 1.1.-31.12.	6,2	3,1
Minskningar 1.1.-31.12.	-0,1	-0,3
Överföringar mellan posterna 1.1.-31.12.	-4,3	-4,3
Anskaffningsutgift 31.12.	3,7	1,9
Bokföringsvärde 1.1.	1,9	3,3
Bokföringsvärde 31.12.	3,7	1,9

Milj. euro	2016	2015
Immateriella tillgångar totalt	883,1	917,9

År 2016 omfattade förskott och pågående nyanläggningar inom immateriella tillgångar följande väsentliga poster:

- investeringar i utveckling av ICT- system
- utvecklingsinvesteringar i Stockmann.com-distanshandelsverksamheten.

År 2015 omfattade förskott och pågående nyanläggningar inom immateriella tillgångar följande väsentliga poster:

- utvecklingsinvesteringar i Stockmann.com-distanshandelsverksamheten.

14. Materiella anläggningstillgångar

Mark- och vattenområden

Milj. euro	2016	2015
Anskaffningsutgift 1.1.	140,4	43,1
Värdering av fastigheterna till verkligt värde 1.1.		96,0
Anskaffningsutgift vid periodens ingång sammanlagt	140,4	139,1
Värdering av fastigheterna till verkligt värde 31.12.	4,9	1,1
Omräkningsdifferens +/-		0,0
Ökningar 1.1.-31.12.		0,3
Minskningar 1.1.-31.12.	-1,0	-0,1
Omklassificering till förvaltningsfastighet	-30,0	
Anskaffningsutgift 31.12.	114,3	140,4
Bokföringsvärde 1.1.	140,4	43,1
Bokföringsvärde 31.12.	114,3	140,4

Andelen av värderingen av det verkliga värdet var 94,1 (97,1) miljoner euro.

Byggnader och anläggningar

Milj. euro	2016	2015
Anskaffningsutgift 1.1.	929,4	554,2
Värdering av fastigheterna till verkligt värde 1.1.		342,3
Anskaffningsutgift vid periodens ingång sammanlagt	929,4	896,5
Värdering av fastigheterna till verkligt värde 31.12.	43,4	33,6
Omräkningsdifferens +/-	0,0	0,0
Ökningar 1.1.-31.12.	0,0	0,2
Minskningar 1.1.-31.12.	-2,7	-2,5
Omklassificering till förvaltningsfastighet	-173,2	
Överföringar mellan posterna 1.1.-31.12.	7,8	1,6
Anskaffningsutgift 31.12.	804,6	929,4
Ackumulerade avskrivningar 1.1.	-151,6	-127,3
Omräkningsdifferens +/-	0,0	0,0
Avskrivningar på minskningar	1,8	2,4
Omklassificering till förvaltningsfastighet	22,2	
Räkenskapsperiodens avskrivning	-22,3	-26,7
Ackumulerade avskrivningar 31.12.	-149,9	-151,6
Bokföringsvärde 1.1.	777,8	426,9
Bokföringsvärde 31.12.	654,8	777,8

Andelen av värderingen av det verkliga värdet var 395,3 (375,9) miljoner euro.

Markområden och byggnader presenteras i enlighet med standarden IAS 16 till omvärderat värde. Omvärderingen görs regelbundet, så att bokföringsvärdet på markområden och byggnader inte avviker väsentligt från deras verkliga värde vid räkenskapsperiodens utgång. Auktoriserade fastighetsvärderare inom samtliga marknadsområden utför värderingen baserat på diskonterade kassaflöden under tio år. Vid definieringen av det verkliga värdet var det genomsnittliga vägda kravet på marknadsavkastning för alla fastigheter inklusive förvaltningsfastighet 5,7 procent (6,0 procent). I hierarkin för verkligt värde har värderingen av markområden och byggnader hänförs till nivå 3.

Omvärderingen baserar sig på standarder fastställda av International Valuation Standard Committee. Oberoende värderare beräknar det verkliga värdet för respektive markområde och byggnad med hjälp av uppgifter från Stockmann:

- fastighetsaffärsverksamhetens omsättning och rörelsevinst inklusive hyresintäkter och underhållskostnader
- fastighetsaffärsverksamhetens budget
- gällande hyresavtal
- fastigheternas investeringshistoria
- kalkyl över investeringar som behövs för nya hyresgäster
- tioårsplan för kommande renoveringar

Omvärderingen görs årligen eller då det finns indikationer på att det verkliga värdet avviker från bokföringsvärdet för markområden och byggnader. Flera oberoende, yrkesmässigt behöriga värderare utför värderingarna och Stockmann Real Estate går igenom dem och lägger fram sina rekommendationer om verkliga värden till Stockmanns styrelse. Styrelsen bedömer de verkliga värdena och fastställer de verkliga värden som ska användas. Byggnader avskrivs linjärt under deras livslängd. Inga avskrivningar görs på markområden.

Maskiner och inventarier

Milj. euro	2016	2015
Anskaffningsutgift 1.1.	226,4	284,2
Omräkningsdifferens +/-	-0,3	-0,4
Ökningar 1.1.-31.12.	14,4	19,8
Minskningar 1.1.-31.12.	-8,6	-19,7
Överföringar mellan posterna 1.1.-31.12.	30,2	8,7
Överföringar till tillgångar som innehas för försäljning		-66,2
Anskaffningsutgift 31.12.	262,2	226,4
Ackumulerade avskrivningar 1.1.	-163,2	-203,4
Omräkningsdifferens +/-	-0,9	0,7
Avskrivningar på minskningar	8,0	13,8
Ackumulerade avskrivningar på överföringar till tillgångar som innehas för försäljning		59,5
Räkenskapsperiodens avskrivning	-25,2	-33,8
Ackumulerade avskrivningar 31.12.	-181,2	-163,2
Bokföringsvärde 1.1.	63,2	80,9
Bokföringsvärde 31.12.	81,0	63,2

Ändrings- och ombyggnadsutgifter för hyrda lokalteter

Milj. euro	2016	2015
Anskaffningsutgift 1.1.	39,3	110,2
Omräkningsdifferens +/-	0,0	0,0
Ökningar 1.1.-31.12.	0,4	0,3
Minskningar 1.1.-31.12.	-4,5	-12,3
Överföringar mellan posterna 1.1.-31.12.	2,2	1,6
Överföringar till tillgångar som innehas för försäljning		-60,4
Anskaffningsutgift 31.12.	37,5	39,3
Ackumulerade avskrivningar 1.1.	-33,8	-83,7
Omräkningsdifferens +/-	0,0	
Avskrivningar på minskningar	3,7	10,7
Ackumulerade avskrivningar på överföringar till tillgångar som innehas för försäljning		48,6
Räkenskapsperiodens avskrivning	-1,2	-9,4
Ackumulerade avskrivningar 31.12.	-31,3	-33,8
Bokföringsvärde 1.1.	5,5	26,5
Bokföringsvärde 31.12.	6,1	5,5

Förskott och pågående nyanläggningar

Milj. euro	2016	2015
Anskaffningsutgift 1.1.	29,3	13,2
Ökningar 1.1.-31.12.	20,3	25,9
Minskningar 1.1.-31.12.	-0,4	0,0
Överföringar mellan posterna 1.1.-31.12.	-40,5	-9,8
Överföringar till tillgångar som innehas för försäljning		0,0
Anskaffningsutgift 31.12.	8,7	29,3
Bokföringsvärde 1.1.	29,3	13,2
Bokföringsvärde 31.12.	8,7	29,3

Milj. euro	2016	2015
Materiella anläggningstillgångar totalt	864,9	1 016,2

År 2016 omfattade förskott och pågående nyanläggningar inom materiella anläggningstillgångar följande väsentliga poster:

- byggnads- och ändringskostnader för varuhuset i Hagalund i Finland
- utrustningsinvesteringar i distributionscenter i Finland
- ändrings- och ombyggnadsutgifter för andra varuhus och fastigheter i Finland.

År 2015 omfattade förskott och pågående nyanläggningar inom materiella anläggningstillgångar följande väsentliga poster:

- byggnadskostnader av ett distributionscenter i Finland
- ändrings- och ombyggnadsutgifter för varuhus och fastigheter i Finland.

15.Förvaltningsfastigheter

Milj. euro	2016	2015
Omklassificering från mark- och vattenområden	30,0	
Omklassificering från byggnader	151,0	
Värdering till verkligt värde	0,5	
Övriga förändringar	-0,6	
Verkligt värde 31.12.	181,0	

Andelen av värderingen av det verkliga värdet var 31,9 miljoner euro. Omvärderingen görs i euron emedan största delen av hyresintäkterna i Nevsky Centre baserar sig på hyreskontrakt där hyran är fastställd i euron.

När koncernen innehar ett markområde eller en byggnad för att skaffa hyresintäkter eller en värdeökning på egendomen snarare än för att använda den i sin egen detaljhandels- eller administrativa verksamhet, klassificeras fastigheten som en förvaltningsfastighet enligt IAS 40.

Stockmannkoncernen tillämpar modellen för verkligt värde på sina förvaltningsfastigheter. Förvaltningsfastighetens verkliga värde är det pris till vilket fastigheten skulle kunna överlåtas mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och som har ett intresse av att transaktionen genomförs. Förvaltningsfastighetens verkliga värde beskriver marknadsförhållandena på rapporteringsperiodens slutdatum utan avdrag för eventuella transaktionskostnader som skulle uppkomma vid försäljning eller annan överlåtelse. Bestämningen av förvaltningsfastigheternas verkliga värde utförs av flera yrkesmässigt kompetenta och av varandra oberoende utvärderare utanför koncernen på alla marknadsområden per fastighet. Vid definieringen av det verkliga värdet var det genomsnittliga vägda kravet på marknadsavkastning för alla fastigheter inklusive fastigheterna som är omvärderat enligt IAS 16 5,7 procent. I hierarkin för verkligt värde har värderingen av markområden och byggnader hänförs till nivå 3.

Omvärdering av fastigheter till verkligt värde baseras på vid varje värderingstidpunkt gällande marknadsstandarder, vilka har fastställts av The International Valuation Standard Committee. Oberoende värderare beräknar det verkliga värdet för respektive markområde och byggnad med hjälp av uppgifter från Stockmann:

- fastighetsaffärsverksamhetens omsättning och rörelsevinst inklusive hyresintäkter och underhållskostnader
- fastighetsaffärsverksamhetens budget
- gällande hyresavtal
- fastigheternas investeringshistoria
- kalkyl över investeringar som behövs för nya hyresgäster
- tioårsplan för kommande renoveringar

Efter att avyttringen av detaljhandelsverksamheten i Ryssland genomfördes har fastigheten för köpcentret Nevsky Centre i S:t Petersburg inte längre använts för koncernens egen detaljhandelsverksamhet eller administrativa verksamhet, utan koncernen innehar fastigheten för att skaffa hyresintäkter och en värdeökning av egendomen. På grund av detta har koncernen 1.2.2016 klassificerat fastigheten för köpcentret Nevsky Centre som en förvaltningsfastighet enligt IAS 40.

16.Samarbetsarrangemang

Gemensamma funktioner

Koncernen äger 37,8 % av aktierna i Kiinteistö Oy Tapiolan Säästötammi Fastighets Ab. Fastighetsaktiebolaget är beläget i Esbo. Den gemensamma funktionen är inte betydande för Stockmann.

Koncernen äger 67 % av aktierna i SIA Stockmann Centrs, vilket berättigar till besittningen av 63 % av fastighetsaktiebolagets lokaler, och därför deltar koncernen i gemensamma funktioner med 63 %. SIA

Stockmann Centrs äger en köpcentrumfastighet i Lettland. Stockmanns andel i den gemensamma funktionen omfattar affärslokalen för Stockmanns varuhus i Lettland. Den gemensamma funktionen är betydande för Stockmann.

Koncernbokslutet omfattar en andel som motsvarar koncernens ägarandelar i de gemensamma funktionernas tillgångar och skulder samt intäkter och kostnader.

Tillgångar och skulder för de gemensamma funktionerna

Milj. euro	2016	2015
Långfristiga tillgångar	16,0	16,6
Kortfristiga tillgångar	0,5	0,6
Långfristiga skulder	5,3	7,2
Kortfristiga skulder	0,2	0,2

Enligt omvärderingen för fastigheterna av långfristiga tillgångar var det verkliga värdet den 31 december 2016 46,2 million euro (44,2 million euro den 31 december 2015).

Intäkter och kostnader för de gemensamma funktionerna

Milj. euro	2016	2015
Intäkter	3,3	3,3
Kostnader	2,0	2,1

17.Placeringar i finansiella tillgångar som kan säljas

Milj. euro	2016	2015
Bokföringsvärde 1.1.	5,4	7,8
Omräkningsdifferens +/-	0,3	0,0
Försäljning av aktier	-0,2	-0,1
Förändring i verkligt värde		-1,6
Överföringar till tillgångar som innehas för försäljning	0,0	-0,6
Totalt	5,5	5,4

Finansiella tillgångar är investeringar i aktier av onoterade företag. Verkligt värde av aktier fastställs enligt metoder, som kräver ledningens bedömning.

18.Omsättningstillgångar

Milj. euro	2016	2015
Material och förnödenheter	180,7	170,7
Förskott för omsättningstillgångar	0,0	0,0
Totalt	180,7	170,8

Värdet på omsättningstillgångarna har minskats för inkuranta tillgångar med 7,5 miljoner euro (11,1 milj. euro).

19. Kortfristiga fordringar

Milj. euro	Bokföringsvärde 2016	Verkligt värde 2016	Bokföringsvärde 2015	Verkligt värde 2015
Räntebärande försäljningsfordringar	1,6	1,6	1,6	1,6
Räntefria försäljningsfordringar	14,3	14,3	16,7	16,7
Fordringar som baserar sig på derivatavtal	7,5	7,5	1,7	1,7
Övriga fordringar	4,0	4,0	2,2	2,2
Resultatregleringar	32,9	32,9	33,1	33,1
Inkomstskattefordringar	0,0	0,0	0,2	0,2
Kortfristiga fordringar totalt	60,3	60,3	55,5	55,5

Bokföringsvärdet för försäljningsfordringar motsvarar deras verkliga värde. Det maximala beloppet av den kreditrisk som hänför sig till försäljningsfordringar och övriga kortfristiga fordringar är deras bokföringsvärde.

De räntebärande försäljningsfordringarna inkluderar engångskrediter vid postorderförsäljning till ett belopp på

1,6 milj. euro år 2016 (1,6 milj. euro år 2015). Ränteintäkter på dessa fordringar ingår i försäljningspriset och redovisas i omsättningen i stället för i ränteintäkter.

Den väsentligaste posten bland resultatregleringar är förutbetalda hyror.

20. Likvida medel

Milj. euro	2016	2015
Kontanter och bankkonton	18,5	16,6
Kortfristiga depositioner	1,7	2,5
Totalt	20,2	19,1

Likvida medel i kassaflödesanalysen

Milj. euro	2016	2015
Kontanter och bankkonton	20,2	19,1
Checkkonto med kredit	-5,7	-4,1
Totalt	14,5	15,0

21. Eget kapital

milj. euro	Antal aktier	Aktiekapital	Överkursfond	Fonden för investerat fritt eget kapital	Totalt
31.12.2014	72 048 683	144,1	186,1	250,4	580,6
-					
31.12.2015	72 048 683	144,1	186,1	250,4	580,6
-					
31.12.2016	72 048 683	144,1	186,1	250,4	580,6

Aktiekapital

Aktiekapitalet i Stockmann Oyj Abp fördelar sig på A- och B-aktieslag. Det finns minst 18 000 000 stycken och högst 80 000 000 stycken A-aktier och minst 18 000 000 stycken och högst 100 000 000 stycken B-aktier.

Minimiaktiekapitalet enligt Stockmann Oyj Abp:s bolagsordning är 75,0 milj. euro och maximiaktiekapitalet 300,0 milj. euro. Aktiernas nominella värde är 2,00 euro per aktie. Samtliga emitterade aktier är till fullo betalda.

Totalt antal aktier, registrerade 31.12.2016

st.	2016	2015
A-serie aktier	30 530 868	30 553 216
B-serie aktier	41 517 815	41 495 467
Totalt	72 048 683	72 048 683

Skilnader i antalet röster mellan A- och B-aktier

Varje A-aktie berättigar till att vid bolagsstämman rösta med tio (10) röster och varje B-aktie med en (1) röst.

Omvandling av aktier

En A-aktie kan på anmodan av aktieägare omvandlas till en B-aktie ifall omvandlingen kan ske inom ramarna för minimi- och maximiantalet aktier per aktieslag. En skriftlig anmodan om omvandling av bolagets aktier skall riktas till bolagets styrelse på det sätt som fastställs i bolagsordningen.

Stockmann Oyj Abp:s styrelse har vid sitt möte den 18 december 2015 godkänt en omvandling av 22 348 Stockmanns A-aktier till B-aktier. Aktieomvandlingarna infördes i handelsregisteret den 10 februari 2016.

Inlösningskyldighet

En aktieägare vars andel av bolagets samtliga aktier eller av det röstetal som aktierna medför - ensam eller tillsammans med andra aktieägare - uppgår till eller överstiger 33 1/3 procent eller 50 procent är skyldig att i enlighet med bolagsordningen lösa in övriga aktieägare.

Överkursfond

Överkursfonden innehåller de penningtransaktioner från aktieemission, vilka överstiger det nominella värdet minskat med transaktionskostnaderna.

Omvärderingsfond

Stockmann har fr.o.m. den 1 januari 2015 för fastigheterna i sin ägo tillämpat en omvärderingsmodell i enlighet med standarden IAS 16. Tillägget som förorsakas av omvärderingen, netto efter skatteskulden, i samband med övergången redovisas i det egna kapitalets omvärderingsfond.

Fonden för inbetalt fritt eget kapital

Fonden för inbetalt fritt eget kapital innehåller övriga placeringar med karaktär av eget kapital och teckningspriset för aktier minskat med transaktionskostnaderna till den del dessa inte enligt uttryckligt beslut tas upp i aktiekapital.

Omräkningsdifferenserna

Omräkningsdifferenserna innehåller differenser som uppstått vid konsolideringen av de utländska dotterbolagens bokslut och vid konsolideringen av nettoinvesteringar i utländska valutor.

Övriga fonder

Milj. euro	2016	2015
Reservfond	0,2	0,2
Fonden för säkringsinstrument	1,5	0,6
Övriga fonder	43,7	43,7
Totalt	45,4	44,6

Övriga fonder omfattar

- reservfonden, vilken innehåller en på lokala bestämmelser baserad andel som överförs från fritt eget kapital.
- fonden för skyddsinstrument, vilken innehåller ändringar i verkligt värde av derivatinstrument som används för att skydda kassaflödet minskat med latent skatteskuld.
- övriga fonder av fritt eget kapital som skapats genom bolagsstämmans beslut, vilka utgör eget kapital som kan utdelas som dividend.

Hybridlån

Eget kapital inkluderar ett hybridlån på 85 miljoner euro, emitterat i december 2015. I eget kapital bokfördes efter kostnader 84,3 miljoner euro. Kupongräntan på lånet är 7,75 procent per år till och med 31 januari 2020. Stockmann kan skjuta upp räntebetalningen förutsatt att man inte betalar utdelning eller andra ägarandelar till sina aktieägare. Lånet har ingen förfallodag, men bolaget har rätt att lösa in det tidigast den 31 januari 2020. Hybridlånet är icke säkerställt och i sämre position än bolagets andra skuldförbindelser. Innehavaren av ett hybridlån har inte samma rättigheter som tillhör aktieägare. Den upplupna, ej bokförda räntan för lånet uppgick till 6,8 miljoner euro i slutet av 2016 (2015: 0,3 miljoner euro). I januari 2017 betalades den upplupna räntan 7,4 miljoner euro.

Dividender

Efter bokslutsdagen har styrelsen den 14.2.2017 föreslagit att ingen dividend utdelas för år 2016.

Aktierelaterade ersättningar

Standarden IFRS 2 Aktiebaserade ersättningar har tillämpats på nyckelpersonernas optionsprogram 2010.

Optionsprogram

Stockmann har ett gällande optionsprogram till nyckelpersoner 2010 riktat till nyckelpersoner inom Stockmannkoncernen.

Optioner till nyckelpersoner 2010

Den ordinarie bolagsstämman godkände 16.3.2010 styrelsens förslag om att ge optionsrätter till Stockmannkoncernens nyckelpersoner. Enligt bolagsstämmans beslut kan sammanlagt 1 500 000 optionsrätter ges till nyckelpersoner inom Stockmann och dess dotterbolag. Av optionsrätterna tecknas 500 000 stycken med beteckningen 2010A, 500 000 stycken med beteckningen 2010B och 500 000 stycken med beteckningen 2010C. Aktiernas teckningstider är 1.3.2013–31.3.2015 med optionsrätt 2010A, 1.3.2014–31.3.2016 med optionsrätt 2010B och 1.3.2015–31.3.2017 med optionsrätt 2010C.

Varje optionsrätt berättigar till att teckna en Stockmanns B-aktie. Teckningspriset för en aktie med optionsrätt 2010A är medelkursen för bolagets B-aktie på Helsingfors börs under perioden 1–28.2.2010 vägd med aktiens omsättning ökad med 20 procent, dvs. 26,41 euro. Teckningspriset för en aktie med optionsrätt 2010B utgörs av medelkursen för bolagets B-aktie på Helsingfors börs under perioden 1–28.2.2011 vägd med aktiens omsättning ökad med 10 procent, dvs. 25,72 euro och teckningspriset för en aktie med optionsrätt 2010C är medelkursen för bolagets B-aktie på Helsingfors börs under perioden 1–29.2.2012 vägd med aktiens omsättning ökad med 10 procent, dvs. 18,00 euro. På avstämningsdagen för respektive dividendutdelning sänktes teckningspriset för en aktie som tecknas med optionsrätterna med beloppet av de dividender om vilka beslut har fattats efter att perioden för fastställande av teckningspriset började och före tecknandet av aktien. Styrelsen föreslår att ingen dividend utdelas för år 2016, vilket innebär att teckningspriset med optionsrätt 2010C är 16,50 euro.

Förändringar i optioner under perioden

	2016	Tecknings-	Medelkurs	2015	Tecknings-	Medelkurs
	Antal	pris	vägd med	Antal	pris	vägd med
	optioner	vägt	tecknings-	optioner	vägt	tecknings-
		medeltal	periodens		medeltal	periodens
		euro/aktie	omsättning		euro/aktie	omsättning
			euro/aktie			euro/aktie
Optioner till nyckelpersoner 2010 Serie A						
Utestående vid periodens början				418 000		
Förfallna under perioden				418 000		
<hr/>						
Utestående vid periodens slut						
Optioner till nyckelpersoner 2010 Serie B						
Utestående vid periodens början	273 000			273 000		
Förfallna under perioden	273 000					
<hr/>						
Utestående vid periodens slut				273 000		
Optioner till nyckelpersoner 2010 Serie C						
Utestående vid periodens början	279 400			279 400		
Utestående vid periodens slut	279 400			279 400		
<hr/>						
Stamkundsoptioner 2012						
Utestående vid periodens början				1 166 134		
Förfallna under perioden				1 166 134		
<hr/>						
Utestående vid periodens slut						
Optioner, totalt						
Utestående vid periodens början	552 400			2 136 534		
Förfallna under perioden	273 000			1 584 134		
<hr/>						
Utestående vid periodens slut	279 400			552 400		

De centrala villkoren för optionsprogrammet för nyckelpersoner år 2010 presenteras i följande tabell:

	2010C
Teckningstiden	1.3.15–31.3.17
Maximiantal optioner	500 000
Antal utfärdade optioner 31.12.2016	279 400
Teckningspris, euro 1)	16,50
Period då rättigheten uppstått	18.5.12– 28.2.15
Villkor för avtal	-

1) Teckningspris efter styrelsens förslag att ingen dividend utdelas för år 2016

De utfärdade optionernas verkliga värde på dagen för utfärdande har fastställts enligt Black–Scholes-modellen. Vid värderingen har de centrala villkoren i optionsprogrammet tagits i beaktande. Det verkliga värdet redovisas som kostnader under den perioden då rätten har uppstått. Under räkenskapsperioden 1.1–31.12.2016 har optionernas ingen inverkan på resultatet. Inga kostnader beräknas uppstå under 2017.

I tabellen nedan visas centrala uppskattningar enligt Black–Scholes-modellen.

	2010C
Optioner utfärdade	18.5.2012
Risfri ränta, %	1,0%
Volatilitet, %	37,1%
Förväntad giltighetstid för optionerna (år)	4,9
Aktiepris vid tidpunkten för utfärdande, euro	14,25
Optionens verkliga värde fastställt på dagen för utfärdande, euro	3,65

Volatiliteten har uppskattats på basis av aktiens historiska volatilitet.

22. Långfristiga skulder, räntebärande

Milj. euro	Bokföringsvärde 2016	Verkligt värde 2016	Bokföringsvärde 2015	Verkligt värde 2015
Obligationslån	149,7	153,4	149,5	149,3
Lån från finansinstitut	373,7	374,4	382,5	382,8
Övriga lån	1,9	1,9	2,7	2,7
Totalt	525,3	529,7	534,7	534,9

Bokföringsvärdet för lån från finansinstitut, obligationslån och övriga lån har beräknats enligt effektivräntemetoden och det verkliga värdet har fastställts enligt metoden för diskonterat kassaflöde genom diskontering till marknadsräntan på balansdagen.

23. Kortfristiga skulder

Milj. euro	Bokföringsvärde 2016	Verkligt värde 2016	Bokföringsvärde 2015	Verkligt värde 2015
Checkkonto med kredit	5,7	5,7	4,1	4,1
Finansiella leasingskulder			0,1	0,1
Övriga räntebärande skulder	230,7	231,3	244,5	245,2
Leverantörsskulder	69,7	69,7	83,4	83,4
Övriga kortfristiga skulder	41,3	41,3	22,9	22,9
Resultatregleringar	93,8	93,8	97,9	97,9
Derivatkontrakt	2,9	2,9	5,9	5,9
Inkomstskatteskulder	24,9	24,9	20,5	20,5
Totalt	469,0	469,6	479,2	479,9
varav räntebärande	236,5	237,0	248,7	249,4

Det verkliga värdet av lån från finansinstitut och emitterade företagscertifikat har fastställts enligt metoden för diskonterat kassaflöde genom diskontering till marknadsräntan på balansdagen. Verkligt värde för övriga kortfristiga skulder motsvarar deras bokföringsvärde.

Den väsentligaste posten bland resultatregleringar är periodiserade personalkostnader.

Förfallotider för finansiella leasingskulder

Milj. euro	2016	2015
Finansiella leasingskulder – minimumhyror till nominellt värde		
Inom ett år		0,1
Totalt		0,1
Finansiella leasingskulder – nuvärdet av minimumhyromå		
Inom ett år		0,1
Totalt		0,1
Framtida finansiella kostnader för leasingkontrakten		0,0
Finansiella leasingskulder totalt		0,1

Sådana anläggningstillgångar där koncernen innehar en väsentlig del av de risker och förmåner som är karakteristiska för ägandet av tillgången har klassificerats som avtal om finansiell leasing.

I slutet av 2016 har koncernen inga utestående finansiella leasingavtal.

24. Avsättningar

Milj. euro	2016	2015
Långfristiga avsättningar		
Avsättning för förlustkontrakt		
Avsättning för förlustkontrakt 1.1.	4,2	
Ökningar i avsättningar		
Överföring från kortfristiga avsättningar		4,2
Användning av avsättningar	-1,4	
Avsättning för förlustkontrakt 31.12.	2,8	4,2
Övriga avsättningar		
Övriga avsättningar 1.1.	0,3	0,2
Ökningar i avsättningar		0,0
Användning av avsättningar	-0,1	
Övriga avsättningar 31.12.	0,2	0,3
Långfristiga avsättningar sammanlagt	3,0	4,5
Milj. euro	2016	2015
Kortfristiga avsättningar		
Avsättning för omstrukturering		
Avsättning för omstrukturering 1.1.		17,7
Ökningar i avsättningar	2,3	
Användning av avsättningar		-17,7
Avsättning för omstrukturering 31.12.	2,3	
Avsättning för förlustkontrakt		
Avsättning för förlustkontrakt 1.1.	1,5	13,1
Ökningar i avsättningar		
Användning av avsättningar	-0,5	-7,3
Överföring till långfristiga avsättningar		-4,2
Avsättning för förlustkontrakt 31.12.	1,0	1,5
Övriga avsättningar		
Övriga avsättningar 1.1.	1,0	0,1
Ökningar i avsättningar		1,0
Användning av avsättningar	-0,2	-0,1
Överföring från andra poster	0,4	
Övriga avsättningar 31.12.	1,1	1,0
Kortfristiga avsättningar sammanlagt	4,4	2,5

Avsättningar inkluderar kostnader för strukturarrangemang i enlighet med koncernens strategi.

25. Latenta skattefordringar och –skulder

Förändringar av latenta skatter under 2016

Latenta skattefordringar

Milj. euro	1.1.2016	Bokfört i resultaträkningen	Bokfört i eget kapital	Kursdifferenser	31.12.2016
Förluster i beskattningen	40,5	-5,9		0,0	34,6
Värdering av derivatkontrakt och övriga finansiella instrument till verkligt värde	0,0	0,0			0,0
Temporära skillnader avseende anläggningstillgångar	3,5	-1,5		0,0	2,0
Värdering av finansiell leasing		0,0			0,0
Övriga temporära differenser	1,3	0,2		0,2	1,7
Totalt	45,2	-7,1		0,2	38,3

Latenta skatteskulder

Milj. euro	1.1.2016	Bokfört i resultaträkningen	Bokfört i eget kapital	Kursdifferenser	31.12.2016
Akkumulerade avskrivningsdifferenser	33,6	-6,7		-0,3	26,7
Temporära skillnader avseende anläggningstillgångar	8,5	-1,6		0,0	6,9
Värdering av immateriella och materiella tillgångar till verkligt värde	119,7	-0,9	9,7	-0,7	127,8
Övriga temporära differenser	1,9	0,0	0,2	0,0	2,2
Totalt	163,9	-9,2	9,9	-0,9	163,6

Förluster i beskattningen, för vilka latenta skattefordringar inte har redovisats under den räkenskapsperioden, är 22,6 milj. euro (2015: 18,4 milj. euro). Ackumulerade utdelningsbara vinster i dotterbolaget i Estland, för vilka enligt IAS 12-standardens punkt 52 A latenta skatteskulder inte har redovisats, är 31,0 milj. euro (2015: 31,8 milj. euro).

Förändringar av latenta skatter under 2015

Latenta skattefordringar

Milj. euro	1.1.2015	Bokfört i resultaträkningen	Bokfört i eget kapital	Kursdifferenser	31.12.2015
Förluster i beskattningen	18,7	21,8			40,5
Värdering av derivatkontrakt och övriga finansiella instrument till verkligt värde	0,0	0,0			0,0
Temporära skillnader avseende anläggningstillgångar	3,7	0,0		-0,2	3,5
Övriga temporära differenser	3,4	-1,6		-0,6	1,3
Totalt	25,9	20,1		-0,8	45,2

Latenta skatteskulder

Milj. euro	1.1.2015	Bokfört i resultaträkningen	Bokfört i eget kapital	Kursdifferenser	31.12.2015
Akkumulerade avskrivningsdifferenser	33,8	-0,3		0,1	33,6
Temporära skillnader avseende anläggningstillgångar	8,4	0,1		0,1	8,5
Värdering av immateriella och materiella tillgångar till verkligt värde	17,3	7,5	94,5	0,4	119,7
Övriga temporära differenser	2,5	0,3	-0,8	-0,1	1,9
Totalt	62,0	7,7	93,8	0,5	163,9

26. Bokföringsvärden och verkliga värden för finansiella tillgångar och skulder

klassificerade enligt IAS 39 och hierarkisk klassificering av verkliga värden

Koncernen tillämpar följande rangordning för att fastställa och offentliggöra det verkliga värdet på finansiella instrument enligt olika värderingstekniker:

Nivå 1: Noterade (ojusterade) priser för identiska tillgångar och skulder på aktiva marknader.

Nivå 2: Värderingsmetoder, som använder noterat marknadspris som ingångsdata. Noteringarna är tillgängliga regelbundet på börsen, hos mäklare eller tjänstproducenter inom marknadsprissättning. Finansiella instrument på nivå 2 är: Icke börsnoterade (OTC) derivatinstrument som klassificeras till antingen verkligt värde och bokförs i resultaträkningen eller som säkringsredovisas.

Nivå 3: Metoder som kräver ledningens bedömning i större utsträckning.

Under den räkenskapsperioden förekom inga överföringar mellan nivåerna.

Finansiella tillgångar, milj. euro	Nivå	Bokföringsvärde 2016	Verkligt värde 2016	Bokföringsvärde 2015	Verkligt värde 2015
Derivatkontrakt, säkringsredovisning tillämpas	2	2,0	2,0	1,2	1,2
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen					
Derivatkontrakt utan säkringsredovisning					
Valutaderivat	2	5,5	5,5	0,5	0,5
Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde					
Långfristiga fordringar		7,2	7,2	9,7	9,7
Kortfristiga fordringar, räntebärande		1,6	1,6	1,6	1,6
Kortfristiga fordringar, räntefria		51,1	51,1	52,1	52,1
Likvida medel		20,2	20,2	19,1	19,1
Finansiella tillgångar som kan säljas	3	5,5	5,5	5,4	5,4
Finansiella tillgångar totalt		93,2	93,2	89,6	89,6

Finansiella skulder, milj. euro	Nivå	Bokföringsvärde 2016	Verkligt värde 2016	Bokföringsvärde 2015	Verkligt värde 2015
Derivatkontrakt, säkringsredovisning tillämpas	2	0,1	0,1	0,3	0,3
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen					
Derivatkontrakt utan säkringsredovisning					
Valutaderivat	2	2,7	2,7	5,3	5,3
Elderivat	1	0,2	0,2	0,5	0,5
Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde					
Långfristiga skulder, räntebärande	2	525,3	529,7	534,7	534,9
Kortfristiga skulder, räntebärande	2	236,5	237,0	248,7	249,4
Leverantörsskulder och övriga kortfristiga skulder		200,4	200,4	201,6	201,6
Finansiella skulder totalt		965,1	970,1	991,2	992,1

I balansräkningen ingår derivatkontrakten i följande grupper: långfristiga och kortfristiga fordringar, räntefria samt långfristiga och kortfristiga skulder, räntefria.

Finansiella tillgångar på tredje nivån är investeringar i aktier av onoterade företag. Verkligt värde av aktier fastställs enligt metoder, som kräver ledningens bedömning. Vinster och förluster härrörande från investeringar bokförs i övriga rörelseintäkter och rörelsekostnader i resultaträkningen, eftersom beslut att förvärva eller överföra investeringar har gjorts på kommersiella grunder. Den följande kalkylen förevisar förändringar i finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde under rapporteringsperioden.

Förändring i verkligt värde av placeringar i finansiella tillgångar som kan säljas, milj. euro	2016	2015
Bokföringsvärde 1.1.	5,4	7,8
Omräkningsdifferens +/-	0,3	0,0
Försäljning av aktier	-0,2	-0,1
Förändring i verkligt värde		-1,6
Överföringar till tillgångar som innehas för försäljning	0,0	-0,6
Totalt	5,5	5,4

27. Övriga hyresavtal

Leasingavtal där koncern är leasetagare

Minimihyror som betalas på basis av bindande hyreskontrakt för affärslokaler

Milj. euro	2016	2015
Inom ett år	127,8	158,7
Senare än ett år men inom fem år	318,1	391,6
Senare än fem år	263,1	335,0
Totalt	708,9	885,3

Hyreskontrakt för affärslokaler av Retail Ryssland var 31.12.2016 0,0 miljoner euro (31.12.2015 94,0 miljoner euro).

Hyreskontrakten i Ryssland överfördes till Reviva Holding, till vilket Stockmann sålde sin varuhusaffärsverksamhet i Ryssland.

Utgifter för leasingavtal

Milj. euro	2016	2015
Inom ett år	0,7	0,7
Senare än ett år men inom fem år	0,9	1,0
Totalt	1,6	1,7

Leasingavtal där koncern är leasegivare

De viktigaste Stockmannägda fastigheterna är varuhusfastigheten i Helsingfors centrum och Bokhuset i Helsingfors, Finland, köpcentret Nevsky Centre i S:t Petersburg, Ryssland samt varuhusfastigheten i Tallinn, Estland. Stockmann är majoritetsägare i ett fastighetsbolag som äger Stockmanns varuhusfastighet i Riga. Bruttouthyrningsytan i dessa fastigheter är 142 000 kvadratmeter, varav 42 procent består av de finska fastigheterna. Cirka 52 procent av fastigheternas yta utnyttjas av Stockmann Retail och resten av ytan utnyttjas av externa hyresgäster.

28. Ansvarsförbindelser

Säkerheter ställda för egna förpliktelser

Milj. euro	2016	2015
Givna inteckningar	1,7	1,7
Borgensförbindelser	5,3	7,5
Ansvar för justering av momsavdrag gjorda vid fastighetsinvesteringar	15,4	17,6
Totalt	22,3	26,9

Ansvar totalt

Milj. euro	2016	2015
Inteckningar	1,7	1,7
Borgensförbindelser	11,4	8,0
Ansvar för justering av momsavdrag gjorda vid fastighetsinvesteringar	15,4	17,6
Totalt	28,5	27,3

Hybridlån

Stockmann emitterade ett hybridlån på 85 milj. euro den 17 december 2015. Den upplupna, ej bokförda räntan för lånet uppgick till 6,8 miljoner euro i slutet av 2016 (2015: 0,3 miljoner euro). I not 21 finns ytterligare information om hybridlånet.

Fastighetsinvesteringar

Bolagen, som tillhör koncernen är skyldiga att justera avdrag som gäller fastighetsinvesteringar som färdigställts åren 2008–2016, om den momspliktiga användningen av fastigheten minskar under justeringsperioden. Det sista justeringsåret är 2026. Ansvarsbeloppet är högst 15,4 miljoner euro (2015: 17,6 miljoner euro).

29. Derivatkontrakt

Nominella värden för derivatkontrakt

Milj. euro	2016	2015
Derivatkontrakt, säkringsredovisning tillämpas		
Valutaterminer	54,9	64,3
Totalt	54,9	64,3
Derivatkontrakt utan säkringsredovisning		
Valutaswapkontrakt	414,4	459,1
Elterminer	1,8	1,8
Totalt	416,3	460,9

Verkliga värden för derivatkontrakt 2016

Derivatkontrakt, säkringsredovisning tillämpas

Milj. euro	Positiva	Negativa	Netto
Valutaterminer	2,0	-0,1	1,9
Totalt	2,0	-0,1	1,9

Derivatkontrakt utan säkringsredovisning

Milj. euro	Positiva	Negativa	Netto
Valutaswapkontrakt	5,5	-2,7	2,9
Elterminer		-0,2	-0,2
Totalt	5,5	-2,8	2,7

Verkliga värden för derivatkontrakt 2015

Derivatkontrakt, säkringsredovisning tillämpas

Milj. euro	Positiva	Negativa	Netto
Valutaterminer	1,2	-0,3	0,9
Totalt	1,2	-0,3	0,9

Derivatkontrakt utan säkringsredovisning

Milj. euro	Positiva	Negativa	Netto
Valutaswapkontrakt	0,5	-5,3	-4,8
Elterminer		-0,5	-0,5
Totalt	0,5	-5,9	-5,4

Alla på balansdagen 31.12.2016 öppna derivat, med undantag av elderivat, förfaller inom ett år.

Valutaswapavtal och valutaterminer har värderats till verkligt värde enligt balansdagens marknadspris. Förändringar i valutaderivatens verkliga värden har redovisats antingen i eget kapital eller i resultaträkningen beroende på, om säkringsredovisning har tillämpats på

dem. Valutaderivatavtalen gav inte upphov till ineffektivitet i anknytning till säkringsredovisning som måste redovisas via resultaträkningen under 2016. Elderivatens verkliga värden baserar sig på balansdagens marknadspriser och förändringar i verkliga värden har därför redovisats i resultaträkningen.

30. Finansiella instrument som lyder under nettningsavtal

Koncernen har ingått derivattransaktioner enligt avtal som omfattar ett ramavtal för kvittning. Avtalen fastställer att under vissa omständigheter, t.ex. när en kredithändelse såsom en betalningsinställelse inträffar, avslutas samtliga utestående transaktioner enligt avtalet och endast ett

nettobelopp utbetalas för avvecklingen av alla transaktioner.

Dessa avtal uppfyller inte kriterierna för kvittning av instrumenten i balansräkningen.

Tabellen nedan beskriver värden för de redovisade finansiella instrument som avtalen ovan avser.

31.12.2016

Finansiella tillgångar, milj. euro	Bokföringsvärde	Ramavtal om nettning	Netto
Valutaderivat, säkringsredovisning tillämpas	2,0	-0,1	1,9
Valutaderivat, utan säkringsredovisning	5,5	-2,6	2,9
Elderivat, utan säkringsredovisning			
Finansiella tillgångar totalt	7,5	-2,7	4,8
Finansiella skulder, milj. euro			
Valutaderivat, säkringsredovisning tillämpas	-0,1	0,1	
Valutaderivat, utan säkringsredovisning	-2,7	2,6	-0,1
Elderivat, utan säkringsredovisning	-0,2		-0,2
Finansiella skulder totalt	-3,0	2,7	-0,3

31.12.2015

Finansiella tillgångar, milj. euro	Bokföringsvärde	Ramavtal om nettning	Netto
Valutaderivat, säkringsredovisning tillämpas	1,2	-0,3	0,9
Valutaderivat, utan säkringsredovisning	0,5	-0,1	0,4
Elderivat, utan säkringsredovisning			
Finansiella tillgångar totalt	1,7	-0,4	1,3
Finansiella skulder, milj. euro			
Valutaderivat, säkringsredovisning tillämpas	-0,3	0,3	0,0
Valutaderivat, utan säkringsredovisning	-5,3	0,1	-5,2
Elderivat, utan säkringsredovisning	-0,5		-0,5
Finansiella skulder totalt	-6,1	0,4	-5,7

31. Transaktioner med den närmaste kretsen

Till koncernens närmaste krets hör styrelsemedlemmarna och medlemmarna i ledningsgruppen samt moderbolaget, dotterbolagen och den gemensamma funktionen.

Följande medlemmar av styrelsen och koncernens ledningsgrupp hörde till koncernens närmaste krets under räkenskapsperioden 2016:

- Jukka Hienonen, Styrelsens ordförande sedan 15.3.2016
- Kaj-Gustaf Bergh, Styrelsens ordförande tills 15.3.2016, Styrelsemedlem
- Torborg Chetkovich, Styrelsemedlem
- Susanne Najafi, Styrelsemedlem sedan 15.3.2016
- Leena Niemistö, Styrelsens vice ordförande och styrelsemedlem sedan 15.3.2016
- Michael Rosenlew, Styrelsemedlem sedan 15.3.2016
- Per Sjödel, Styrelsemedlem
- Dag Wallgren, Styrelsemedlem
- Per Thelin, Verkställande direktör tills 4.4.2016
- Lauri Veijalainen, Ekonomidirektör tills 4.4.2016, tf. Verkställande direktör sedan 4.4.2016 tills 12.9.2016, Verkställande direktör sedan 12.9.2016
- Mikko Huttunen, Personaldirektör sedan 15.8.2016
- Ingvar Larsson, Lindex verkställande direktör
- Nora Malin, Kommunikationsdirektör
- Jukka Naulapää, Direktör för juridiska ärenden
- Petteri Naulapää, IT-direktör
- Maiju Niskanen, direktör, varuhusfunktioner sedan 1.7.2016
- Susanna Otila, direktör, Delikatessen sedan 13.6.2016
- Jouko Pitkänen, direktör, Stockmann Retail tills 13.6.2016
- Anna Salmi, director för kundrelationer, marknadsföring och digitala tjänster sedan 28.10.2016
- Björn Teir, direktör, Real Estate
- Tove Westermark, direktör, leveranskedjan sedan 13.6.2016

Följande medlemmar av styrelsen och koncernens ledningsgrupp hörde till koncernens närmaste krets under räkenskapsperioden 2015:

- Kaj-Gustaf Bergh, Styrelsens ordförande
- Kari Niemistö, Styrelsens vice ordförande och styrelsemedlem
- Kjell Sundstöm, Styrelsemedlem tills 19.3.2015 och strategidirektör tills 25.5.2015
- Per Sjödel, Styrelsemedlem
- Charlotta Tallqvist-Cederberg, Styrelsemedlem
- Carola Teir-Lehtinen, Styrelsemedlem
- Dag Wallgren, Styrelsemedlem
- Jukka Hienonen, Styrelsemedlem sedan 19.3.2015
- Torborg Chetkovich, Styrelsemedlem sedan 19.3.2015
- Eva Liljebloom, Styrelsemedlem tills 19.3.2015
- Per Thelin, Verkställande direktör
- Ingvar Larsson, Lindex verkställande direktör
- Nora Malin, Kommunikationsdirektör sedan 2.4.2015
- Jukka Naulapää, Direktör för juridiska ärenden
- Petteri Naulapää, IT-direktör sedan 1.5.2015
- Jouko Pitkänen, direktör, Stockmann Retail
- Heini Pirttijärvi, Personaldirektör tills 2.4.2015
- Björn Teir, direktör, Real Estate
- Lauri Veijalainen, Utvecklingsdirektör för koncernens utlandsverksamhet och biträdande direktör, Real Estate, tills 11.8.2015 samt ekonomidirektör sedan 12.8.2015
- Pekka Vähähyyppä, Vice verkställande direktör, Ekonomidirektör tills 12.8.2015
- Tove Westermark, Utvecklingsdirektör

Koncernens moder- och dotterbolagsförhållanden är beskrivna i noter till moderbolagets bokslut under aktier och andelar.

Följande affärstransaktioner förverkligades med personer tillhörande den närmaste kretsen:

Ledningens anställningsförmåner

Löner och arvoden

Ersättningar till verkställande direktören och ledningsgruppen, euro 2016	Verkställande direktören	Koncernens övriga ledningsgrupp	Totalt
Kortfristiga ersättningar till anställda	815 590	2 205 297	3 020 887
Ersättningar efter avslutad anställning	420 000	0	420 000
Övriga långfristiga ersättningar till anställda	20 999	38 733	59 732
Ersättningar totalt	1 256 589	2 244 030	3 500 619

Styrelsens löner och arvoden, euro 2016	Fasta arvoden *	Arvoden baserade på deltagande	Totalt
Hienonen Jukka	76 000	11 700	87 700
Bergh Kaj-Gustaf	38 000	7 500	45 500
Chetkovich Torborg	38 000	8 800	46 800
Najafi Susanne	38 000	5 500	43 500
Niemistö Kari **	0	1 500	1 500
Niemistö Leena	49 000	5 500	54 500
Rosenlew Michael	38 000	7 800	45 800
Sjödell Per	38 000	6 000	44 000
Tallqvist-Cederberg Charlotta **	0	1 500	1 500
Teir-Lehtinen Carola **	0	1 700	1 700
Wallgren Dag	38 000	11 500	49 500
Löner och arvoden totalt	353 000	69 000	422 000

Löner och arvoden till nyckelpersoner totalt, euro	3 922 619
---	------------------

* utbetalats i aktier 34 091 st

** avgått från styrelsen den 15 mars 2016

Ersättningar till verkställande direktören och ledningsgruppen, euro 2015	Verkställande direktören	Koncernens övriga ledningsgrupp	Totalt
Kortfristiga ersättningar till anställda	430 516	2 306 281	2 736 797
Övriga långfristiga ersättningar till anställda	27 988	83 670	111 658
Ersättningar totalt	458 504	2 389 951	2 848 455

Styrelsens löner och arvoden, euro 2015	Fasta arvoden *	Arvoden baserade på deltagande	Totalt
Bergh Kaj-Gustaf	76 000	11 500	87 500
Chetkovich Torborg	38 000	4 500	42 500
Hienonen Jukka	38 000	8 700	46 700
Liljebloom Eva	0	1 000	1 000
Niemistö Kari	49 000	7 000	56 000
Sjödell Per	38 000	6 000	44 000
Sundström Kjell	0	0	0
Tallqvist-Cederberg Charlotta	38 000	7 000	45 000
Teir-Lehtinen Carola	38 000	10 200	48 200
Wallgren Dag	38 000	13 000	51 000
Löner och arvoden totalt	353 000	68 900	421 900

Löner och arvoden till nyckelpersoner totalt, euro	3 270 355
---	------------------

* utbetalats i aktier 30 411 st

Optioner till nyckelpersoner 2010

Koncernens ledningsgrupp hade 31.12.2016 34 600 st. beviljade optioner, varav kan förverkligas.

Ledningens pensionsutfästelser

Verkställande direktör Per Thelins pensionsålder fastställdes enligt Finlands arbetspensionslagstiftning. Pensionen fastställdes enligt lagen om pension för arbetstagare och den separata avgiftsbaserade försäkring som bolaget tecknade. År 2016 uppgick försäkringspremien för tilläggs pensionen till 20 999 euro (2015: 27 988 euro).

Verkställande direktör Lauri Veijalainen's pensionsålder fastställs enligt Finlands arbetspensionslagstiftning. Pensionen fastställs enligt lagen om pension för arbetstagare.

Pensionsåldern för medlemmarna i ledningsgruppen är beroende på de personliga direktörsavtalen 63 eller 65 år. Två av ledningsgruppsmedlemmarna hade i slutet av år 2016 separata avgiftsbaserade pensionsförsäkringar tagna av bolaget. Pensionsförsäkringarnas kostnader uppgick år 2016 till 38 733 (2015: 83 670 euro).

Övriga transaktioner inom den närmaste kretsen

Till styrelsemedlemmarna har år 2016 betalats annan ersättning till totalt 61 253 (2015: 257 352 euro).

32. Hantering av finansiella risker

Koncernens finansiering och hantering av finansiella risker har centraliserats till Stockmann Oyj Abp:s finansfunktion i enlighet med den policy som har godkänts av styrelsen.

Målet med hanteringen av de finansiella riskerna är att under alla förhållanden säkerställa finansiering till skäligt pris för koncernen samt att minska marknadsriskernas effekter på koncernens resultat och balansräkning. Koncernens finansfunktion, som är underställd Stockmann Oyj Abp:s Ekonomidirektör, ansvarar för hanteringen av finansiella positioner och säkringsstrategier på koncernnivå. Koncernens finansfunktion fungerar också som intern bank för Stockmannkoncernen. Finansfunktionen handlar enligt mer detaljerade instruktioner, där principerna för hanteringen av de finansiella riskerna fastställts och där det anges hur likviditeten och finansieringen ska hanteras. Affärsenheterna har separata instruktioner för hur de ska säkra sin valutaexponering.

Koncernens huvudsakliga finansiella risker utgörs av valutarisk, ränterisk, likviditetsrisk, finansieringsrisk samt motpartsrisk.

De finansiella riskerna i balansräkningen och sådana finansiella risker som hänför sig till de kommersiella kassaflödena samt valda säkringsstrategier rapporteras till styrelsen kvartalsvis och till koncernledningen månatligen.

Valutarisk

Koncernens valutarisk består av försäljning och inköp i utländsk valuta liksom av balansposter och av de nettoinvesteringar i utländsk valuta som gjorts i de utländska enheterna.

Transaktionsrisk

Stockmanns transaktionsrisk består av valutaflöden i anslutning till försäljning och inköp vid koncernens affärsenheter samt av lån och fordringar i utländsk valuta. De viktigaste försäljningsvalutorna för år 2016 var euro,

svenska kronor och norska kronor. De viktigaste inköpsvalutorna var euro, amerikanska dollar och svenska kronor. År 2016 utgjorde försäljningen i utländsk valuta 42 procent av koncernens totala försäljning, exklusive den ryska varuhusverksamheten som avyttrades i februari 2016 (2015: 39 procent exklusive den ryska varuhusverksamheten). Varuinköp förknippade med transaktionsrisk, exklusive den ryska varuhusverksamheten, utgjorde 37 procent av koncernens varuinköp (2015: 36 procent exklusive den ryska varuhusverksamheten). Dessutom har koncernen inköp i utländsk valuta utan transaktionsrisk, huvudsakligen lokala inköp i Sverige. År 2016 utgjorde dessa 3 procent av koncernens totala varuinköp (2015: 3procent).

Affärsenheterna ansvarar för att prognosticera förväntade nettokassaflöden i utländsk valuta och för att hantera de valutarisker som hänför sig till dessa. Hanteringen av den valutarisk som hänför sig till kassaflöden från affärsverksamheten bygger på prognosticerade kassaflöden för de kommande sex månaderna. Säkringstiden är i allmänhet högst sex månader, och säkringsgraden för de enskilda valutorna kan variera mellan 0 och 100 procent. Kontrakterade kassaflöden kan säkras för längre perioder.

Valutaderivat som används för att säkra de prognosticerade kassaflödena klassificeras som kassaflödessäkringar enligt definitionen i IAS 39. Alla utestående kontrakt som klassificeras som kassaflödessäkringar löper ut under de första sju månaderna av år 2017. Vinsten/förlusten på dessa säkringsinstrument kommer att påverka koncernens rörelsevinst under samma period som de säkrade prognosticerade posterna påverkar vinsten, det vill säga ungefär fyra månader efter förfallodagen. I not 29 finns information om det verkliga värdet på dessa säkringar. I tabellen nedan visas valutafördelningen för de utestående derivat som säkrar kassaflödena. För varje derivat visas beloppet för både den köpta och sålda valutan.

Valutaderivat för säkring av kassaflöden

milj. euro	2016	2015
USD	56,9	65,2
SEK	-23,0	-26,7
NOK	-18,2	-19,9
EUR	-13,7	-17,6

Känslighetsanalys kassaflödessäkringar, effekt på eget kapital efter skatt

2016 milj. euro	USD	SEK	NOK
Förändring + 10 %	-4,0	-1,0	1,3
Förändring - 10 %	4,9	1,2	-1,6

2015 milj. euro	USD	SEK	NOK
Förändring + 10 %	-4,6	-1,3	1,4
Förändring - 10 %	5,7	1,5	-1,7

Merparten av de utestående derivaten för säkringar av kassaflöden avser Lindex, vars funktionella valuta är svenska kronor. I slutet av året täckte de utestående kassaflödessäkringarna i amerikanska dollar ungefär 67 procent av Stockmann-koncernens prognosticerade nettoflöden i amerikanska dollar för de kommande sex månaderna.

Utländska dotterbolag finansieras främst i lokal valuta, vilket innebär att det inte uppstår någon betydande transaktionsrisk för de utländska dotterbolagen förutom den risk som uppstår i samband med försäljning och inköp

i utländsk valuta. Moderbolagets finansfunktion ansvarar för hanteringen av den valutarisk som hänför sig till fordringar och skulder i utländsk valuta i Stockmanns balansräkning. Säkringsgraden kan variera mellan 0 och 100 procent.

Nedanstående tabell visar koncernens transaktionsexponering inklusive fordringar och skulder i utländsk valuta samt utestående derivat som säkrar dessa poster. Framtida prognosticerade kassaflöden och derivat som säkrar prognosticerade kassaflöden ingår ej.

Koncernens transaktionsrisk

2016, milj. euro	SEK	GBP	RUB	NOK	CZK	USD	PLN
Fordringar	869,7	12,7	29,8	13,6	36,0	4,8	10,3
Lån från finansinstitut	-369,7	-0,1		-1,0		-0,3	
Leverantörsskulder och övriga kortfristiga skulder	-92,2			-0,2	-0,1	-15,6	
Valutaposition i balansräkningen	407,8	12,6	29,8	12,4	35,9	-11,1	10,3
Valutaderivat som säkrar balansposter	-337,3	-9,2		-13,1	-31,5	10,1	-8,7
Valutalån som säkrar nettoinvestering	2,4						
Nettoposition i balansräkningen	72,9	3,4	29,8	-0,7	4,4	-1,0	1,6

2015, milj. euro	SEK	GBP	RUB	NOK	CZK	USD	PLN
Fordringar	888,3	11,0	2,7	12,4	33,1	9,7	9,6
Lån från finansinstitut	-384,3			-0,5			
Leverantörsskulder och övriga kortfristiga skulder	-67,1	-0,5	-1,7	-0,2		-21,2	
Valutaposition i balansräkningen	436,9	10,5	1,0	11,7	33,1	-11,5	9,6
Valutaderivat som säkrar balansposter	-404,7	-4,1		-10,1	-31,5	17,2	-7,6
Valutalån som säkrar nettoinvestering	15,1						
Nettoposition i balansräkningen	47,3	6,4	1,0	1,6	1,6	5,7	2,0

En förstärkning respektive försvagning med tio procentenheter av euron mot andra valutor skulle ge följande effekter på resultatet efter skatt. Känslighetsanalysen är baserad på exponeringarna i tabellen ovan.

Känslighetsanalys, effekt på resultatet efter skatt

2016 milj. euro	SEK	GBP	RUB	NOK	CZK	USD	PLN
Förändring + 10 %	-5,3	-0,2	-2,2	0,0	-0,3	0,1	-0,1
Förändring - 10 %	6,4	0,3	2,6	-0,1	0,4	-0,1	0,1

2015 milj. euro	SEK	GBP	RUB	NOK	CZK	USD	PLN
Förändring + 10 %	-3,4	-0,5	-0,1	-0,1	-0,1	-0,4	-0,1
Förändring - 10 %	4,2	0,6	0,1	0,1	0,1	0,5	0,2

Omräkningsrisk

Stockmannkoncernen ådrar sig en omräkningsrisk när boksluten för de utländska dotterbolagen räknas om till euro i koncernbokslutet.

Valutakursförändringarnas inverkan på nettoinvesteringar gjorda i utländsk valuta avspeglas som omräkningsdifferenser i koncernens eget kapital. Stockmann skyddar sig selektivt mot omräkningsrisken för eget kapital genom antingen lån i utländsk valuta eller med derivatinstrument. Vid beslut om säkring beaktas alla typer av effekter som säkringsåtgärderna har på koncernens

resultaträkning, balansräkning och kassaflöden samt även kostnaderna för säkringarna.

Nedanstående tabell visar hur en förändring på tio procentenheter av värdet på euron mot koncernens funktionella valutor påverkar koncernens egna kapital. Känslighetsanalysen inkluderar effekter avseende omräkningen av nettoinvesteringar i utländska dotterbolag till euro samt effekter från lån och derivatkontrakt som säkrar nettoinvesteringar.

Känslighetsanalys, effekt på eget kapital

2016 milj. euro	SEK	RUB
Förändring + 10 %	-14,9	-12,7
Förändring - 10 %	18,2	15,5

2015 milj. euro	SEK	RUB*
Förändring + 10 %	-11,9	0,0
Förändring - 10 %	14,6	0,0

*)Eget kapital i det ryska dotterbolaget var inte exponerat för valutarisk eftersom bokslutet har räknats om till euro i enlighet med standarden IAS 21 och euro har använts som funktionell valuta.

Ränterisk

Fluktuationer i räntenivån inverkar på koncernens räntekostnader och ränteintäkter. Koncernen har stora tillgångar i svenska kronor som härstammar från förvärvet av Lindex. Dessa tillgångar har finansierats med lån i svenska kronor och/eller med lån som swappats till svenska kronor. Följaktligen är Stockmann främst exponerat för förändringar i den svenska marknadsräntan. Målet med hanteringen av koncernens ränterisk är att minska den osäkerhet som fluktuationerna i räntenivån eventuellt kan förorsaka på Stockmanns resultat.

Ränterisken hanteras på två olika sätt. Koncernens upplåning och placeringar sprids över olika maturiteter, och därutöver tillämpas instrument med rörlig och fast ränta. Den genomsnittliga återstående löptiden på låne- och placeringsportföljen får vara högst fem år. Räntederivat kan användas för att hantera ränterisken. På balansdagen den 31 december 2016 hade Stockmanns räntebärande lån och bankfordringar en genomsnittlig återstående löptid på 5,7 månader. Räntederivat utnyttjades inte.

I följande tabell finns ett sammandrag av räntevillkoren för koncernens räntebärande skulder och bankfordringar på balansdagen den 31 december 2016.

Räntejusteringsperiod, milj. euro	< 1 månad	1-12 månader	1-3 år	3-5 år	Totalt
Obligationslån			149,7		149,7
Lån från finansinstitut	5,0	368,7			373,7
Övriga räntebärande skulder	54,4	183,9			238,3
Totalt	59,4	552,6	149,7		761,8
Kontanter och bankkonton	-20,2				-20,2
Totalt	39,2	552,6	149,7		741,5

I följande tabell finns ett sammandrag av räntevillkoren för koncernens räntebärande skulder och bankfordringar på balansdagen den 31 december 2015.

Räntejusteringsperiod, milj. euro	< 1 månad	1-12 månader	1-3 år	3-5 år	Totalt
Obligationslån			149,5		149,5
Lån från finansinstitut		382,5			382,5
Finansiella leasingkulder		0,1			0,1
Övriga räntebärande skulder	87,7	163,6			251,3
Totalt	87,7	546,2	149,5		783,4
Kontanter och bankkonton	-19,1				-19,1
Totalt	68,6	546,2	149,5		764,3

Den kalkylmässiga effekten av en uppgång med en procentenhet i marknadsräntan skulle på balansdagen den 31 december 2016 vara upp till -3,3 miljoner euro på Stockmanns resultat efter skatt (2015: -3,5 miljoner euro). En nedgång med en procentenhet i marknadsräntan skulle endast ge en marginell effekt på Stockmanns resultat efter skatt eftersom nästan alla relevanta marknadsräntor redan idag är negativa och Stockmann inte kan dra fördel av negativa marknadsräntor. På balansdagen fanns inga poster som redovisats direkt i det egna kapitalet.

Prisrisk för elektricitet

Lindex utnyttjar elderivat i syfte att minska den prisrisk som är förknippad med framtida elanskaffningar. Enligt Lindex finanspolicy är säkringsgraden för framtida elanskaffningar högst 100 % för de kommande tre åren. På balansdagen den 31 december 2016 har en förändring med 10 procentenheter i marknadspriset på el ingen avsevärd effekt på Stockmanns resultat och eget kapital efter skatt.

Finansierings- och likviditetsrisk

Finansieringsrisken definieras som risken för att betalningsförpliktelser inte kan uppfyllas som en följd av otillräckliga likvida medel eller svårigheter att erhålla finansiering. I syfte att minimera finansieringsrisken har koncernens finansieringsbehov för de kommande åren täckts med långfristiga bindande kreditfaciliteter. Dessutom ska koncernen ha en tillräckligt stor likviditetsreserv. Likviditetsreserven ska minst uppgå till ett belopp som motsvarar kassautbetalningarna för affärsverksamheten under en genomsnittlig månad. Såväl kassamedel som utnyttjade bekräftade och obekräftade kreditfaciliteter kan räknas till likviditetsreserven.

Vid årets slut hade Stockmann kreditfaciliteter om sammanlagt 1 441 miljoner euro, varav 762 miljoner euro var utnyttjade. Bekräftade kreditfaciliteter uppgick till 820 miljoner euro. Av dessa var 525 miljoner utnyttjade. I tillägg till detta har koncernen möjlighet att erhålla bekräftad finansiering mot tillämpliga garantier från pensionsförsäkringsbolaget upp till 181 miljoner euro. Merparten av Stockmanns långfristiga kreditfaciliteter består av bekräftade bilaterala avtal med sex banker. Dessa faciliteter uppgick på balansdagen den 31 december 2016 till 670 miljoner euro (beloppet fluktuerar i enlighet med valutakursen för EUR/SEK) och förfaller i februari 2019. Stockmann har dessutom emitterat obligationer för 150 miljoner euro. Obligationerna är listade på Nasdaq Helsingfors och förfaller 2018. I december 2015 emitterade Stockmann ett hybridlån för 85 miljoner euro. Den erhållna likviden har använts till att betala av kortfristiga skulder. Hybridlånet räknas som eget kapital i koncernbokslutet som upprättats i enlighet med IFRS-standarderna. I not 21 finns ytterligare information om hybridlånet. Stockmanns kortfristiga kreditfaciliteter inkluderar ett finländskt företagscertifikatprogram på 600 miljoner euro liksom checkräkningskrediter. Upplåningen inom företagscertifikatprogrammet uppgick vid årsskiftet till 231 miljoner euro.

Stockmanns upplåning sker utan ställande av säkerhet. De bekräftade bilaterala bankfaciliteterna omfattar emellertid ett finansiellt åtagande (kovenant), relaterat till koncernens soliditet. Under 2015 har nivån på kovenanten specificerats

för att reflektera försäljningen av den ryska varuhusverksamheten samt det verkliga värdet på fastigheterna. Villkoren i låneavtalen har uppfyllts under det gångna året.

Kontanter och bankkonton samt oanvända bekräftade kreditfaciliteter

milj. euro	2016	2015
Kontanter och bankkonton	20,2	19,1
Kreditlimit, förfaller 2017		
Kreditlimit, förfaller 2018		
Kreditlimit, förfaller 2019	295,0	300,0
Kreditlimit, förfaller 2020		
Kreditlimit, förfaller 2021 +		
Kontokredit	1,5	1,7
Totalt	316,7	320,8

Kassaflödena, som bygger på kontrakt om finansiella skulder, inklusive de finansiella kostnaderna, uppgick till följande belopp den 31 december 2016:

milj. euro	Bokföringsvärde	2017	2018	2019	2020	2021+	Totalt
Obligationslån	149,7	-5,1	-155,1				-160,1
Lån från finansinstitut	373,7	-11,8	-10,7	-376,5			-399,0
Övriga räntebärande skulder	238,3	-237,2	-0,2	-1,9			-239,3
Leverantörsskulder och övriga skulder	200,4	-200,4					-200,4
Totalt	962,1	-454,4	-166,0	-378,4			-998,8
Derivat							
Valutaderivat	2,8						
Tillgångar		177,3					177,3
Skulder		-179,9					-179,9
Elderivat	0,2						
Netto kassaflöde		-0,1	-0,1	0,0			-0,2
Totalt	3,0	-2,7	-0,1	0,0			-2,8

Kassaflödena, som bygger på kontrakt om finansiella skulder, inklusive de finansiella kostnaderna, uppgick till följande belopp den 31 december 2015:

milj. euro	Bokföringsvärde	2016	2017	2018	2019	2020+	Totalt
Obligationslån	149,5	-5,1	-5,0	-155,0			-165,2
Lån från finansinstitut	382,5	-7,4	-6,4	-6,4	-385,3		-405,5
Finansiella leasingskulder	0,1	-0,1					-0,1
Övriga räntebärande skulder	251,3	-250,1	-3,0				-253,1
Leverantörsskulder och övriga skulder	201,6	-201,6					-201,6
Totalt	985,0	-464,3	-14,4	-161,4	-385,3		-1 025,5
Derivat							
Valutaderivat	5,6						
Tillgångar		365,1					365,1
Skulder		-370,6					-370,6
Elderivat	0,5						
Netto kassaflöde		-0,2	-0,2	-0,1			-0,5
Totalt	6,1	-5,7	-0,2	-0,1			-6,0

Kredit- och motpartsrisk

Försäljningsfordringar samt fordringar som bygger på placeringar och derivatkontrakt utgör en kreditrisk för koncernen. Den motpartsrisk som hänför sig till placeringar och derivatkontrakt hanteras med hjälp av motpartslimiter som har godkänts av styrelsen. Derivatkontrakt ingås endast med motparter som enligt bedömning uppvisar en god kreditvärdighet och är finansiellt stabila. Kassamedel placeras i finansiella instrument som uppskattas vara likvida och utsatta för låg risk. På balansdagen den 31 december 2016 bestod

koncernens likvida medel huvudsakligen av mycket kortfristiga depositioner i bank. Koncernen har ingen signifikant kreditrisk som anknyter till kommersiella försäljningsfordringar, eftersom de utestående fordringarna inbegriper ett stort antal små fordringar som huvudsakligen är utspridda på privatkunder vars kreditvärdighet har kontrollerats.

Åldersanalys för försäljningsfordringar

Milj. euro	2016	2015
Icke förfallna försäljningsfordringar	14,3	14,9
Försäljningsfordringar som har förfallit inom 1–30 dagar	0,8	1,7
Försäljningsfordringar som har förfallit inom 31–60 dagar	0,1	0,6
Försäljningsfordringar som har förfallit inom 61–90 dagar	0,1	0,2
Försäljningsfordringar som har förfallit inom 91–120 dagar	0,0	0,4
Försäljningsfordringar som har förfallit efter mer än 120 dagar	0,6	0,4
Totalt	15,9	18,3

Försäljningsfordringarnas balansvärde motsvarar den högsta möjliga kreditrisken som är förknippad med fordringarna. En nedskrivning på 0,2 miljoner euro har redovisats för försäljningsfordringar år 2016 (2015: 0,3 miljoner euro). Denna nedskrivning hänför sig främst till försäljningsfordringar som har förfallit för mer än 120 dagar sedan. Utifrån tidigare erfarenheter uppskattar Stockmann att ingen nedskrivning behöver göras för icke förfallna försäljningsfordringar.

Hantering av kapitalstrukturen

I hanteringen av kapitalstrukturen är koncernens mål att ha en effektiv kapitalstruktur som säkerställer verksamhetsförutsättningarna för koncernen på kapitalmarknaden i alla situationer oberoende av branschens volatilitet. Även om koncernen saknar en officiell kreditvärdering från ett kreditvärderingsinstitut, är koncernens mål att upprätthålla en likadan kapitalstruktur som de övriga bolag som bedriver detaljhandel och som har en god kreditvärdering. Koncernen följer upp utvecklingen av sin kapitalstruktur genom det egna

kapitalets andel av totalkapitalet (equity ratio). Som ett resultat av förvärvet av Lindex har koncernen stora tillgångar denominerade i svenska kronor, vilka är valutasäkrade med externa lån och/eller terminer i svenska kronor. Fluktuationerna i den svenska kronans växelkurs påverkar totala tillgångar och skulder lika mycket. Det strategiska målet är att soliditeten skall uppgå till minst 40 procent. Det egna kapitalets andel av totalkapitalet 31.12.2016 uppgick till 48,3 procent (46,1 procent 31.12.2015).

33. Händelser efter räkenskapsperiodens utgång

Stockmann varuhuset i Uleåborg stängdes i slutet av januari 2017. Beslutet om stängningen fattades på våren 2015.

Stockmann Oyj Abp
Resultaträkning, FAS

	Not	1.1.-31.12.2016 euro	% av oms.	1.1.-31.12.2015 euro	% av oms.
OMSÄTTNING	2	565 283 461,51	100,0	663 795 931,55	100,0
Övriga rörelseintäkter	3	12 138 109,64	2,1	26 529 359,39	4,0
Material och tjänster					
Material, fömödenheter och varor:					
Inköp under räkenskapsperioden		-311 690 416,00		-365 838 601,19	
Förändring av lager, ökning (+), minskning (-)		-11 243 825,25		-27 516 467,41	
Material och tjänster totalt		-322 934 241,25	57,1	-393 355 068,60	59,3
Personalkostnader	4	-127 499 064,51	22,6	-151 984 368,34	22,9
Avskrivningar och nedskrivningar	5	-26 604 502,85	4,7	-32 205 695,51	4,9
Övriga rörelsekostnader	6	-138 566 762,42	24,5	-232 654 789,61	35,0
		-615 604 571,03	108,9	-810 199 922,06	122,1
RÖRELSEVINST (-FÖRLUST)		-38 182 999,88	-6,8	-119 874 631,12	-18,1
Finansiella intäkter och kostnader	7	-11 664 854,17	-2,1	9 071 172,50	1,4
VINST (FÖRLUST) FÖRE BOKSLUTSDISPOSITIONER OCH SKATTER		-49 847 854,05	-8,8	-110 803 458,62	-16,7
Bokslutsdispositioner	8	46 295 442,79	8,2	-1 652 178,35	-0,2
Inkomstskatter					
Från tidigare räkenskapsperioder				-10 166 574,75	
Inkomstskatter totalt				-10 166 574,75	-1,5
RÄKENSKAPSPERIODENS VINST (FÖRLUST)		-3 552 411,26	-0,6	-122 622 211,72	-18,5

Stockmann Oyj Abp

Balansräkning, FAS

TILLGÅNGAR	Not	31.12.2016 euro	31.12.2015 euro
LÅNGFRISTIGA TILLGÅNGAR			
Immateriella tillgångar	9		
Immateriella rättigheter		36 164 460,04	40 689 785,77
Övriga utgifter med lång verkningstid		499 114,06	573 533,82
Förskott och pågående projekt		3 674 281,49	1 814 860,05
Immateriella tillgångar sammanlagt		40 337 855,59	43 078 179,64
Materiella anläggningstillgångar	10		
Mark- och vattenområden		13 435 033,59	13 435 033,59
Byggnader och anläggningar		284 548 889,29	287 643 705,95
Maskiner och inventarier		39 323 077,80	16 328 920,19
Ändrings- och ombyggnadskostnader för hyrda lokalteter		5 232 294,16	3 806 379,91
Övriga materiella tillgångar		54 769,84	54 769,84
Förskott och pågående nyanläggningar		8 360 232,35	28 991 864,21
Materiella tillgångar sammanlagt		350 954 297,03	350 260 673,69
Placeringar	11		
Andelar i företag inom koncernen		176 392 674,58	177 278 536,39
Övriga aktier och andelar		8 028 858,74	10 458 905,98
Placeringar sammanlagt		184 421 533,32	187 737 442,37
LÅNGFRISTIGA TILLGÅNGAR SAMMANLAGT		575 713 685,94	581 076 295,70
KORTFRISTIGA TILLGÅNGAR			
Omsättningstillgångar			
Material och förnödenheter		62 721 488,21	73 965 313,46
Omsättningstillgångar sammanlagt		62 721 488,21	73 965 313,46
Långfristiga fordringar			
Lånefordringar av företag inom koncernen		874 705 095,85	888 961 460,33
Lånefordringar av övriga		5 167 362,43	7 000 000,00
Långfristiga fordringar sammanlagt		879 872 458,28	895 961 460,33
Kortfristiga fordringar	12		
Kundfordringar		9 750 876,97	17 453 252,43
Fordringar av företag inom koncernen		6 495 635,85	18 549 808,56
Övriga fordringar		33 195,16	33 553,13
Resultatregleringar		16 849 922,20	13 352 984,08
Kortfristiga fordringar sammanlagt		33 129 630,18	49 389 598,20
Kassa och banktillgodohavanden	13	6 667 278,60	5 629 233,68
KORTFRISTIGA TILLGÅNGAR SAMMANLAGT		982 390 855,27	1 024 945 605,67
TILLGÅNGAR SAMMANLAGT		1 558 104 541,21	1 606 021 901,37

Stockmann Oyj Abp

Balansräkning, FAS

EGET KAPITAL OCH SKULDER	Not	31.12.2016	31.12.2015
		euro	euro
EGET KAPITAL	14-15		
Aktiekapital		144 097 366,00	144 097 366,00
Överkursfond		186 346 445,72	186 346 445,72
Fonden för inbetalt fritt eget kapital		255 735 789,28	255 735 789,28
Övriga fonder		43 728 921,17	43 728 921,17
Vinst (förlust) från tidigare räkenskapsperioder		-231 252 806,84	-108 630 595,12
Räkenskapsperiodens vinst (förlust)		-3 552 411,26	-122 622 211,72
EGET KAPITAL SAMMANLAGT		395 103 304,07	398 655 715,33
ACKUMULERADE BOKSLUTSDISPOSITIONER	16	94 914 135,56	130 669 578,35
AVSÄTTNINGAR	17	7 133 732,04	22 034 325,18
SKULDER			
Långfristiga skulder			
Hybridlån		85 000 000,00	85 000 000,00
Masskuldebrevslån		150 000 000,00	150 000 000,00
Lån från penninginrättningar		374 696 414,56	384 300 016,40
Skulder till företag inom koncernen		102 321 803,58	64 424 772,16
Långfristiga skulder sammanlagt		712 018 218,14	683 724 788,56
Kortfristiga skulder	18-19		
Lån från penninginrättningar		1 251 417,14	
Erhållna förskott		818 533,16	541 383,04
Leverantörsskulder		33 548 030,44	35 299 522,11
Skulder till företag inom koncernen		2 771 130,72	1 907 277,47
Övriga skulder		249 717 580,68	269 581 663,85
Resultatregleringar		60 828 459,26	63 607 647,48
Kortfristiga skulder sammanlagt		348 935 151,40	370 937 493,95
SKULDER SAMMANLAGT		1 060 953 369,54	1 054 662 282,51
EGET KAPITAL OCH SKULDER SAMMANLAGT		1 558 104 541,21	1 606 021 901,37

Stockmann Oyj Abp
Kassaflödesanalys

	2016 euro	2015 euro
KASSAFLÖDE FRÅN RÖRELSEN		
Räkenskapsperiodens vinst (förlust)	-3 552 411,26	-122 622 211,72
Justeringar:		
Avskrivningar enligt plan	25 658 793,70	27 117 127,54
Nedskrivningar av långfristiga tillgångar	945 709,15	5 088 567,97
Övriga intäkter och kostnader som inte medfört betalningar	-9 482 493,98	57 665 321,12
Finansiella intäkter och kostnader	11 664 854,17	-9 071 172,50
Bokslutsdispositioner	-46 295 442,79	1 652 178,35
Inkomstskatter		10 166 574,75
Förändring av rörelsekapital:		
Ökning (-)/minskning (+) av kortfristiga rörelsefordringar	-589 110,84	-5 725 766,84
Ökning (-)/minskning (+) av omsättningstillgångar	4 941 645,15	27 516 467,41
Ökning (+)/minskning (-) av kortfristiga räntefria skulder	-19 956 527,80	-13 813 306,74
Betalda räntor och övriga betalda finansiella kostnader i affärsverksamheten	-16 335 736,24	-20 973 530,61
Erhållna räntor från affärsverksamheten	758 163,69	654 973,84
Betalda direkta skatter		142 531,34
KASSAFLÖDE FRÅN RÖRELSEN	-52 242 557,05	-42 202 246,09
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGAR		
Investeringar i materiella och immateriella tillgångar	-23 683 595,44	-29 599 172,10
Överlåtelseintäkter från materiella och immateriella tillgångar	2 780 971,15	403 000,00
Investeringar i dotterbolag	2 500,00	-273 513,33
Överlåtelseintäkter från dotterbolag	788 860,83	
Överlåtelseintäkter från övriga placeringar	824 699,00	
Erhållna dividender	102 788,30	25 566 606,25
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGAR	-19 183 776,16	-3 903 079,18
KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERING		
Ökning (-) / minskning (+) av lånefordringar	18 133 006,70	3 312 968,05
Upptagning (+) / återbetalning (-) av kortfristiga lån	-13 403 895,75	-48 414 506,24
Upptagna långfristiga lån	230 337 180,12	262 839 809,96
Amortering av långfristiga lån	-162 601 912,94	-175 615 420,33
KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERING	72 464 378,13	42 122 851,44
Förändring av likvida medel, ökning (+) / minskning (-)	1 038 044,92	-3 982 473,83
Likvida medel vid räkenskapsperiodens ingång	5 629 233,68	9 611 707,51
Likvida medel vid räkenskapsperiodens utgång	6 667 278,60	5 629 233,68

Noter till moderbolagets bokslut

1. Redovisningsprinciper

Transaktioner i utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta har redovisats till den valutakurs som rådde på transaktionsdagen.

Kursvinster och kursförluster på finansiella poster redovisas till nettobelopp bland övriga finansiella intäkter eller kostnader.

Omsättning

Vid beräkning av omsättningen har från försäljningsintäkterna avdragits indirekta skatter, beviljade rabatter och valutakursdifferenser.

Övriga rörelseintäkter

Som övriga rörelseintäkter redovisas försäljningsvinster på sådana bestående aktiva som hänför sig till affärsverksamheten, erhållna ersättningar vid försäljning av affärsverksamhet samt ersättningar för tjänster till dotterbolag.

Inkomstskatter

Som direkta skatter redovisas i resultaträkningen de skatter som hänför sig till årets resultat samt från tidigare räkenskapsperioder påförda eller återbördade skatter. Latenta skatter upptas inte i moderbolagets resultat- och balansräkning.

Materiella och immateriella tillgångar

Materiella och immateriella tillgångar har upptagits till ursprungliga anskaffningsvärden, vilka har minskats med planenliga avskrivningar. I balansvärdena ingår dessutom uppskrivningar av värdet på jordområden och byggnader. Uppskrivningarna har gjorts mellan åren 1950 och 1984 och de baserar sig på av utomstående värderingsmän utförda värderingar vid ifrågavarande tidpunkt. På uppskrivningarna görs inga avskrivningar.

De planenliga avskrivningarna baserar sig på ursprungliga anskaffningsutgifter samt på beräknad ekonomisk livslängd enligt följande:

Immateriella rättigheter	3-10 år
Goodwill	5 år
Ändrings- och ombyggnads-kostnader för hyrda lokaliteter	5-10 år
Byggnader	20-50 år
Maskiner och inventarier	3-10 år

Placeringar bland långfristiga tillgångar

Placeringar bland långfristiga tillgångar har upptagits till sin anskaffningsutgift eller i det fall att deras gängse värde nedgått på ett bestående sätt till detta lägre belopp.

Omsättningstillgångar

Vid värdering av omsättningstillgångarna har man följt det lägsta värdets princip dvs. lagret har upptagits i balansräkningen till det lägre beloppet av anskaffningsvärdet eller återanskaffningsvärdet eller det sannolika försäljningsvärdet. Värdet på omsättningstillgångarna har bestämts med hjälp av förfarandet med vägt medelanskaffningspris och det inkluderar samtliga direkta kostnader för anskaffningen.

Derivatinstrument

Derivatavtal som ingåtts som skydd mot valutarisker har redovisats till sitt verkliga värde. Ränte- och valutakursdifferenserna i samband med derivatavtal har periodiserats enligt prestationsprincipen som finansiella intäkter och kostnader.

Omklassificering av information om föregående räkenskapsperiod

Klassificeringen av resultaträkningen för den föregående räkenskapsperioden har förändrats för att motsvara rapporteringsperiodens klassificering vid rapportering av övriga rörelseintäkter. Inkomsterna av inkassoavgifter samt ersättningarna för tjänster till utomstående hade rapporterats som övriga rörelseintäkter vid föregående räkenskapsperiodens bokslut. På jämförelseperiodens resultaträkning har de omklassificerats till omsättning.

2. Omsättning per enhet

euro	2016	2015
Retail	548 740 114,82	651 973 743,34
Real Estate	16 543 346,69	11 822 188,21
Sammanlagt	565 283 461,51	663 795 931,55

3. Övriga rörelseintäkter

euro	2016	2015
Ersättningar för koncerninterna tjänster	11 455 445,00	26 311 997,71
Övriga överlåtelsevinster	653 689,94	179 293,26
Övriga rörelseintäkter	28 974,70	38 068,42
Sammanlagt	12 138 109,64	26 529 359,39

4. Personalkostnader

euro	2016	2015
Löner och arvoden till verkställande direktören och hans suppleant	1 235 590,00	430 516,00
Löner och arvoden till styrelsemedlemmar	422 000,00	421 900,00
Övriga löner	97 970 026,98	118 445 567,85
Löner för sjuktid	3 256 872,91	3 935 751,47
Pensionskostnader	17 551 787,43	21 629 834,44
Övriga lönebikostnader	7 062 787,19	7 120 798,58
Sammanlagt	127 499 064,51	151 984 368,34

Antalet anställda i medeltal

3 314

4 497

Ledningens pensionsutfästelser

Verkställande direktör Lauri Veijalainen's pensionsålder fastställs enligt Finlands arbetspensionslagstiftning. Pensionen fastställs enligt lagen om pension för arbetstagare. Pensionsåldern för medlemmarna i ledningsgruppen är beroende på de personliga direktörsavtalen 63 eller 65 år. Två av ledningsgruppsmedlemmarna hade i slutet av år 2016 separata avgiftsbaserade pensionsförsäkringar tagna av bolaget. Pensionsförsäkringarnas kostnader uppgick år 2016 till 59 732 euro (2015: 83 670 euro).

5. Avskrivningar och nedskrivningar

euro	2016	2015
Immateriella rättigheter	9 000 839,49	14 923 654,18
Goodwill		215 635,02
Ändrings- och ombyggnadskostnader för hyrda lokaler	1 221 003,26	1 467 921,38
Byggnader och konstruktioner	9 422 289,26	9 202 857,13
Maskiner och inventarier	6 960 370,84	6 395 627,80
Sammanlagt	26 604 502,85	32 205 695,51

6. Övriga rörelsekostnader

euro	2016	2015
Kostnader för affärslägen	71 425 299,29	70 216 701,96
Marknadsföringskostnader	24 752 120,49	28 169 710,03
IT- och datakommunikationskostnader	16 755 979,07	16 327 864,06
Varuhanteringskostnader	13 843 553,73	15 415 902,02
Frivilliga lönebikostnader	1 744 350,36	1 358 688,00
Kreditförluster	-2 386 984,12	51 351 912,94
Kostnader för inhyring av arbetskraft	8 201 198,86	2 419 783,34
Övriga kostnader	4 231 244,74	47 394 227,26
Sammanlagt	138 566 762,42	232 654 789,61

Revisoreremas arvoden

euro	2016	2015
Revision	125 000,00	130 000,00
Skatterådgivning	144 305,10	338 000,00
Intyg och utlåanden		6 500,00
Övriga tjänster	58 900,00	264 500,00
Sammanlagt	328 205,10	739 000,00

7. Finansiella intäkter och kostnader

euro	2016	2015
Dividend av företag inom koncernen		17 137 167,42
Övriga dividendintäkter	102 788,30	89 598,10
Ränteintäkter av företag inom koncernen	24 333 170,47	24 297 812,91
Ränteintäkter från utomstående	518 385,36	521 155,26
Räntekostnader till företag inom koncernen	-2 416 402,10	-637 200,62
Ränte- och övriga finansiella kostnader till utomstående	-24 502 060,49	-21 891 897,68
Nedskrivning av lånefordringar och placeringar	-7 241 944,22	-6 404 118,86
Valutakursvinster och -förluster (netto)	-2 458 791,49	-4 041 344,03
Sammanlagt	-11 664 854,17	9 071 172,50

8. Bokslutsdispositioner

euro	2016	2015
Differensen mellan avskrivningar enligt plan och bokförda avskrivningar	35 755 442,79	-1 652 178,35
Erhållna koncernbidrag	10 540 000,00	
Sammanlagt	46 295 442,79	-1 652 178,35

Långfristiga tillgångar**9. Immateriella tillgångar****Immateriella rättigheter**

euro	2016	2015
Anskaffningsutgift 1.1	63 395 460,06	66 825 018,47
Ökningar	215 557,17	174 775,78
Överföringar från övriga balansposter	4 262 024,47	4 572 096,36
Minskningar	-11 464 768,59	-8 176 430,55
Anskaffningsutgift 31.12	56 408 273,11	63 395 460,06
Ackumulerade avskrivningar 1.1	22 705 674,29	15 652 281,77
Avskrivningar på minskningar	-11 462 700,71	-7 870 261,66
Avskrivningar under räkenskapsperioden	9 000 839,49	14 923 654,18
Ackumulerade avskrivningar 31.12	20 243 813,07	22 705 674,29
Bokföringsvärde 31.12	36 164 460,04	40 689 785,77

Goodwill

euro	2016	2015
Anskaffningsutgift 1.1 och 31.12		2 156 350,22
Ackumulerade avskrivningar 1.1		1 940 715,20
Avskrivningar under räkenskapsperioden		215 635,02
Ackumulerade avskrivningar 31.12		2 156 350,22
Bokföringsvärde 31.12	0,00	0,00

Övriga utgifter med lång verkningstid

euro	2016	2015
Anskaffningsutgift 1.1 och 31.12	716 422,36	716 422,36
Ackumulerade avskrivningar 1.1	142 888,54	71 246,29
Avskrivningar under räkenskapsperioden	74 419,76	71 642,25
Ackumulerade avskrivningar 31.12	217 308,30	142 888,54
Bokföringsvärde 31.12	499 114,06	573 533,82

Förskott och pågående projekt

euro	2016	2015
Anskaffningsutgift 1.1	1 814 860,05	3 253 887,12
Ökningar	6 227 041,91	3 133 069,29
Överföringar till övriga balansposter	-4 262 024,47	-4 572 096,36
Minskningar	-105 596,00	
Anskaffningsutgift 31.12	3 674 281,49	1 814 860,05
Bokföringsvärde 31.12	3 674 281,49	1 814 860,05

Immateriella tillgångar sammanlagt

	40 337 855,59	43 078 179,64
--	---------------	---------------

10. Materiella anläggningstillgångar**Mark- och vattenområden**

euro	2016	2015
Anskaffningsutgift 1.1	7 536 683,01	7 608 174,20
Minskningar		-71 491,19
Anskaffningsutgift 31.12	7 536 683,01	7 536 683,01
Uppskrivningar 1.1 och 31.12	5 898 350,58	5 898 350,58
Bokföringsvärde 31.12	13 435 033,59	13 435 033,59

Byggnader och konstruktioner

euro	2016	2015
Anskaffningsutgift 1.1	352 955 744,26	354 376 688,25
Ökningar	-10 391,22	231 200,00
Överföringar från övriga balansposter	7 751 883,97	1 343 341,42
Minskningar	-3 218 331,90	-2 995 485,41
Anskaffningsutgift 31.12	357 478 905,11	352 955 744,26
Ackumulerade avskrivningar 1.1	91 842 747,91	85 483 160,74
Avskrivningar på minskningar	-1 804 311,75	-2 843 269,86
Avskrivningar under räkenskapsperioden	9 422 289,26	9 202 857,03
Ackumulerade avskrivningar 31.12	99 460 725,42	91 842 747,91
Uppskrivningar 1.1 och 31.12	26 530 709,60	26 530 709,60
Bokföringsvärde 31.12	284 548 889,29	287 643 705,95

Maskiner och inventarier

euro	2016	2015
Anskaffningsutgift 1.1	31 003 186,16	27 609 946,59
Ökningar	248 430,63	879 079,59
Överföringar från övriga balansposter	29 935 116,59	6 471 383,10
Minskningar	-7 078 913,62	-3 957 223,12
Anskaffningsutgift 31.12	54 107 819,76	31 003 186,16
Ackumulerade avskrivningar 1.1	14 674 265,97	12 235 861,29
Avskrivningar på minskningar	-6 849 894,85	-3 957 223,12
Avskrivningar under räkenskapsperioden	6 960 370,84	6 395 627,80
Ackumulerade avskrivningar 31.12	14 784 741,96	14 674 265,97
Bokföringsvärde 31.12	39 323 077,80	16 328 920,19

Ändrings- och ombyggnadsutgifter för hyrda lokalteter

euro	2016	2015
Anskaffningsutgift 1.1	6 952 930,38	10 231 253,78
Ökningar	358 116,50	
Överföringar från övriga balansposter	2 214 381,20	1 551 244,93
Minskningar	-3 088 612,05	-4 829 568,33
Anskaffningsutgift 31.12	6 436 816,03	6 952 930,38
Akkumulerade avskrivningar 1.1	3 146 550,47	6 570 671,34
Avskrivningar på minskningar	-3 088 612,05	-4 820 400,01
Avskrivningar under räkenskapsperioden	1 146 583,45	1 396 279,14
Akkumulerade avskrivningar 31.12	1 204 521,87	3 146 550,47
Bokföringsvärde 31.12	5 232 294,16	3 806 379,91

Övriga materiella tillgångar

euro	2016	2015
Anskaffningsutgift 1.1.	54 769,84	55 055,76
Minskningar		-285,92
Anskaffningsutgift 31.12	54 769,84	54 769,84
Bokföringsvärde 31.12	54 769,84	54 769,84

Förskott och pågående anskaffningar

euro	2016	2015
Anskaffningsutgift 1.1	28 991 864,21	12 861 163,19
Ökningar	19 657 830,86	25 497 834,97
Överföringar till övriga balansposter	-39 901 381,76	-9 365 969,45
Minskningar	-388 080,96	-1 164,50
Anskaffningsutgift 31.12	8 360 232,35	28 991 864,21
Bokföringsvärde 31.12	8 360 232,35	28 991 864,21

Materiella tillgångar sammanlagt	350 954 297,03	350 260 673,69
---	-----------------------	-----------------------

Uppskrivningar som ingår i balansvärdena

euro	2016	2015
Tomter och markområden	5 898 350,58	5 898 350,58
Byggnader	26 530 709,60	26 530 709,60
Sammanlagt	32 429 060,18	32 429 060,18

Uppskrivningarna av fastigheterna har gjorts mellan åren 1950 och 1984 och de baserar sig på av utomstående värderingsmän utförda värderingar av fastigheterna vid ifrågavarande tidpunkt.

11. Placeringar**Andelar i företag inom koncernen**

euro	2016	2015
Anskaffningsutgift 1.1	177 278 536,39	177 005 023,06
Ökningar		6 677 598,55
Minskningar	-885 861,81	
Nedskrivningar*		-6 404 085,22
Bokföringsvärde 31.12	176 392 674,58	177 278 536,39

* 2015: Nedskrivningarna av den ryska och Seppälä affärsverksamhet

Övriga aktier och andelar

euro	2016	2015
Anskaffningsutgift 1.1	10 458 905,98	10 458 939,61
Minskningar	-188 103,02	-33,63
Nedskrivningar	-2 241 944,22	
Bokföringsvärde 31.12	8 028 858,74	10 458 905,98
Placeringar sammanlagt	184 421 533,32	187 737 442,37

12. Kortfristiga fordringar

Kundfordringar

euro	2016	2015
Räntebärande kundfordringar	1 571 551,44	9 014 989,90
Räntefria kundfordringar	8 179 325,53	8 438 262,53
Sammanlagt	9 750 876,97	17 453 252,43

Fordringar av företag inom koncernen

euro	2016	2015
Koncernbidragfordringar	3 980 000,00	
Kundfordringar	2 373 137,29	1 169 463,88
Dividendfordringar		17 137 167,42
Resultatregleringar	82 498,56	243 177,26
Övriga kortfristiga fordringar	60 000,00	
Sammanlagt	6 495 635,85	18 549 808,56

De väsentliga posterna bland aktiva resultatregleringar

euro	2016	2015
Derivativfordringar	4 636 099,71	55 019,25
Periodiserade lönebikostnader	3 798 405,63	2 641 806,50
Fordring av samarbete med kreditkortbolag	1 960 448,71	2 004 093,99
Periodiserade låneuppläggningsavgifter	1 782 585,64	3 087 512,96
Periodiserade ICT-kostnader	1 769 591,12	1 914 261,63
Resultatregleringar från leverantörer	1 065 035,98	902 182,19
Periodiserade hyres- och leasingkostnader	819 774,70	1 647 958,93
Skatte- och tullfordringar	412 826,75	319 343,99
Övriga resultatregleringar	605 153,96	780 804,64
Sammanlagt	16 849 922,20	13 352 984,08

13. Kassa och banktillgodohavanden

Kassa och banktillgodohavanden inkluderar bankdepositioner och kontanta medel.

14. Förändringar i eget kapital

Aktiekapital

euro	2016	2015
A-aktier 1.1	61 106 432,00	61 191 530,00
Byte till B-aktier	-44 696,00	-85 098,00
A-aktier 31.12	61 061 736,00	61 106 432,00
B-aktier 1.1	82 990 934,00	82 905 836,00
Byte från A-aktier	44 696,00	85 098,00
B-aktier 31.12	83 035 630,00	82 990 934,00
Aktiekapital sammanlagt	144 097 366,00	144 097 366,00
Överkursfond 1.1 och 31.12	186 346 445,72	186 346 445,72
Fonden för inbetalt fritt eget kapital 1.1 och 31.12	255 735 789,28	255 735 789,28
Övriga fonder 1.1 och 31.12	43 728 921,17	43 728 921,17
Vinst/förlust från tidigare räkenskapsperioder 1.1 och 31.12	-231 252 806,84	-108 630 595,12
Räkenskapsperiodens vinst/förlust	-3 552 411,26	-122 622 211,72
Eget kapital sammanlagt	395 103 304,07	398 655 715,33

Utdelningsbara medel 31.12

euro	2016	2015
Fonder	299 464 710,45	299 464 710,45
Vinst/förlust från tidigare räkenskapsperioder	-231 252 806,84	-108 630 595,12
Räkenskapsperiodens vinst/förlust	-3 552 411,26	-122 622 211,72
Sammanlagt	64 659 492,35	68 211 903,61

15. Moderbolagets aktier

Nominellt värde 2,00 euro	st	st
A-aktier (å 10 röster)	30 530 868	30 553 216
B-aktier (å 1 röst)	41 517 815	41 495 467
Sammanlagt	72 048 683	72 048 683

16. Ackumulerade bokslutsdispositioner

De ackumulerade bokslutsdispositionerna består av ackumulerad avskrivningsdifferens.

17. Avsättningar

Övriga avsättningar

euro	2016	2015
Hysesansvar och kostnader för affärer som ska nedläggas	4 472 616,04	6 416 256,78
Kostnader för omstrukturering av affärsverksamhet	2 661 116,00	15 450 000,00
Personalkostnader		168 068,40
Sammanlagt	7 133 732,04	22 034 325,18

18. Kortfristiga skulder

euro	2016	2015
Räntebärande skulder	232 592 075,12	245 995 970,87
Räntefria skulder	116 343 076,28	124 941 523,08
Sammanlagt	348 935 151,40	370 937 493,95

Kortfristiga skulder till företag inom koncernen

euro	2016	2015
Leverantörsskulder	269 834,18	568 128,50
Räntebärande övriga skulder	624 285,53	893 421,54
Räntefria övriga skulder	339 776,56	445 727,43
Resultatregleringar	1 537 234,45	
Sammanlagt	2 771 130,72	1 907 277,47

19. De väsentliga posterna i passiva resultatregleringar

euro	2016	2015
Periodiserade personalkostnader	22 125 199,72	25 098 327,59
Periodiserade ränte- och finansiella kostnader	12 338 075,54	7 272 415,81
Inkomstskatteskuld	10 850 991,78	10 326 326,25
Periodiserade inköpskostnader för omsättningstillgångar	4 730 708,26	9 090 201,04
Derivatvskulder	2 659 943,13	5 345 280,42
Skulder för investeringar	2 151 280,00	
Periodiserade affärsplatskostnader	1 887 389,00	3 224 674,00
Reserv för varureturner	1 034 015,58	741 713,29
Övriga resultatregleringar	3 050 856,25	2 508 709,08
Sammanlagt	60 828 459,26	63 607 647,48

20. Ställda säkerheter**Säkerheter ställda för egna förpliktelser**

euro	2016	2015
	Säkerhetsvärde	Säkerhetsvärde
Inteckningar	1 681 800,00	1 681 800,00
Borgensförbindelser	300 000,00	550 000,00
Sammanlagt	1 981 800,00	2 231 800,00

Säkerheter som ställts för utomstående

euro	2016	2015
Borgensförbindelser	6 164 419,01	481 825,00
Sammanlagt	6 164 419,01	481 825,00

Säkerheter som ställts för företag inom samma koncern

euro	2016	2015
För hyreslokaliteter	6 000 595,97	17 635 216,28
För övriga förbindelser	2 200 000,00	6 974 805,06
Sammanlagt	8 200 595,97	24 610 021,34

Ställda säkerheter sammanlagt

euro	2016	2015
Inteckningar	1 681 800,00	1 681 800,00
Borgensförbindelser	14 665 014,99	25 641 846,34
Sammanlagt	16 346 814,99	27 323 646,34

21. Övriga ansvar**Leasingansvar**

euro	2016	2015
Sammanlagt	1 236 091,65	1 377 720,09

Fastighetsinvesteringar

Bolaget är skyldigt att justera avdrag som gäller fastighetsinvesteringar som färdigställts åren 2008-2016, om den momspliktiga användningen av fastigheten minskar under justeringsperioden. Det sista justeringsåret är 2026. Ansvarsbeloppet är högst 15 350 797 euro. År 2015 var ansvarsbeloppet högst 17 648 489 euro.

Pensionsansvar

Moderbolagets pensionsansvar är försäkrade i utomstående pensionsförsäkringsbolag. Pensionsansvaren är täckta i sin helhet.

22. Aktier och andelar

Koncernföretag

	Andel av aktierna %	Andel av rösterna %
Moderbolagets innehav		
Stockmann AS, Tallinn	100	100
SIA Stockmann, Riga	100	100
SIA Stockmann Centrs, Riga	63	63
Stockmann Security Services Oy Ab, Helsingfors	100	100
Oy Suomen Pääomarahoitus-Finlands Kapitalfinans Ab, Helsingfors	100	100
Stockmann Sverige AB, Stockholm	100	100
Oy Hullut Päivät-Galna Dagar Ab, Helsingfors	100	100
SIA Seppala Latvia, Riga	100	100
UAB Seppala Lithuania, Vilnius	100	100
	Andel av aktierna %	Andel av rösterna %
Dotterbolagens innehav		
Oy Stockmann Russia Finance Ab, Helsingfors	100	100
OOO Stockmann Stp Centre, S:t Petersburg	100	100
TOV Stockmann, Kiev	100	100
AB Lindex, Göteborg	100	100
AB Lindex innehav av dotterbolagen		
Lindex Sverige AB, Göteborg	100	100
Lindex AS, Oslo	100	100
Lindex Oy, Helsingfors	100	100
Lindex Oü Eesti, Tallinn	100	100
SIA Lindex Latvia, Riga	100	100
UAB Lindex Lithuania, Vilnius	100	100
Lindex s.r.o., Prag	100	100
AB Espevik, Alingsås	100	100
Lindex H.K. Ltd, Hong Kong	99	99
Shanghai Lindex Consulting Company Ltd, Shanghai	100	100
Lindex Financial Services AB, Göteborg	100	100
Lindex India Private Ltd, New Delhi	100	100
It will fit AB, Göteborg	100	100
Lindex GmbH, Düsseldorf	100	100
Lindex Slovakia s.r.o., Bratislava	100	100
Lindex PL Sp.z.o.o., Warszawa	100	100
Lindex UK Fashion Ltd, London	100	100
	Andel av aktierna %	
Gemensamma funktioner		
Kiinteistö Oy Tapiolan Säästötammi Fastighets Ab, Esbo	37,8	

Aktier i de gemensamma funktionerna redovisas i koncernen så, att i koncernens balansräkning upptas i stället för aktierna den andel av tillgångarna och skulderna i de gemensamma funktionerna som motsvarar koncernens ägarandel.

Övriga företag

	Andel av aktierna %
Moderbolagets innehav	
Kiinteistö Oy Tapiolan Säästötammi Fastighets Ab, Esbo	37,8
Tuko Logistics Osuuskunta, Kervo	10,0
Övriga	n/a

Styrelsens förslag till disposition av de utdelningsbara medlen och räkenskapsperiodens resultat

Enligt moderbolagets balansräkning 31.12.2016 var de utdelningsbara medlen 64,7 miljoner euro.

Enligt moderbolagets balansräkning 31.12.2016 står de följande utdelningsbara medlen till bolagsstämmans förfogande:

fonden för investerad fritt eget kapital	255 735 789,28
dispositionsfonden	43 728 921,17
vinst/förlust från tidigare räkenskapsperioder	-231 252 806,84
räkenskapsperiodens förlust	<u>-3 552 411,26</u>
	<u><u>64 659 492,35</u></u>

Styrelsen föreslår till bolagsstämman att resultaten för räkenskapsåret 2016 ska kvarlämnas på vinstmedelskontot.

Helsingfors den 14 februari 2017

Styrelsens och verkställande direktörens underskrifter av verksamhetsberättelsen och bokslutet

STYRELSEN

Jukka Hienonen

Kaj-Gustaf Bergh

Torborg Chetkovich

Susanne Najafi

Leena Niemistö

Michael Rosenlew

Per Sjödel

Dag Wallgren

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖREN

Lauri Veijalainen

Över utförd revision har idag avgivits berättelse.

Helsingfors den 20 februari 2017

Henrik Holmbom
CGR

Marcus Tötterman
CGR

REVISIONSBERÄTTELSE

Till Stockmann Oyj Abp:s bolagsstämma

REVISION AV BOKSLUTET

Uttalande

Vi har utfört en revision av bokslutet för Stockmann Oyj Abp (fo-nummer 0114162-2) för räkenskapsperioden 1.1–31.12.2016. Bokslutet omfattar koncernens balansräkning, resultaträkning, rapport över totalresultatet, kalkyl över förändringar i eget kapital, kassaflödesanalys och noter till bokslutet inklusive en sammanfattning av betydelsefulla redovisningsprinciper samt moderbolagets balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys och noter till bokslutet.

Enligt vår uppfattning

- ger koncernbokslutet en rättvisande bild av koncernens ekonomiska ställning och om resultatet av dess verksamhet och kassaflöden för året i enlighet med internationella redovisningsstandarder (IFRS), så som de antagits av EU,
- ger bokslutet en rättvisande bild av moderbolagets ekonomiska ställning samt om resultatet av dess verksamhet i enlighet med i Finland ikraftvarande stadganden gällande upprättande av bokslut och det uppfyller de lagstadgade kraven.

Grund för uttalandet

Vi har utfört vår revision i enlighet med god revisionssed i Finland. Våra skyldigheter enligt god revisionssed beskrivs närmare i avsnittet Revisorns skyldigheter vid revision av bokslutet.

Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernföretagen enligt de etiska kraven i Finland som gäller den av oss utförda revisionen och vi har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Materialitet

Den tillämplande materialiteten påverkar omfattningen av revisionen. Materialiteten har bestämts på basen professionellt omdöme och styr valet av revisionsåtgärder, tidpunkten för och omfattningen av revisionen samt bedömningen av noterade felaktigheter i förhållandet till bokslutet som helhet. Nivån på den av oss bestämda materialiteten baserar sig på vår bedömning av storleken av felaktigheter som ensamma eller tillsammans rimligen kan anses inverka på ekonomiska beslut som användare av bokslutet gör. Vi har också tagit i betraktande felaktigheter och/eller potentiella felaktigheter vilka på grund av kvalitativa faktorer enligt vår uppfattning är materiella för användarna av bokslutet.

För revisionen särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för räkenskapsperiodens revision. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till bokslutet som helhet, men vi ger inga separata uttalanden om dessa områden.

Vid vår revision har vi beaktat risken att ledningen förbigår kontroller. Detta har omfattat en bedömning av om det finns indikationer på ledningens medvetna förhållande till dessa, vilket kan medföra en väsentlig risk för felaktigheter till följd av oegentligheter.

FÖR REVISIONEN SÄRSKILT BETYDELSEFULLA OMRÅDEN

HUR IFRÅGAVARANDE OMRÅDEN BEAKTATS
I REVISIONEN

Värdering av goodwill och varumärken (noterna 1 och 13 till koncernens bokslut)

- I slutet av år 2016 uppgick bokföringsvärdet av goodwill och varumärken i koncernbalansräkningen till sammanlagt 831 milj. euro. Goodwill som allokerats till Fashion Chains-segmentet (Lindex) samt Lindex-varumärkets andel uppgick till totalt 806 milj. euro och goodwill som allokerats till Retail-segmentet uppgick till 25 milj. euro.
- De av ledningen utförda nedskrivningsprövningarna av enheter som genererar kassaflöden (Lindex och Retail) baserar sig på uppskattningar av nyttjandevärdet.
- Fastställandet av centrala antaganden bakom kassaflödesprognoserna som ligger till grund för nedskrivningsprövningarna förutsätter ledningens bedömning gällande bland annat omsättningens tillväxt, diskonteringsräntan och lönsamhetens utveckling. På grund av osäkerheten i prognoserna som används i prövningarna samt storleken av balansvärdena har värderingen av goodwill och varumärken varit ett särskilt betydelsefullt område för revisionen.
- Det finns en risk att enheterna som genererar kassaflöden inte presterar i enlighet med de initiala förväntningarna och prognoserna varvid bokföringsvärdet av goodwill och varumärken kan överstiga de kassaflöden som ackumuleras. I slutet av år 2016 underskred marknadsvärdet av moderbolagets aktiestock bokföringsvärdet av koncernens egna kapital hänförligt till moderbolagets ägare.
- Vi bedömde med bistånd av KPMG:s värderingsspecialister huruvida ett nedskrivningsbehov av goodwill och varumärken uppstått. Våra revisionsåtgärder har omfattat bland annat:
 - Vi prövade lämpligheten i de centrala antagandena som använts i prövningsberäkningarna.
 - Vi jämförde de centrala antagandena som använts i prövningsberäkningarna, så som kassaflödesprognoser, diskonteringsräntor och tillväxtprognoser med de senaste budgeterna som godkänts av moderbolagets styrelse, med marknadsinformation från utomstående informationskällor samt med historiskt data från Stockmanns tidigare räkenskapsperioder.
 - Vi testade den aritmetiska riktigheten i beräkningarna av nedskrivningsprövningen.
 - Vi bedömde informationen i noterna gällande nedskrivningsprövningen av goodwill och varumärken, innefattande en bedömning av lämpligheten och tillräckligheten av informationen som lämnats avseende centrala antaganden och känslighetsanalyser.

Värdering av fastigheter (noterna 1, 14 och 15 till koncernens bokslut)

- I koncernbokslutet värderar Stockmann både fastigheterna som är i egen användning samt innehav i placeringsfastigheter till verkligt värde. De verkliga värdena baserar sig på värderingar av utomstående auktoriserade fastighetsvärderare. I slutet av år 2016 uppgick det verkliga värdet för fastigheterna i koncernbalansräkningen till sammanlagt 950 milj. euro.
- Omvärderingen av fastigheterna som är i koncernens egen användning och fastställandet av det verkliga värdet för placeringsfastigheter innehåller osäkerhetsfaktorer och ledningens subjektiva bedömningar avseende uppskattning och diskontering av kassaflöden.
- Värderingen av fastigheterna påverkas av de antaganden som använts i värderingsberäkningarna, och vilka i hög grad inkluderar ledningens bedömningar. De centrala antagandena gäller bland annat:
 - uppskattningar om nettointäkter från hyror, samt
 - kommande investeringar i fastigheterna.
- Vi har bedömt principerna och metoderna som tillämpats vid fastställandet av de verkliga värdena. På grund av beräkningarnas natur har vi även anlitat KPMG:s värderingsspecialister för att bedöma lämpligheten i de av Stockmann fastställda verkliga värdena. Våra revisionsåtgärder har omfattat bland annat:
 - Vi har bedömt lämpligheten i de värderingsmodeller samt i de centrala antaganden som använts bland annat genom att jämföra dem med marknadsinformation från utomstående källor.
 - Vi utvärderade lämpligheten och tillräckligheten av informationen i noterna gällande fastigheternas värdering till verkligt värde.

Övervakning och värdering av omsättningstillgångarna (noterna 1 och 18 till koncernens bokslut)

- Stockmann idkar affärsverksamhet via ett omfattande varuhus- och modeaffärnätverk både i hemlandet och utomlands. Fungerande IT-system och interna kontroller samt ledningens övervakning är betydelsefull för att säkerställa att saldokontrollen av omsättningstillgångarna är riktig och att värderingen av dessa är vederbörlig.
- Koncernen säljer modeprodukter och övriga produkter vars efterfrågan påverkas av förändringar i konsumentbeteende och modetrender.
- I maj 2016 togs ett nytt centrallager i bruk i Finland. I bruktagandet har inverkat på processerna för varudistributionen samt på processerna för uppföljningen av omsättningstillgångarna.
- Värderingen av omsättningstillgångarna påverkas av ledningens bedömningar, bland annat avseende den kommande efterfrågan på lagerartiklar. Detta kan medföra att nedskrivningar som görs på omsättningstillgångarna senare kan visa sig vara otillräckliga.
- Våra revisionsåtgärder har omfattat bland annat:
 - Vi har bedömt lämpligheten i processen gällande övervakning av omsättningstillgångarna samt i ledningens rapporter för uppföljning.
 - Vi har utvärderat kontrollomgivningen och funktionaliteten i de systembaserade kontrollerna i de IT-system som behandlar koncernens omsättningstillgångar, innefattande kontrollen av användarrättigheter och datasäkerhet.
 - Vi har utvärderat processerna gällande varuhantering och övervakning vid det nya centrallagret.
 - Vi har deltagit i inventeringarna vid utvalda verksamhetsställen och utvärderat lämpligheten i inventeringsprocesserna i koncernens centrallager.
 - Vi har utfört data-analyser för att testa riktigheten i prissättningen av omsättningstillgångarna samt tillförlitligheten i kalkyler gällande värderingen av omsättningstillgångarna.
 - Vi har utvärderat principerna för värdering av omsättningstillgångar samt huruvida gjorda nedskrivningar är tillräckliga.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för bokslutet

Styrelsen och verkställande direktören ansvarar för upprättandet av bokslutet och för att koncernbokslutet ger en rättvisande bild enligt internationella redovisningsstandarder (IFRS), så som de antagits av EU och för att bokslutet ger en rättvisande bild i enlighet med i Finland ikraftvarande stadganden gällande upprättande av bokslut samt uppfyller de lagstadgade kraven. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta ett bokslut som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av bokslutet ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av moderbolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om man avser att likvidera moderbolaget eller koncernen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns skyldigheter vid revision av bokslutet

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida bokslutet som helhet innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i bokslutet.

Som del av en revision enligt god revisionssed använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- Identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i bokslutet, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- Skaffar vi oss en förståelse av den del av moderbolagets eller koncernens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.

- Utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i ledningens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- Drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av bokslutet. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om moderbolagets eller koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i bokslutet om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om bokslutet. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett moderbolag eller en koncern inte längre kan fortsätta verksamheten.
- Utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i bokslutet, däribland upplysningarna, och om bokslutet återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- Inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernbokslutet. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för vårt uttalande.

Vi kommunicerar med dem som har ansvar för bolagets styrning avseende, bland annat, revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den, samt betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat under revisionen.

Vi förser också dem som har ansvar för bolagets styrning med en bekräftelse om att vi har följt relevanta yrkesetiska krav avseende oberoende, och kommunicerar alla relationer och andra förhållanden som rimligen kan påverka vårt oberoende, samt i tillämpliga fall tillhörande motåtgärder.

Av de frågor som kommuniceras med dem som har ansvar för bolagets styrning fastställer vi vilka frågor som varit de mest betydelsefulla för räkenskapsperiodens revision och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Vi beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan eller när, i ytterst sällsynta fall, vi bedömer att en fråga inte ska kommuniceras i revisionsberättelsen på grund av att de negativa konsekvenserna av att göra det rimligen skulle väntas vara större än allmänintresset av denna kommunikation.

ÖVRIGA RAPPORTERINGSSKYLDIGHETER

Övrig information

Styrelsen och verkställande direktören ansvarar för den övriga informationen. Övrig information omfattar informationen i verksamhetsberättelsen och årsberättelsen. Vi har fått tillgång till verksamhetsberättelsen innan vi ger denna revisionsberättelse och förväntar oss att få tillgång till årsberättelsen efter detta datum.

Vårt uttalande om bokslutet täcker inte övrig information.

Vår skyldighet är att läsa den ovan specificerade övriga informationen i samband med revisionen av bokslutet och i samband med detta göra en bedömning av om det finns väsentliga motstridigheter mellan den övriga informationen och bokslutet eller den uppfattning vi har inhämtat under revisionen eller om den i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter. För verksamhetsberättelsens del är det ytterligare vår skyldighet att bedöma om verksamhetsberättelsen har upprättats enligt gällande bestämmelser om upprättande av verksamhetsberättelse.

Enligt vår uppfattning är uppgifterna i verksamhetsberättelsen och bokslutet enhetliga och verksamhetsberättelsen har upprättats i enlighet med gällande bestämmelser om upprättande av verksamhetsberättelse.

Om vi utgående från vårt arbete med informationen i verksamhetsberättelsen drar slutsatsen att det förekommer en väsentlig felaktighet i den aktuella övriga informationen bör vi rapportera detta. Vi har ingenting att rapportera gällande detta.

Helsingfors, den 20 februari 2017

Henrik Holmbom
CGR

Marcus Tötterman
CGR